

ข้อมูล : สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖.
กองข่าวสารการท่องเที่ยว (โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๔๔๔-๕)
ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่ ฝ่ายบริการการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
พฤศจิกายน ๒๕๕๔

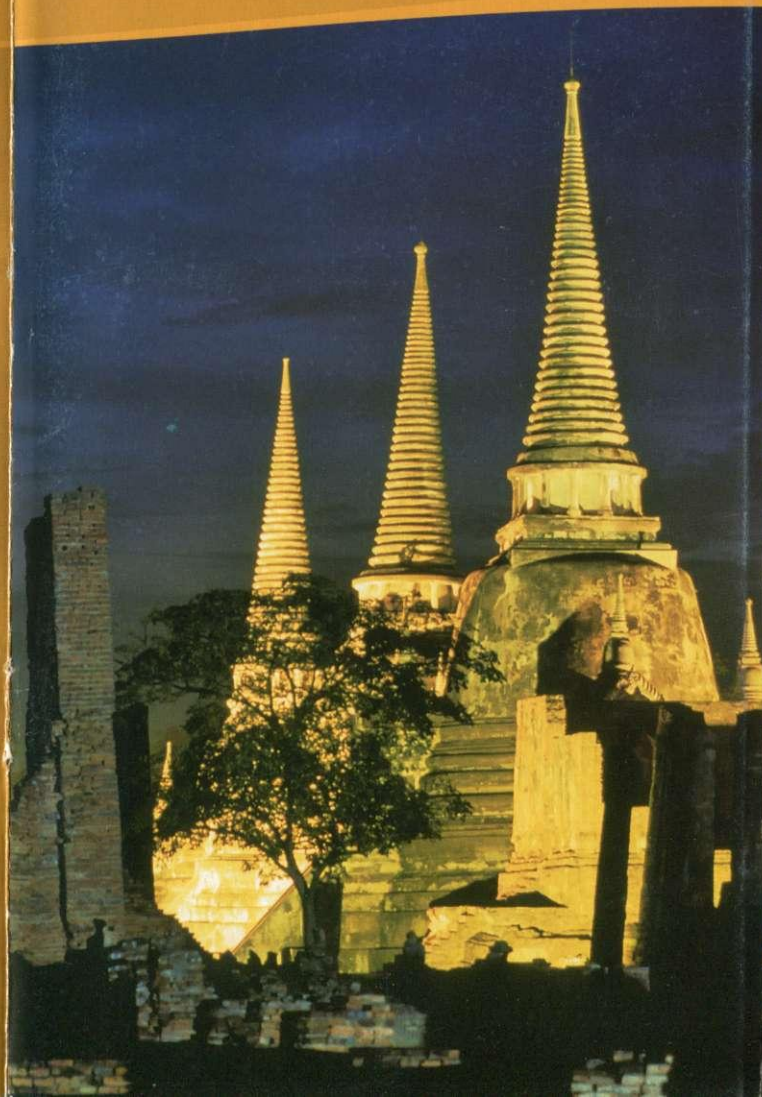
 ๑๖๗๒
๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ น.

บริการข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรศัพท์ ๒๔ ชั่วโมง
Website: www.tourismthailand.org
E-mail: infodiv@tat.or.th

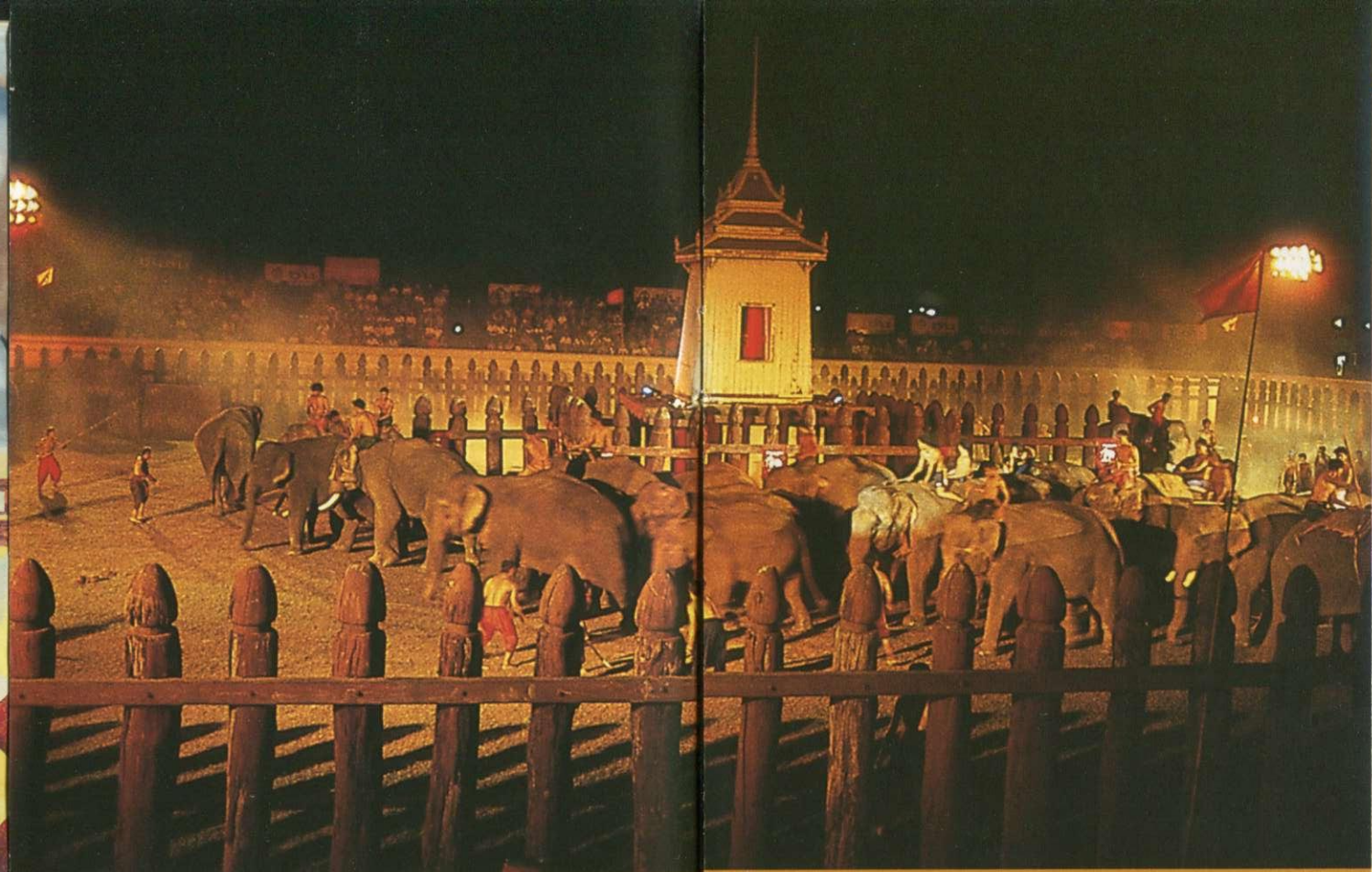

Thailand
Unforgettable.

พระนครศรีอยุธยา

ปางช้างอยุธยา และ เพี้ยค

การเดินทาง

สถานที่ที่น่าสนใจ

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

อำเภอบางไทร

อำเภอบางปะอิน

อำเภอบางปะหัน

อำเภอนครหลวง

อำเภอลาดบัวหลวง

สถานที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

กิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ

กิจกรรมขี่จักรยาน

๑๑

๑๔

๑๔

๔๗

๕๒

๕๗

๕๘

๖๑

๖๒

๖๒

๖๒

สารบัญ

นั่งรถไฟพ่วงสามล้อชมโบราณสถาน

๖๔

นั่งสามล้อชมโบราณสถาน

๖๔

นั่งช้างชมและสัมผัสวิถีชีวิตช้างไทย

๖๕

ท่องเที่ยวทางน้ำ

๖๕

เทศกาลงานประเพณี

๖๖

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๖๘

ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๗๐

สิ่งอำนวยความสะดวก

๗๓

สถานที่พัก

๗๓

ร้านอาหาร

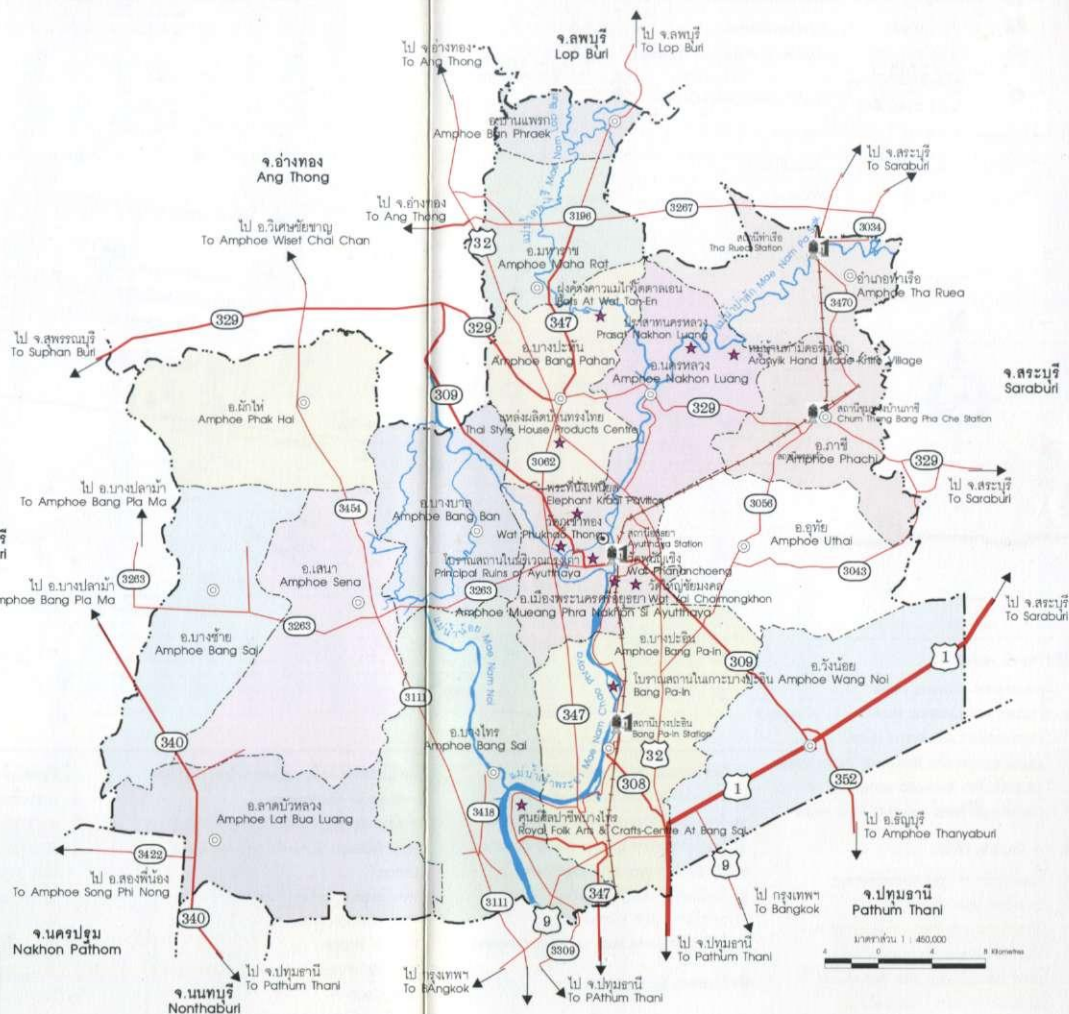
๗๔

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

๘๕

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA TOURIST MAP

สัญลักษณ์

Legend

ที่ตั้งจังหวัด

Province Location

อำเภอ

District

สถานที่ท่องเที่ยว

Tourist Attraction

สถานีรถไฟ

Railway Station

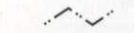
ทางหลวง

Highway

แม่น้ำ, แหล่งน้ำ

River, Stream

เส้นขอบเขตจังหวัด

Province Boundary

ทางรถไฟ

Railway

มาตราส่วน 1 : 450,000
0 5 10 Kilometers

สัญลักษณ์ Legend

	ศาลากลางจังหวัด	City Hall
	ไปรษณีย์	Post Office
	โรงเรียน	School
	สถานีขนส่ง	Bus Terminal
	สถานีรถไฟ	Railway Station
	สำนักงาน ททท.	Tourism Authority of Thailand
	ศูนย์บริการวิชาการ และการท่องเที่ยว	Tourist Information Centre
	ทางหลวง	Highway
	แม่น้ำ, แหล่งน้ำ	River, Stream
	ทางรถไฟ	Railway

Scale 1 : 35,000
0.5 0 0.5 1 Kilometres

โรงแรม Hotel

- โรงแรมอุทอง U-Thong Hotel
- โรงแรมคาสเซย์ Catthay Hotel
- โรงแรมอโยธยา Ayothaya Hotel
- โรงแรมเทวราชธานี Thevarat Tharin Hotel
- โรงแรมเวียงฟ้า Wiangfa Hotel
- โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ Krung Si River Hotel

วัด Temple (Wat)

- วัดกษัตริย์ราช Wat Kasattrathirat
- วัดราชบุรี Wat Worachet
- วัดไชยวัฒนาราม Wat Chaiwatharam
- วัดกุฎีทอง Wat Phukhao Thong
- วัดหน้าพระเมรุ Wat Na Phra Meru
- วัดธรรมิการาช Wat Thammarak
- วัดบรมพุทธาราม Wat Worachetharam
- วัดวรโพธิ์ Wat Woraphi
- วัดโลกยสุธา Wat Lokayasutha
- วัดพระศรีสรรเพชญ์ Wat Phra Si Sanphet
- วัดพระราม Wat Phiraram
- วัดบรมพุทธาราม Wat Barom Phuttharam
- วัดพุทธโศภน Wat Phutthaisawan
- วัดบรมวงศ์วราราม Wat Borommawong Wararam
- วัดขุนแสน Wat Khunsan

โรงพยาบาล Hospital

- โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Hospital

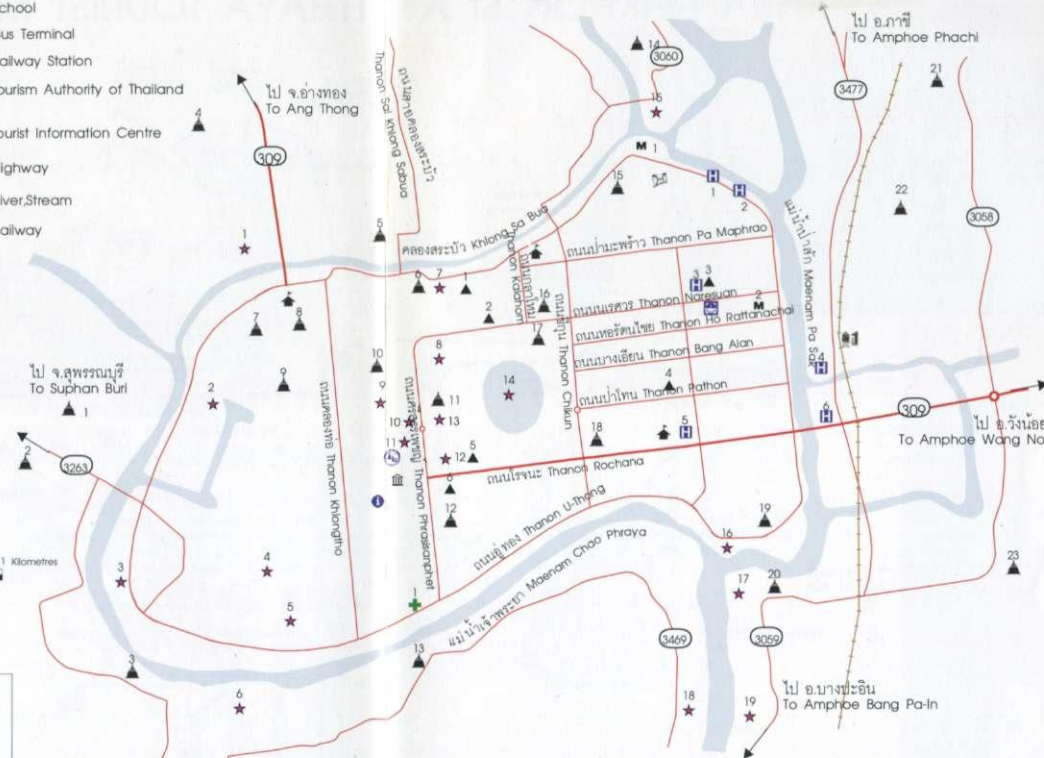
ตลาด Market

- ตลาดเจ้าพรหม Chao Phrom Market
- ตลาดหัวรอ Hua Ro Market

สถานที่สำคัญ Places

- วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Technical College

แผนที่ตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา AYUTTHAYA CITY MAP

- สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล Rajamangala Institute of Technology
- สำนักงานเทศบาลเมืองพระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Municipal Office
- สถานีตำรวจจังหวัดพระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Provincial Police Station
- ศาลจังหวัด Phra Nakhon Si Ayutthaya Law Court
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

★ แหล่งท่องเที่ยว Tourist Attraction

- อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์ Pridi Phanomyong Memorial
- เจดีย์ศรีสุริโยทัย Chedi Si Suriyothai
- พระตำหนักสิริยาลัย Siyayalai Hall
- อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Historical Park

- สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ Si Nakharin Park
- โบสถ์เซ็นต์ ยอเซฟ Saint Yoseph Church
- พระราชวังโบราณ Ancient Palace
- พระราชนาถเสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอุทอง King U-Thong Monument
- วิหารพระมงคลบพิตร Wihan Phramongkhon Bophit
- คุ้มขุนแผน Khum Khun Phaen
- ศาลหลักเมือง City Pillar Shrine
- พิพิธภัณฑ์เจ้าสามพระยา Chao Sam Phraya Museum
- พิพิธภัณฑ์เรือไทย Thai Boat Museum
- ปรางค์มุนี Phramon Park
- เพนียดคล้องช้าง Elephant Kraal
- ป้อมเพชร Phet Portress
- หมู่บ้านฮอลันดา Dutch Settlement
- หมู่บ้านโปรตุเกส Portuguese Settlement
- หมู่บ้านญี่ปุ่น Japanese Settlement

วัดใหญ่ชัยมงคล

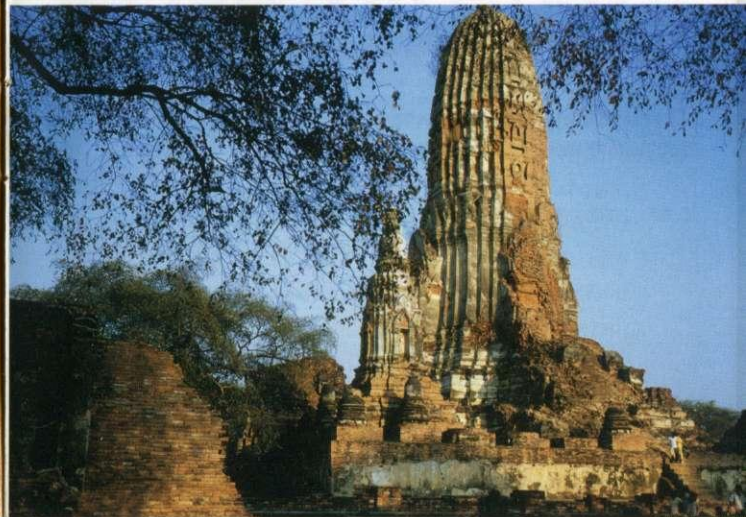
พระนครศรีอยุธยา

ราชธานีเก่า อยู่ช้าอยู่ช้า

เลิศล้ำกานท์กวี คนดีศรีอยุธยา

๔๑๗ ปีแห่งการเป็นราชธานีเก่าแก่ของสยามประเทศ ประกอบด้วย ๕ ราชวงศ์คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททอง และราชวงศ์บ้านพลูหลวง มีกษัตริย์ปกครองทั้งสิ้น ๓๓ พระองค์ โดยมีปฐมกษัตริย์คือ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระนครศรีอยุธยาจึงนับเป็นราชธานีที่มีอายุยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตลอดระยะเวลา ๔๑๗ ปีที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีแห่งราชอาณาจักรไทย มิได้เป็นเพียงช่วงแห่งความเจริญสูงสุดของชนชาติไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างสรรคอารยธรรมของหมู่มวลมนุษยชาติซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่มานานอารยประเทศอีกด้วย แม้ว่ากรุงศรีอยุธยาจะถูกทำลายเสียหายจากสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านหรือจากการบุกรุกชุดคั้นของพวกเรากันเอง แต่สิ่งที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ยังมีร่องรอยหลักฐานซึ่งแสดงอัจฉริยภาพและความสามารถอันยิ่งใหญ่ของบรรพบุรุษแห่งราชอาณาจักรผู้ถือศตวรรษสร้างสรรคความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมและความมั่งคั่งไว้ให้แก่ผืนแผ่นดินไทย หรือแม้แต่ชาวโลกทั้งมวล จึงเป็นที่น่ายินดีว่าองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก : UNESCO) ได้มีมติรับนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นที่ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๑๙ ไว้ในบัญชีมรดกโลก เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ ณ กรุงคาร์เธจ ประเทศตูนิเซีย พร้อมกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขาลัย-อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร โดยจะมีผลให้ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาที่ประเทศต่างๆ ได้ทำร่วมกัน จึงสมควรที่อนุชนรุ่นหลังจะได้ไปศึกษาเยี่ยมชมเมืองหลวงเก่าของเราแห่งนี้

วัดพระราม

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นโบราณสถาน ได้แก่ วัด และพระราชวังต่างๆ พระราชวังในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอยู่ ๓ แห่ง คือ พระราชวังหลวง วังจันทร์เกษม หรือวังหน้า และวังหลัง นอกจากนี้ยังมีวังและตำหนักนอกอำเภอพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นที่สำหรับเสด็จประพาส ได้แก่ พระราชวังบางปะอิน ในเขตอำเภอบางปะอิน และตำหนักนครหลวง ในเขตอำเภอนครหลวง

ภูมิประเทศของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน ๓ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ แม่น้ำป่าสักไหลผ่านทางทิศตะวันออก และแม่น้ำลพบุรี (ปัจจุบันเป็นคลองเมือง) ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือ แม่น้ำสามสายนี้ไหลมาบรรจบกันโอบล้อมรอบพื้นที่ของตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา ตัวเมืองจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เราจะเห็นบ้านเรือนปลูกเรียงรายหนาแน่นตามสองข้างฝั่งแม่น้ำแสดงถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่ผูกพันอยู่กับสายน้ำมายาวนาน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๗๖ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๒,๕๕๖ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี อำเภอบ้านแพรก อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางบาล อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอเสนา อำเภออุทัย อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอท่าเรือ และอำเภอวังน้อย

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี อ่างทอง และสระบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี และนนทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

ระยะทางจากอำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยาไปยังอำเภอต่างๆ

บางบาล	๑๐ กิโลเมตร
บางปะหัน	๑๓ กิโลเมตร
อุทัย	๑๕ กิโลเมตร
บางปะอิน	๑๗ กิโลเมตร
นครหลวง	๒๐ กิโลเมตร
วังน้อย	๒๐ กิโลเมตร
เสนา	๒๐ กิโลเมตร
มหาราช	๒๕ กิโลเมตร

ผักไห่	๒๕ กิโลเมตร
บางซ้าย	๓๔ กิโลเมตร
ภาชี	๒๕ กิโลเมตร
บางไทร	๔๕ กิโลเมตร
บ้านแพรก	๕๓ กิโลเมตร
ท่าเรือ	๖๐ กิโลเมตร
ลาดบัวหลวง	๖๕ กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปยังจังหวัดใกล้เคียง

อ่างทอง	๓๑ กิโลเมตร
สุพรรณบุรี	๕๓ กิโลเมตร
สระบุรี	๖๓ กิโลเมตร
สิงห์บุรี	๗๑ กิโลเมตร

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้หลายเส้นทางดังนี้

๑. ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ผ่านประตูน้ำพระอินทร์ แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ (ถนนแจ้งวัฒนะ) หรือทางหลวงหมายเลข ๓๐๒ (ถนนงามวงศ์วาน) เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ (ถนนติวานนท์) แล้วข้ามสะพานนนทบุรีหรือสะพานนวฬวดี ไปยังจังหวัดปทุมธานีต่อด้วยเส้นทาง ปทุมธานี-สามโคก-เสนา (ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๑) เลี้ยวแยกขวาที่อำเภอเสนา เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-นนทบุรี-ปทุมธานี ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ ถึงทางแยกสะพานปทุมธานี เลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ แล้วไปแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๐๙ ผ่านศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางปะอิน เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. ใช้เส้นทางด่วนหมายเลข ๙ (ทางด่วนศรีรัช) ผ่านนนทบุรี-ปทุมธานี ลงทางด่วนเข้าทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๔๖๙ ตามป้ายไปบางปะหัน ถึงสี่แยกไฟแดง (แยกวรเชษฐ) เลี้ยวขวาเข้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๔.๓๐ น.-๑๙.๓๐ น. รถออกทุกๆ ๑๕ นาที วันละหลายเที่ยว ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ รถโดยสารปรับอากาศชั้น ๑ กรุงเทพฯ-พระนครศรีอยุธยาและรถโดยสารปรับอากาศชั้น ๒ กรุงเทพฯ-ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร-พระนครศรีอยุธยา ติดต่อ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๙๕๒-๖๖ สถานีขนส่งอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๓๐๔ หรือ www.transport.co.th

รถตู้ มีรถตู้โดยสารปรับอากาศของเอกชนจอดอยู่ที่ถนนนครสวรรค์ จังหวัดอยุธยา บริการรับส่ง ๓ สาย ดังนี้ จากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-พระนครศรีอยุธยา, จากสถานีขนส่งสายใต้-พระนครศรีอยุธยา และจากศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ครังสิต จังหวัดปทุมธานี-พระนครศรีอยุธยา

รถไฟ อยุธยาเป็นชุมทางรถไฟที่สำคัญการเดินทางสามารถใช้บริการรถไฟโดยสารที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีบริการขึ้นลงวันละหลายเที่ยว ขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภอภาชี แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี นอกจากนี้การรถไฟฯ ยังจัดขบวนรถจักรไอน้ำเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ-พระนครศรีอยุธยาในโอกาสพิเศษ ปีละ ๓ ขบวน คือ วันที่ ๒๖ มีนาคม (วันสถาปนาการรถไฟฯ และเป็นวันที่ระลึกถึงการเปิดทางรถไฟสายแรกวิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ในปี พ.ศ. ๒๔๓๓) วันที่ ๒๓ ตุลาคม (วันปิยมหาราช เพื่อรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ผู้ทรงให้กำเนิดกิจการรถไฟไทย) และวันที่ ๕ ธันวาคม (วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช) ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔ สถานีรถไฟอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๒๐ หรือ www.railway.co.th

เรือ การเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยทางน้ำเป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศเพราะนอกจากจะได้ชมทัศนียภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วยังเป็นการย้อนให้เห็นถึงระบอบการปกครองสมัยที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีและมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติทางเรือบนสายน้ำเจ้าพระยาแห่งนี้

บริการเรือนำเที่ยวไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีดังนี้

เรือริเวอร์ชันทัวร์ บริการเรือนำเที่ยวไปเช้า-เย็นกลับ กรุงเทพมหานคร-พระนครศรีอยุธยา โดยรถโค้ชออกจากหน้าศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี้ สี่พระยา กรุงเทพฯ เวลา ๐๘.๐๐ น. เดินทางท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์ได้แก่ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดหน้าพระเมรุ วัดไชยวัฒนาราม และนำนักท่องเที่ยวไปขึ้นเรือที่ท่าเรือวัดโพธิ์แดงเหนือ อำเภอบางไทร ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองอยุธยาประมาณ ๔๖ กิโลเมตร เรือออกเวลา ๑๓.๐๐ น. เดินทางถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๖.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๘๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๙๓๑๖, ๐ ๒๒๖๖ ๙๒๗๕, ๐ ๒๒๖๖ ๙๑๒๕-๖,

หมายเหตุ หากนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางจาก

พระนครศรีอยุธยาไปกรุงเทพฯ ทางเรือ ร่วมกับเรือริเวอร์ชันทัวร์ กรุณาสำรองที่นั่งล่วงหน้าและเดินทางถึงท่าเรือวัดโพธิ์แดงเหนืออำเภอ บางไทร ก่อนเวลา ๑๒.๔๕ น. เรือออกเดินทางเวลา ๑๓.๐๐ น. อัตราค่าโดยสารจากวัดโพธิ์แดงเหนือ-กรุงเทพฯ ๑,๔๐๐ บาท / คน

เรือเฟอร์ลอฟสยาม บริการเรือนำเที่ยวไปเช้า-เย็นกลับ กรุงเทพมหานคร-พระนครศรีอยุธยา โดยรถโค้ช ออกจากหน้าศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี้ สี่พระยา กรุงเทพฯ เวลา ๐๘.๐๐ น. เดินทางท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดหน้าพระเมรุ วัดไชยวัฒนาราม และเดินทางไปขึ้นเรือเฟอร์ลอฟสยามที่ท่าเรือวัดโพธิ์แดงใต้ อำเภอบางไทร ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองอยุธยาประมาณ ๔๖ กิโลเมตร เรือออกเวลา ๑๓.๐๐ น. เดินทางถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๖.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๔๐๐ บาท

หมายเหตุ หากนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางจากพระนครศรีอยุธยาไปกรุงเทพฯ ทางเรือ ร่วมกับเรือเฟอร์ลอฟสยาม กรุณาสำรองที่นั่งล่วงหน้าและเดินทางถึงท่าเรือวัดโพธิ์แดงเหนืออำเภอ บางไทร ก่อนเวลา ๑๒.๔๕ น. เรือออกเดินทางเวลา ๑๓.๐๐ น. อัตราค่าโดยสารจากวัดโพธิ์แดงใต้-กรุงเทพฯ ๑,๒๐๐ บาท / คน

เรือมิตรเจ้าพระยา เรือออกจากท่าข้ามเวลา ๐๘.๐๐ น. ทุกวันอาทิตย์ แวะศูนย์ศิลปาชีพบางไทร บางปะอิน ขากลับแวะวัดเฉลิมพระเกียรติ และกลับถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๗.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารผู้ใหญ่ ๓๕๐ บาท เด็ก ๒๕๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๖๑๖๙, ๐ ๒๒๒๕ ๖๑๗๙

บริษัท เรือด่วนเจ้าพระยา จำกัด จัดรายการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอิน วัดนิเวศธรรมประวัติ ผ่านวัดไผ่ล้อมและแวะเที่ยวชมศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ทุกวันอาทิตย์ เรือออกจากท่ามหาราชเวลา ๐๘.๐๐ น. และกลับถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๗.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๓๕๐ บาททั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๕๓๓๐, ๐ ๒๖๒๓ ๖๐๐๑-๓

เรือโนราห์ ๒ ออกจากท่าโรงแรมแมริออท รีสอร์ทแอนด์สปาใช้เวลา ๓ วัน ๒ คืน แวะเที่ยวชมตั้งแต่กรุงเทพฯ วัดอรุณฯ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติผ่านเกาะเกร็ด นนทบุรี วัดปทุมคงคา แวะวัดต่างๆ ในพระนครศรีอยุธยา บางปะอิน ค่าทัวร์ราคา ๓๔,๐๐๐ บาท / คน (ราคานี้ไม่รวมค่าบริการและภาษีมูลค่าเพิ่ม ๗%) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๒๔๗๖ ๐๐๒๑-๒, ๐ ๒๒๓๖ ๙๙๕๒

เวลด์ทราเวล เซอร์วิส จัดรายการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอินและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นประจำทุกวัน พร้อมอาหารบุฟเฟต์ รถออกจากท่าริเวอร์ซิตี้ เวลาประมาณ ๐๗.๓๐ น. เดินทางกลับทางเรือถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๖.๓๐ น. อัตราค่าบริการคนละ ๑,๖๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๓๔ ๔๘๗๕

สถานที่นำเสนอ

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (Ayutthaya Tourist Center) เป็นศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ที่ให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และทุกจังหวัดในประเทศไทย เป็นสถานที่แห่งแรกที่นักท่องเที่ยวควรแวะก่อนเพื่อรับข้อมูลและแผนที่ในการเดินทาง และเข้าชมหอนิทรรศการท่องเที่ยวอยุธยาที่ให้ความรู้และความเข้าใจภาพลักษณ์ของอยุธยาทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ประวัติ อาคารศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (ศาลากลางเก่า) เป็นตึกสามชั้น รูปทรงคล้ายอักษรตัว T สถาปนิกผู้ออกแบบคือ พระสารโรชรัตนนิมมานก์ เป็นสถาปัตยกรรมแบบ “ยุคท่านผู้นำ” สร้างขึ้นในสมัยจอมพล ป. พิบูลย์สงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ สมัยหลวงบริหารชนบท (สำน) เป็นข้าหลวงจังหวัด โดยการสนับสนุนของนายปรีดี พนมยงค์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในสมัยนั้นซึ่งเป็นชาวอยุธยา ต่อมาในปี ๒๕๓๗ ได้ย้ายศาลากลางไปอยู่ที่ศูนย์ราชการแห่งใหม่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ปรับปรุงศาลากลางเก่าของจังหวัดนครศรีอยุธยา เพื่อใช้เป็นศูนย์บริการข้อมูลวิชาการด้านการท่องเที่ยว ตามแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา กรมศิลปากร โดยได้เริ่มเปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นมา อาคารหลังนี้ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปะสถาปัตยกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๔ จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ลักษณะเด่นของอาคารคือการประดิษฐานประติมากรรมรูปบูรพกษัตริย์และวีรสตรีแห่งกรุงศรีอยุธยา ๖ พระองค์ คือ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระหัตถ์ซ้ายถือปราชสาหลังขั้ ปฐมกษัตริย์ผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาในปี พ.ศ. ๑๘๘๓ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พระหัตถ์ทั้งสองถือประมวลกฏหมายผู้ทรงพระปรีชาสามารถในทางการปกครอง สมเด็จพระสุริโยทัย พระหัตถ์ขวาถือพระแสงของ้าว พระหัตถ์ซ้ายถือพระมาลา วีรสตรีที่ออกไปสู้รบกับข้าศึกเพื่อปกป้องสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระหัตถ์ขวาถือพระแสงของ้าว พระหัตถ์ซ้ายถือพระมาลา ผู้ทรงกอบกู้เอกราชกรุงศรีอยุธยาเมื่อคราวเสียกรุงครั้งที่ ๑ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชพระหัตถ์ทั้งสองถือพระราชสาส์น ผู้ได้ทรงเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศทรงนำเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาเผยแพร่ และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระหัตถ์ทั้งสองถือดาบ ทรงกอบกู้เอกราชกรุงศรีอยุธยาเมื่อคราวเสียกรุงครั้งที่ ๒ และทรงสถาปนากรุงธนบุรีขึ้นเป็นราชธานีใหม่

ด้านหน้าอาคารมีแท่นจารึก “มรดกโลก” มีใจความว่า “อยุธยาเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าโดดเด่น องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก : UNESCO) จึงมี

มติ ณ กรุงคาร์เธจ ประเทศตูนีเซีย เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ ให้ขึ้นทะเบียนไว้ในบัญชีมรดกโลก”

ในอาคารศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา มีการให้บริการดังนี้

ขั้นที่ ๑ ด้านหน้าปีกขวา เป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว เปิดให้บริการทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมโทร ๐ ๓๕๓๒ ๒๗๓๐-๑ โทรสาร ๐ ๓๕๓๒ ๒๓๕๐

ขั้นที่ ๑ ด้านหน้าปีกซ้าย เป็นห้องแสดงผลงานศิลปะของหอศิลป์แห่งชาติพระนครศรีอยุธยา

ขั้นที่ ๑ ห้องโถงกลาง เป็นพื้นที่โล่งสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ วาดศิลป์วันอาทิตย์ วันเด็กแห่งชาติ จัดนิทรรศการ และอื่นๆ

ขั้นที่ ๒ เป็นห้องนิทรรศการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยนำเสนอผ่านระบบเทคโนโลยีอันทันสมัย อาทิ เช่น Computer Touch Screen / Ghost Box โดยแบ่งเป็น ๕ ส่วนคือ ส่วนที่ ๑ เป็นการนำเสนอเรื่องราวซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของอารยธรรมในสมัยกรุงศรีอยุธยา ส่วนที่ ๒ เป็นการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนที่ ๓ เป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นตามความเชื่อทางศาสนาเรื่องไตรภูมิและจักรวาลวิทยา ส่วนที่ ๔ เป็นการแนะนำวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของอยุธยา ส่วนที่ ๕ สรูปการชมนิทรรศการด้วยการชมวิดีโอ ชูชีวิตชีวานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เปิดให้เข้าชมฟรีทุกวันวันพุธ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ขั้นที่ ๒ สถานที่จัดแสดง “หอศิลป์แห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมูลนิธิ ส้าง พรศรี เพื่อการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม เนื่องจากอยุธยาเคยเป็นเมืองหลวงเก่าแหล่งกำเนิดของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งปวง หอศิลป์ฯ จึงเป็นแหล่งศึกษา สืบทอดประวัติศาสตร์สู่สังคมด้วยงานศิลปะ มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์งานศิลปะ และวัฒนธรรมให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้และเห็นคุณค่างานศิลปะ ได้เปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มีการจัดแสดงผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียงระดับประเทศที่ทรงคุณค่ารวม ๑๐๖ ท่าน จำนวนผลงาน ๑๑๒ ชิ้น นอกจากนี้ยังมีการสอนศิลปะให้แก่ประชาชนและเยาวชนในโครงการวาดศิลป์วันอาทิตย์ หอศิลป์ฯ เปิดให้นักท่องเที่ยวชมทุกวันในวันอังคาร-วันอาทิตย์ (หยุดทำการวันพุธ) ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๓๒ ๔๑๗๗

ขั้นที่ ๓ สถานที่จัดแสดง “หอศิลป์ร่วมสมัยอยุธยา” ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับการแสดงออก การแลกเปลี่ยนทางความคิด วิถีชีวิตระหว่างศิลปิน นักเรียน นักศึกษา

นักวิชาการ นักท่องเที่ยวประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจต่อการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม ศิลปะร่วมสมัย และภูมิปัญญาแห่งท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และท้องถิ่นให้พัฒนาสู่ระดับสากล พื้นที่ภายใน “หอศิลป์ร่วมสมัยอยุธยา” แบ่งออกเป็นห้องนิทรรศการร่วมสมัย ห้องนิทรรศการศิลปะหมุนเวียน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมศิลปะเพื่อการพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ของเยาวชน การเปิดอบรมศิลปะเด็กทั้งระยะสั้นและระยะยาว เป็นต้น “หอศิลป์ร่วมสมัยอยุธยา” เปิดให้เข้าชม วันพฤหัสบดี-วันอังคาร (หยุดทำการวันพุธ) ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๒๒๕

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จัดตั้งขึ้นตามโครงการที่นักวิชาการไทยและนักวิชาการญี่ปุ่นรับขยายมาจากข้อเสนอเดิมของสมาคมไทย-ญี่ปุ่นและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเคยเสนอปรับปรุงบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่นให้จัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านญี่ปุ่นมาเป็นการเสนอให้จัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาซึ่งจะทำหน้าที่เป็นสถาบันวิจัยและพิพิธภัณฑ์สถานเกี่ยวกับราชอาณาจักรอยุธยาโดยรวม และได้รับงบประมาณช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นเงิน ๙๙ ล้านเยน (๑๗๐ ล้านบาท) เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในพระบรมราชวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา และเพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสที่มีมิตรภาพระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับราชอาณาจักรไทยได้สถาปณีนานมาครบ ๑๐๐ ปี

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาแห่งนี้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนอาคารหลัก ตั้งอยู่ที่ถนนโรจนะ ใกล้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีห้องจัดแสดงพิพิธภัณฑ์อยู่ชั้นบน และ อีกส่วนคือส่วนอาคารผนวก ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียนในบริเวณหมู่บ้านญี่ปุ่น พิพิธภัณฑ์ของศูนย์แห่งนี้มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากพิพิธภัณฑ์อื่นคือ การพยายามสร้างภาพชีวิต สังคม วัฒนธรรมในอดีตให้กลับมามีชีวิตขึ้นใหม่ด้วยข้อมูลการวิจัย (Researched Based Reconstruction) โดยการนำเทคโนโลยีของการจัดพิพิธภัณฑ์สมัยใหม่มาใช้จัดแสดงนิทรรศการซึ่งจะทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจชีวิตในอดีตได้ง่าย การจัดแสดงมีทั้งสิ้น ๕ หัวข้อ คือ อยุธยาในฐานะราชธานี อยุธยาในฐานะเมืองท่า อยุธยาในฐานะของศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองและการปกครอง ความสัมพันธ์ของอยุธยากับนานาชาติและชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน มีแบบจำลองพระราชวังโบราณที่ทำให้เห็นความสมบูรณ์ของพระราชวังก่อนที่จะถูกทำลาย เส้นทางการค้าระหว่างอยุธยากับประเทศต่างๆ ภาพการเหวี่ยง หมู่บ้านชุมชนริมน้ำ

ไว้ให้ชมอีกด้วย ด้านหลังศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ประดิษฐานพระราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ศูนย์แห่งนี้เปิดทำการทุกวัน วันจันทร์-ศุกร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชมสำหรับเด็ก นักเรียนและนักศึกษา ในเครื่องแบบ ๕ บาท ประชาชนทั่วไป ๒๐ บาท นักเรียนต่างชาติ ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๑๒๓-๔

อาคารท้องฟ้าจำลอง อยู่บริเวณด้านหลังอาคารศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีการฉายดาวเรื่องระบบสุริยะ กลุ่มดาว นิทานดาว การดูดาวเบื้องต้น และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ วันละ ๒ รอบ ๑๑.๐๐ น. และ ๑๔.๐๐ น. เปิดให้เข้าชมวันอังคาร-อาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชม เด็ก ๑๐ บาท ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร ๐ ๓๕๓๒ ๒๐๗๖-๙ ต่อ ๕๐๑๑

ศูนย์ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สถาบันอยุธยาศึกษา เป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ติดกับศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยจัดกิจกรรมนิทรรศการอาคารเป็นอาคารเรือนไทยหมู่ภาคกลาง ๕ หลัง จัดแบ่งออกเป็นห้องอยุธยาศึกษาจัดแสดงเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ อยุธยา ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่นนำเสนอในด้านหัตถ์ โขน ศาสนา วรรณกรรม ห้องมรดกทางด้านศิลปกรรม ห้องนิทรรศการหมุนเวียน และห้องพิธีการ มีกิจกรรมการแสดงอยุธยาตามคำได้แก่ การแสดงวิถีชีวิต ความเชื่อดนตรี-นาฏศิลป์ไทย การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ เช่น พิธีแต่งงาน ทำขวัญนาค พิธีโกนจุก และนั่งรถชมโบราณสถาน บริเวณเวทีกลางแจ้งทุกวันเสาร์ ระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เวลา ๑๗.๐๐-๑๙.๐๐ น. มีการจัดแสดง สาธิต และจำหน่ายสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล นอกจากนี้แล้วยังให้บริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มามีเยี่ยมชม ศูนย์นี้เปิดบริการทุกวัน เวลา ๐๙.๓๐-๑๖.๓๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สถาบันอยุธยาศึกษา เลขที่ ๙๖ หมู่ ๒ ถนนโรจนะ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๔๐๗๗, ๐๙ ๙๑๔๕ ๕๑๘๑

หมู่บ้านญี่ปุ่น ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียน เมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ชาวต่างประเทศเข้ามาค้าขายใน กรุงศรีอยุธยา มีจำนวนมากขึ้นทางการญี่ปุ่นได้อนุญาตให้ชาวญี่ปุ่นเดินเรือออกไปค้าขายกับชาวต่างชาติในบรรดาพวกที่ไปค้าขายมีพวกหนึ่งเดินทางมายังกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าแผ่นดินไทยมีพระบรมราชานุญาตให้ชาวญี่ปุ่น มาตั้งหลักแหล่งในกรุงศรีอยุธยารอบนอกเกาะเมืองเหมือนชาติอื่นๆ นับตั้งแต่นั้นมาก็มียุโรปเข้ามาอาศัยอยู่ในอยุธยามากขึ้น โดยมีหัวหน้าปกครองในกลุ่มตน หัวหน้าชาวญี่ปุ่นในขณะนั้นคือ นากามาศา ยามาตา

เป็นผู้มีอำนาจและเป็นที่โปรดปรานของสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม จนได้รับแต่งตั้งเป็นออกญาเสนาภิมุขรับราชการต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชจนสิ้นชีวิต ปัจจุบันสมคมไทย-ญี่ปุ่นได้สร้างหุ่นจำลอง นากามาซา ยามาดา และจารึกประวัติศาสตร์ความเป็นมาของหมู่บ้านญี่ปุ่นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตั้งไว้ภายในหมู่บ้านมีอาคารจัดแสดงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ การเดินทางจากเจดีย์วัดสามปลื้มเลี้ยวซ้ายทางไปอำเภอบางปะอิน ผ่านวัดใหญ่ชัยมงคล ระยะทางประมาณ ๒.๕ ก.ม. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๓๓๖

วัดบรมพุทธาราม อยู่ภายในบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สร้างในสมัยสมเด็จพระเพทราชา ประมาณ พ.ศ. ๒๒๓๑-๒๒๔๖ ณ บริเวณย่านป่าตองอันเป็นนิเวศสถานเดิมของพระองค์ ใกล้ประตูชัย ประตูใหญ่บนแนวกำแพงเมืองด้านใต้ ที่ตั้งของวัดถูกจำกัดโดยเส้นทางคมนาคมสมัยโบราณ คือด้านตะวันออกเป็นแนวคลองฉะไกรน้อย ด้านตะวันตกเป็นแนวถนนหลวงชื่อถนนมหาสุยาหรือถนนป่าตอง แนวถนนและคลองดังกล่าวบังคับแผนผังของวัดให้วางตัวตามแนวเหนือใต้ โดยหันหน้าวัดไปทางทิศเหนือ วัดนี้แตกต่างจากวัดอื่นตรงที่ทรงโปรดฯ ให้ทำกระเบื้องเคลือบสีเหลืองขึ้นมุงหลังคาพระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ และใช้ประดับเจดีย์และซุ้มประตู จึงมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "วัดกระเบื้องเคลือบ" ซึ่งใช้เวลาก่อสร้าง ๒ ปีจึงแล้วเสร็จ ในสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงโปรดให้ปฏิสังขรณ์วัดนี้ครั้งใหญ่และให้ทำบานประตูมุกฝีมืองดงาม ๓ คู่ บานประตูมุกนี้ปัจจุบัน คู่หนึ่งอยู่ที่หอพระมณฑิยธรรมในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม คู่หนึ่งอยู่ที่วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม และอีกคู่หนึ่งมีผู้ตัดไปทำตู้หนังสือซึ่งขณะนั้นตั้งแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ตั้งอยู่ที่ตำบลประตูชัย ถนนโรจนะ ตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้สร้างขึ้นด้วยเงินที่ประชาชนเข้าพระพิมพ์ที่ขุดได้จากกรุวัดราชบูรณะซึ่งเป็นวัดที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) ทรงสร้าง จึงให้ชื่อว่า "พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่นี่เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งแรกในประเทศไทยที่มีรูปแบบการจัดแสดงแบบใหม่คือนำโบราณวัตถุมาจัดแสดงจำนวนไม่มากจนเกินไปและใช้แสง สี มาทำให้การนำเสนอดูน่าสนใจ สิ่งสำคัญที่นำชมภายในพิพิธภัณฑสถานนี้ได้แก่ บริเวณพิพิธภัณฑสถานแบ่งเป็นอาคารจัดแสดง ๓ อาคาร คือ

อาคาร ๑ ชั้นล่างจัดแสดงโบราณศิลปวัตถุที่ค้นพบจากการขุดแต่งและบูรณะโบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่าง

พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๐ ได้แก่ พระพุทธรูปศิลปะสมัยทวารวดี ลพบุรี อยุธยา พระพุทธรูปสำคัญที่จัดแสดงได้แก่ พระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาท เป็นพระพุทธรูปศิลาขาวสมัยทวารวดี ในท่าประทับนั่งห้อยพระบาท ซึ่งเคยประดิษฐานในซุ้มพระสถูปโบราณวัดพระเมรุ จังหวัดนครปฐม กรมศิลปากรได้พยายามติดตามชิ้นส่วนต่างๆ ขององค์พระที่กระจัดกระจายไปอยู่ในที่ต่างๆ มาประกอบขึ้นเป็นองค์พระได้อย่างสมบูรณ์ นับเป็นพระพุทธรูปที่มีคามากองค์หนึ่งซึ่งในโลกพบเพียง ๖ องค์เท่านั้น คือในประเทศไทย ๕ องค์และในประเทศอินโดนีเซีย ๑ องค์ ในประเทศไทยประดิษฐานอยู่ที่วัดพระปฐมเจดีย์ ๒ องค์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ๑ องค์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ๑ องค์ และวัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑ องค์ เศียรพระพุทธรูปสมัยอู่ทอง ทำด้วยสัมฤทธิ์มีขนาดใหญ่มากได้มาจากวัดธรรมมิกราช แสดงให้เห็นถึงความเก่าแก่ของวัดและมีมือการหล่อวัตถุขนาดใหญ่ในสมัยโบราณ นอกจากนี้ยังมีเครื่องไม้จำหลักฝีมือช่างสมัยอยุธยา

ชั้นบน จัดแสดงเครื่องทอง ๒ ห้อง ห้องแรก จัดแสดงเครื่องทองที่พบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๐ โบราณวัตถุที่สำคัญได้แก่ พระแสงขรรค์ชัยศรีทองคำ องค์พระแสงขรรค์ทำด้วยเหล็กมีคมทั้ง ๒ ด้าน ผักทำด้วยทองคำจำลองลายประจำยาม ลายกนกประดับอัญมณี ด้ามทำด้วยหินเขียวหนุมาน ห้องที่สอง จัดแสดงเครื่องทองที่พบในกรุพระปรางค์วัดมหาธาตุประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งบรรจุอยู่ในผอบทองคำ ส่วนที่รอบเฉลียง จัดแสดงพระพิมพ์ที่ทำด้วยชิน (โลหะเจือชนิดหนึ่งประกอบด้วยตะกั่วและดีบุก; บุกทองแดง) และดินเผา สมัยสุโขทัย ลพบุรี และสมัยอยุธยาที่ค้นพบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ วัดมหาธาตุและวัดพระราม

อาคาร ๒ จัดแสดงโบราณศิลปวัตถุที่พบในประเทศไทยตามลำดับอายุสมัยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๑-๒๔ คือ ตั้งแต่สมัยทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี เชียงแสน สุโขทัย อู่ทอง อยุธยาและรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบโบราณวัตถุสำคัญที่จัดแสดง เช่น พระพุทธรูปปางต่างๆ พระโขนงสำริดโลกิเตศวร เป็นต้น

อาคาร ๓ เป็นเรือนไทยที่สร้างเป็นหมู่เรือนไทยภาคกลางปลูกอยู่กลางคูน้ำ ภายในเรือนไทยจัดแสดงศิลปะพื้นบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทยสมัยก่อน เช่น หม้อดินเผา กระต่ายขูดมะพร้าวและเครื่องจักสานต่างๆ

โบราณวัตถุเหล่านี้แสดงให้เห็นความรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยาในอดีตไว้อย่างน่าชม นักศึกษาพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เปิดให้เข้าชมวันพุธ-วันอาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น. ปิดวันจันทร์และวันอังคาร อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑสถานต่างๆ ใน

วิหารพระมงคลบพิตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๐๕๘๗ การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยา จากนั้นข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แล้วตรงไปประมาณ ๒ ไฟแดง ไปอีกไม่ไกลนักจะเห็นพิพิธภัณฑ์อยู่ทางขวามือ

คุ่มขุนแผน ตั้งอยู่ที่ถนนป่าไทน์ เป็นตัวอย่างของหมู่เรือนไทยภาคกลาง ในรูปแบบเรือนคหบดีไทยสมัยโบราณ เดิมเป็นจวนสมุหเทศาภิบาล มณฑลกรุงเก่า พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ทรงสร้างขึ้นปีพ.ศ.๒๔๓๗ ที่เกาะลอยบริเวณสะพานเกลือซึ่งอยู่ตรงข้ามกับที่ว่าการมณฑล ต่อมาในราวปี พ.ศ. ๒๔๘๓ นายปรีดิพนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโสได้ย้ายจวนหลังนี้มาสร้างในบริเวณคูคนครบาลเก่าของพระนครศรีอยุธยา พร้อมทั้งสร้างเรือนไทยเพิ่มขึ้นอีกในปีพ.ศ.๒๔๙๙ และให้ชื่อเรือนไทยนี้ว่าคุ่มขุนแผน ซึ่งเชื่อกันว่าขุนแผน เคยต้องโทษอยู่ในคุกแห่งนี้ การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วให้ข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนถึงศาลากลางจังหวัดหลังเดิม จะเห็นสามแยกแล้วเลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนักจะเห็นคุ่มขุนแผนอยู่ทางซ้ายมือเปิดให้ชมทุกวันเวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

วิหารพระมงคลบพิตร ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ใช้เส้นทางเดียวกับทางไปคุ่มขุนแผน วิหารพระมงคลบพิตรจะอยู่ถัดไปไม่ไกลนัก พระมงคลบพิตรเป็นพระพุทธรูปบุษุมฤทธิ์ปางมาร

วัดพระศรีสรรเพชญ์

วิชัย มีขนาดหน้าตักกว้าง ๙.๕๕ เมตรและสูง ๑๒.๔๕ เมตร นับเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่องค์หนึ่งในประเทศไทย ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าสร้างในสมัยใด สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นระหว่างปีพ.ศ.๑๙๙๑-๒๑๔๕ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายจากทิศตะวันออกนอกพระราชวังมาไว้ทางด้านทิศตะวันตกที่ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบันและโปรดเกล้าฯ ให้ก่อมณฑปสวมไว้

ในสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๒๔๙ อสุนีบาตตกลงมาต้องยอดมณฑปพระมงคลบพิตรเกิดไฟไหม้ทำให้ส่วนบนขององค์พระมงคลบพิตรเสียหายจึงโปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมแซมใหม่ แปลงหลังคาของมณฑปเป็นมหาวิหารและต่อพระเศียรพระมงคลบพิตรในสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ (พ.ศ.๒๒๘๕-๒๒๘๖) ในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ พ.ศ.๒๓๑๐ วิหารพระมงคลบพิตรถูกข้าศึกเผาเครื่องบนไหม้ลงมาต้องพระเมรุและพระกรขวาของพระมงคลบพิตรหัก รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้การปฏิสังขรณ์ใหม่ สำหรับบริเวณข้างวิหารพระมงคลบพิตรทางด้านทิศตะวันออกแต่เดิมเป็นสนามหลวง ใช้เป็นที่สำหรับสร้างพระเมรุพระบรมศพของพระมหากษัตริย์และเจ้านายเช่นเดียวกับท้องสนามหลวงของกรุงเทพฯ

วัดพระศรีสรรเพชญ์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของวิหารพระมงคลบพิตรเป็นวัดสำคัญที่สร้างอยู่ในพระราชวังหลวงเทียบได้กับวัดพระศรีรัตนศาสดารามแห่งกรุงเทพมหานครหรือวัดมหาธาตุแห่งกรุงสุโขทัยในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระราชมณเฑียรเป็นที่ประทับที่บริเวณนี้ ต่อมาสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงย้ายพระราชวังขึ้นไปทางเหนือและอุทิศที่ดินเดิมให้สร้างวัดขึ้นภายในเขตพระราชวังและโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเขตพุทธาวาสขึ้น เพื่อ

เป็นที่สำหรับประกอบพิธีสำคัญต่างๆ จึงเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา ต่อมาในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระสุปเจดีย์ใหญ่สององค์เมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๕ องค์แรกทางทิศตะวันออกเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถพระราชบิดา และองค์ที่สองคือองค์กลางเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ พระบรมเชษฐา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๐๔๒ ทรงสร้างพระวิหารขนาดใหญ่และในปี พ.ศ. ๒๐๔๓ ทรงหล่อพระพุทธรูปยืนสูง ๘ วา (๑๖ เมตร) หุ้มด้วยทองคำหนัก ๒๘๖ ชั่ง (ประมาณ ๑๗๑ กิโลกรัม) ประดิษฐานไว้ในวิหาร พระนามว่า “พระศรีสรรเพชญดาญาณ” ซึ่งภายหลังเมื่อคราวเสียกรุง พ.ศ. ๒๓๑๐ พม่าได้เผาลอกทองคำไปหมด ในสมัยรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญชิ้นส่วนชำรุดของพระประธานองค์นี้ลงมากรุงเทพฯ และบรรจุขึ้นส่วนซึ่งบูรณะไม่ได้เหล่านั้นไว้ในเจดีย์องค์ใหญ่ที่สร้างขึ้นแล้วพระราชทานชื่อเจดีย์ว่า “เจดีย์สรรเพชญดาญาณ”

สำหรับเจดีย์องค์ที่สามถัดมาทางทิศตะวันตก สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๔ (พระหน่อพุทธางกูร) พระราชโอรสได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ เจดีย์สามองค์นี้เป็นเจดีย์แบบลังกา ระหว่างเจดีย์แต่ละองค์มีมณฑปก่อขึ้นไว้ซึ่งคงจะมีการสร้างในราชวาระของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง และมีร่องรอยการบูรณะปฏิสังขรณ์หนึ่งครั้งในราชวาระสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามได้มีการบูรณะเจดีย์แห่งนี้จนมีสภาพที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน วัดนี้เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๗.๐๐-๑๘.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่สำนักงานศิลปากรที่ ๓ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๕๐๑, ๐ ๓๕๒๔ ๒๔๔๘ หรือ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๔, ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๖ หมายเลข ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ ตั้งอยู่ติดกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ทางด้านทิศเหนือ สันนิษฐานว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระราชวังตั้งแต่เมื่อครั้งประทับอยู่ที่เวียงเล็ก เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๐ และเมื่อสร้างพระราชวังเสร็จในปี พ.ศ. ๑๘๙๓ จึงย้ายมาประทับที่พระราชวังใหม่ริมหนองโสน ปราสาทในครั้งแรกนี้สร้างด้วยไม้อยู่ในบริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๑๙๔๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงถวายที่บริเวณปราสาทให้เป็นวัดพระ

ศรีสรรเพชญ์วัดในเขตพระราชวัง แล้วทรงสร้างปราสาทใหม่เลื่อนไปทางเหนือติดกับแม่น้ำลพบุรี

บริเวณพระราชวังหลวงมีพระที่นั่งสำคัญดังนี้

พระที่นั่งวิหารสมเด็จ ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุด เป็นปราสาทยอดปรangkมีมุขหน้าหลังยาวแต่มุขข้างสั้น มีกำแพงแก้วล้อม ๒ ด้าน ตามพงศาวดารกล่าวว่าสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง โปรดให้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๘๖ เพื่อแทนพระที่นั่งมิ่งมงคลภิเษกที่ถูกฟ้าผ่าไฟไหม้ชาวบ้านเรียกว่า “ปราสาททอง” เนื่องจากเป็นปราสาทปิดทององค์แรกที่สร้างขึ้นสำหรับประกอบพระราชพิธีต่างๆ

พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท เป็นปราสาทยอดปรangkตั้งอยู่ตรงกลางสร้างแบบเดียวกับพระที่นั่งวิหารสมเด็จ มีหลังคาซ้อนลดหลั่นกันถึงห้าชั้น มีมุขเด็จยื่นออกมาเป็นที่สำหรับพระมหากษัตริย์เสด็จออกรับแขกเมือง มีโรงช้างเผือกขนาบอยู่ทั้งสองข้าง

พระที่นั่งสุริยาสโมสรมรินทร์ เดิมชื่อ **พระที่นั่งสุริยามรินทร์** ต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อนี้เพื่อให้คล้องกับชื่อ **พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท** เป็นปราสาททรงมุขก่อด้วยศิลาแลงมีพื้นสูงกว่าพระที่นั่งองค์อื่นๆ ตั้งอยู่ติดกำแพงริมแม่น้ำ ใช้เป็นที่สำหรับประทับทอดพระเนตรขบวนแห่ทางน้ำ ตามพงศาวดารกล่าวว่าเมื่อสมเด็จพระนารายณ์สวรรคต สมเด็จพระเพทราชาได้อัญเชิญพระบรมศพจากเมืองลพบุรีมาประดิษฐานไว้ที่พระที่นั่งองค์นี้

พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๕ พระราชทานนามว่า “พระที่นั่งสุริยโสธรมหาพิมานบรรยงก์” คล้ายปราสาทที่นครธม ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็น “พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์” ลักษณะเป็นปราสาทตรีมุข ตั้งอยู่บนกำแพงชั้นในด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของวัดพระศรีสรรเพชญ์ เป็นที่สำหรับทอดพระเนตรกระบวนแห่และฝึกหัดทหาร

พระที่นั่งตรีมุข เป็นพระที่นั่งศาลาไม้ หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาทไม่ปรากฏปีที่สร้าง เข้าใจว่าเดิมเป็นพระที่นั่งฝ่ายใน และเป็นที่ประทับในอุทยาน เป็นพระที่นั่งองค์เดียวที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด

พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ หรือ **พระที่นั่งท้ายสระ** เป็นปราสาททรงมุข ตั้งอยู่บนเกาะกลางสระน้ำ สมเด็จพระเพทราชาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเป็นที่ประทับอยู่ข้างในและเป็นที่สำราญพระราชอิริยาบถเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๑ และได้เสด็จประทับตลอดรัชกาล มีพระแท่นสำหรับทอดพระเนตรปลาที่ทรงเลี้ยงไว้ในสระนั้นด้วย

พระที่นั่งทรงปืน เป็นพระที่นั่งรูปยาวรี อยู่ริมสระด้านตะวันตก ใกล้พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ เข้าใจว่าเป็นที่สำหรับฝึกซ้อมอาวุธ และในสมัยสมเด็จพระเพทราชาทรงใช้เป็นท้องพระโรงที่เสด็จออกขุนนาง

พระที่นั่งต่างๆ ที่ปรากฏให้เห็นซากหลงเหลือในปัจจุบันเป็น

อาคารที่สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทยคนละ ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศคนละ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยาและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๕๐๑, ๐ ๓๕๒๔ ๔๕๗๐

วัดพระราม อยู่ห่างเขตพระราชวังไปทางด้านทิศตะวันออก ตรงข้ามกับวิหารพระมงคลบพิตร สมเด็จพระราเมศวรทรงสร้างขึ้นตรงบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระราชบิดา วัดนี้มีบึงขนาดใหญ่อยู่หน้าวัด เมื่อมีการสร้างกรุงศรีอยุธยา คงจะมีการขุดเอาดินในหนองมาถมพื้นที่วังและวัด พื้นที่ที่ขุดเอาดินมาได้กลายเป็นบึงใหญ่ บึงมีชื่อปรากฏในกฎมณเฑียรบาลว่า “บึงขี้ขันท” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “บึงพระราม” ปัจจุบันคือ “สวนสาธารณะบึงพระราม” ซึ่งใช้เป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๗.๓๐-๑๘.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยาและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

พระบรมราชานุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง ประดิษฐานอยู่ระหว่างบึงพระรามกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ พระบรมรูปของพระเจ้าอู่ทองมีขนาดเท่าครึ่งของคนธรรมดาหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์และรมด้วยน้ำยาสีเขียว ในพระอิริยาบถประทับยืน พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ พระเกศาเกล้า ฉลองพระองค์แบบพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๓

วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ทางทิศตะวันออกของวัดพระศรีสรรเพชญ์ พงศาวดารบางฉบับกล่าวว่าวัดนี้สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ ต่อมาสมเด็จพระราเมศวรโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมาบรรจุไว้ใต้ฐานพระปรางค์ประธานของวัดเมื่อ พ.ศ.๑๙๒๗ พระปรางค์วัดมหาธาตุถือเป็นปรางค์ที่สร้างในระยะแรกของสมัยอยุธยาซึ่งได้รับอิทธิพลของปรางค์ขอมป้อนอยู่ ขึ้น

วัดมหาธาตุ

ล่างก่อสร้างด้วยศิลาแลงแต่ที่เสริมใหม่ตอนบนเป็นอิฐถือปูน สมเด็จพระเจ้าปราสาททองได้ทรงปฏิสังขรณ์พระปรางค์ใหม่โดยเสริมให้สูงกว่าเดิม แต่ขณะนั้นยอดพังลงมาเหลือเพียงชั้นมุขเท่านั้น จึงเป็นที่น่าเสียดายเพราะมีหลักฐานว่าเป็นปรางค์ที่มีขนาดใหญ่มากและก่อสร้างอย่างวิจิตรสวยงามมาก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ กรมศิลปากรได้ขุดแต่งพระปรางค์แห่งนี้ พบของโบราณหลายชิ้น ที่สำคัญคือ ผอบศิลา ภายในมีสถูปซ้อนกัน ๗ ชั้น แบ่งออกเป็น ชิน เงิน นาก ไม้ดำ ไม้จันทร์แดง แก้วโกเมน และทองคำ ชั้นในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุและเครื่องประดับอันมีค่า ปัจจุบันพระบรมสารีริกธาตุนำไปประดิษฐานไว้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา สิ่งที่น่าสนใจในวัดอีกอย่างคือ เศียรพระพุทธรูปหินทราย ซึ่งมีรากไม้ปกคลุมเข้าไว้ว่าเศียรพระพุทธรูปนี้จะหล่นลงมาอยู่ที่โคนต้นไม้ในสมัยเสียกรุงจนรากไม้ขึ้นปกคลุมมีความงดงามแปลกตาไปอีกแบบ

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนถึงสี่แยกไฟแดงที่ ๒ เลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนัก ผ่านบึงพระราม จะเห็นวัดมหาธาตุอยู่ทางซ้ายมือ เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟ

วัดราชบูรณะ

ชมโบราณสถาน

วัดราชบูรณะ อยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ตรงข้ามวัดมหาธาตุ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ. ๑๙๖๗ ณ บริเวณที่ถวายพระเพลิงเจ้าอ้ายพระยากับเจ้ายี่พระยาซึ่งชนช้างกันจนถึงแก่พิราลัยและโปรดเกล้าฯ ให้ก่อเจดีย์ ๒ องค์ บริเวณนั้นเมื่อคราวเสียกรุงวัดนี้และวัดมหาธาตุถูกไฟไหม้เสียหายมาก ซากที่เหลืออยู่แสดงว่าวิหารและส่วนต่างๆ ของวัดนี้ใหญ่โตมาก วิหารหลวงมีขนาดยาว ๖๓ เมตร กว้าง ๒๐ เมตร ด้านหน้ามีบันไดขึ้น ๓ ทาง ที่ผนังวิหารจะเป็นบานหน้าต่าง ปัจจุบันยังปรากฏซากของเสาพระวิหารและฐานชุกชีพระประธานเหลืออยู่ พระปรารักษ์ประธาน เป็นศิลปะอยุธยาสมัยแรกซึ่งนิยมสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมขอมที่ให้พระปรารักษ์เป็นประธานของวัด ซ่องคูหาของพระปรารักษ์มีพระพุทธรูปยืนปูนปั้นประดิษฐานช่องละ ๑ องค์ องค์ปรารักษ์ประดับด้วยปูนปั้นรูปครุฑ ยักษ์ เทวดา นาค พระปรารักษ์องค์นี้มีลวดลายสวยงามมาก ภายในกรุปรารักษ์มีห้องกรุ ๒ ชั้น สามารถลงเข้าชมได้ ชั้นบนมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเลือนลาง ชั้นล่างซึ่งเคยเป็นที่เก็บเครื่องทอง มีภาพจิตรกรรมเขียนด้วยสีแดงชาดปิดทองเป็นรูปพระพุทธรูปปางลีลาและปางสมาธิ รวมทั้งรูปเทวดาและรูปดอกไม้ เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๐ คนร้ายได้ลักลอบขุดโบราณวัตถุที่ฝังไว้ในกรุปรารักษ์ประธานวัดราชบูรณะ โดยขุดเจาะจากพื้นคูหาเรือนธาตุลงไปพบห้องที่ฝังโบราณวัตถุไว้ ๒ ห้อง ต่อมาทางราชการติดตามจับคนร้ายและยึดโบราณวัตถุได้เพียงบางส่วน โบราณวัตถุในกรุพระปรารักษ์วัดราชบูรณะทำด้วยทองคำ สำริด หิน ดินเผา และอัญมณี เมื่อกรมศิลปากรขุดแต่งพระปรารักษ์วัดราชบูรณะต่อ ได้นำโบราณวัตถุที่มีค่าไปเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้า

สามพระยา ซึ่งสร้างโดยเงินบริจาคจากการนำพระพิมพ์ขนาดเล็กที่ได้จากกรุนี้มาจำหน่ายเป็นของชำร่วย วัดนี้เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑสถานต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐- ๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวังจันทรเกษมหรือวังหน้า ตั้งอยู่นอกคูหาเมืองริมแม่น้ำป่าสักมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะเมืองใกล้ตลาดหัวรอ วังจันทรเกษมปรากฏหลักฐานพงศาวดารว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชประมาณพ.ศ. ๒๑๒๐ โดยมีพระราชประสงค์เพื่อให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และเคยใช้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเอกาทศรถ เจ้าฟ้าสุทัศน์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ฯลฯ เมื่อคราวเสียกรุงในปีพ.ศ. ๒๓๑๐ วังนี้ได้ถูกข้าศึกเผาทำลายเสียหายมากและถูกทิ้งร้าง จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์โปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมพระที่นั่งพิมานรัตยาและพลับพลาจตุรมุขไว้เป็นที่ประทับเมื่อเสด็จประพาสพระนครศรีอยุธยาและโปรดพระราชทานนามว่าพระราชวังจันทรเกษม เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๔๓๖ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานพระที่นั่งพิมานรัตยาเป็นที่ทำการของมณฑลกรุงเก่าเมื่อพ.ศ. ๒๔๕๒ และจนกระทั่งเมื่อพระยาโบราณราชธานินทร์ได้เข้ามาดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่าจึงได้จัดสร้างอาคารที่ทำการภาคบริเวณกำแพงทางด้านทิศตะวันตกต่อกับทิศใต้ แล้วย้ายที่ว่าการมณฑลจากพระที่นั่งพิมานรัตยามาตั้งที่อาคารที่ทำการภาคในขณะนั้น กรมศิลปากรจึงได้เข้ามาดูแลและจัดทำเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษมจนกระทั่งปัจจุบัน

โบราณสถานโบราณวัตถุที่น่าสนใจในพระราชวังจันทรเกษม มีดังนี้

กำแพงและประตูวัง ปัจจุบันก่อเป็นกำแพงอิฐมีใบเสมา มีประตูด้านละ ๑ ประตู รวม ๔ ด้านเป็นสิ่งที่สร้างใหม่ในรัชกาลที่ ๔ กำแพงของเดิมมีอาณาเขตกว้างขวางกว่าที่เห็นในปัจจุบัน เพราะขุดพบรากฐานของพระที่นั่งนอกกำแพงวัดด้านใน และพบซากอิฐในบริเวณเรือนจำหลายแห่ง แต่เดิมนั้นคำให้การชาวกรุงเก่ากล่าวว่า วังจันทรเกษมมีกำแพง ๒ ชั้น เช่นเดียวกับวังหลวง

พลับพลาจตุรมุข ตั้งอยู่ใกล้ประตูวังด้านทิศตะวันออก เป็นพลับพลาเครื่องไม้ มีมุขด้านหน้า ๓ มุข ด้านหลัง ๓ มุข เดิมใช้เป็น

ท้องพระโรงสำหรับออกงานว่าราชการและเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เวลาเสด็จประพาส ต่อมาในป.ศ. ๒๔๔๗ พระองค์ทรงโปรดให้ใช้พลับพลาจตุรมุข เป็นที่จัดแสดงโบราณวัตถุ เรียกว่าอยุธยาพิพิธภัณฑ์สถาน ในสมัยรัชกาลที่ ๗ พระยาโบราณราชธานินทร์ได้ทำการซ่อมแซมครั้งใหญ่และเปลี่ยนหน้าบันจากรูปปูนปั้นมาเป็นไม้แกะสลัก ปัจจุบันจัดแสดงเครื่องใช้ส่วนพระองค์ที่มีอยู่เดิมภายในพระราชวังนี้เช่น พระแท่นบรรทม พระราชอาสน์ พร้อมเศวตฉัตร พระบรมฉายาลักษณ์และเครื่องราชูปโภคของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งพิมานรัตยา เป็นตึกหม้อยู่กลางพระราชวังประกอบด้วยอาคาร ๔ หลังคือ อาคารปรีศรัย อาคารปรีศรัว พระที่นั่งพิมานรัตยาและศาลาเชิญเครื่อง เคยเป็นที่ตั้งศาลากลางมณฑลและจังหวัดมาหลายปี ปัจจุบันจัดแสดงประติมากรรมที่สลักจากศิลา เป็นเทวรูปและพระพุทธรูปนาคนปรก ศิลปะสมัยลพบุรี พระพุทธรูปสำริดสมัยอยุธยา พระพิมพ์สมัยต่างๆ และเครื่องมือแกะสลักฝีมือช่างสมัยอยุธยาตอนปลายและรัตนโกสินทร์

พระที่นั่งพิชัยสถลภรณ์ หรือ หอส่องกล้อง เป็นหอส่องสี่ชั้น สร้างครั้งแรกในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แต่หักพังลงมาเมื่อคราวเสียกรุงครั้งที่ ๒ หอที่เห็นอยู่ในปัจจุบันสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตามรากฐานอาคารเดิมและทรงใช้เป็นที่พักทัพทอดพระเนตรดวงดาว

อาคารสโมสรเสือป่า สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ริมกำแพงหลังพระที่นั่งพิมานรัตยา

ตึกโรงม้าพระที่นั่ง เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ๒ ชั้น ตั้งอยู่ริมกำแพงด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ตึกที่ทำการภาค สร้างขึ้นในสมัยพระยาโบราณราชธานินทร์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่า มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียวสร้างขนานไปกับแนวกำแพงด้านทิศตะวันตกต่อกับทิศใต้ จัดนิทรรศการถาวร ๕ เรื่อง คือ เรื่องศิลปะสถาปัตยกรรมอยุธยา เครื่องปั้นดินเผาสินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของอยุธยา อาวุธยุทโธปกรณ์ ศิลปะวัตถุพุทธบูชาและวิถีชีวิตริมน้ำชาวกรุงเก่า

ระเบียบจัดตั้งศาลาจารึก แต่เดิมสร้างเป็นระเบียบหลังคามุงสังกะสียาวไปตามแนวกำแพงด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกใช้สำหรับเป็นที่เก็บรักษาบรรดาโบราณวัตถุและศิลปะวัตถุซึ่งพระยาโบราณราชธานินทร์ได้รวบรวมไว้

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยา เมื่อข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชแล้วให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงสามแยกเลี้ยวซ้ายอีกครั้งและตรงไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร จะผ่านตลาดเจ้าพรหม จากนั้นจะเห็นพิพิธภัณฑ์อยุธยาทางซ้ายมือ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ วันอังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทยคนละ ๑๐ บาท ชาวต่าง

ประเทศคนละ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยาและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๘๖, ๐ ๓๕๒๕ ๒๗๙๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๘๖

วัดเสนาสนาราม อยู่ทางด้านหลังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม เป็นวัดโบราณเดิมชื่อ "วัดเสือ" พระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา ลักษณะพระอุโบสถมีมุขทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ด้านหน้าพระอุโบสถหันหน้าสู่ทิศตะวันออก มีพระยืนประดิษฐานอยู่บนหน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลังเป็นภาพปั้นลงรักปิดทอง เป็นรูปช้างเอราวัณขนาดด้วยเศียร เหนือเศียรช้างเอราวัณเป็นพระลัญจกรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญ ๒ องค์คือ "พระสัมพุทธมุนี" เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัย สมัยอยุธยาปางรักปิดทอง ขนาดหน้าตักกว้าง ๒ ศอก ๒ นิ้ว สูง ๓ ศอก ๑ นิ้วประดิษฐานเหนือบุษบกปูนปั้นลงรักปิดทอง ฝาผนังพระอุโบสถเป็นภาพจิตรกรรม ด้านบนเป็นภาพของเทพและอภิสรรที่มาบูชาพระประธาน ระหว่างช่องหน้าต่างเป็นภาพพระราชพิธีสิบสองเดือนซึ่งหาชมได้ยาก ผนังด้านหน้าภายในพระอุโบสถมีพระบรมฉายาลักษณ์ทรงเครื่องต้นเฉลิมพระมหาพิชัยมงกุฎประทับเหนือพระราชบัลลังก์ในกรอบไม้สัก

วิหารพระพุทธไสยาสน์ อยู่ติดกับพระเจดีย์องค์ใหญ่ ซึ่งพระวิหารนี้สร้างขวางกับแนวพระอุโบสถ พระพุทธไสยาสน์เป็นศิลปะแบบอยุธยา ประกอบด้วยศิลาเป็นท่อนๆ นำมาเรียงต่อกันแล้วสลักเป็นองค์พระมีขนาดยาว ๑๔.๑๒ เมตร แต่เดิมประดิษฐานอยู่ที่วัดพระมหาธาตุ รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวิหารพระนอนขึ้นในวัด แล้วอัญเชิญพระพุทธไสยาสน์จากวัดมหาธาตุมาประดิษฐานไว้ที่วัดนี้

พระอินทร์แปลง เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัยที่อัญเชิญมาจากนครเวียงจันทน์เมื่อปีพ.ศ. ๒๔๐๑ หน้าตักกว้าง ๒ ศอกเศษ สูง ๓ ศอกเศษ ประดิษฐานอยู่ในวิหารซึ่งติดกับวิหารพระพุทธไสยาสน์ มีตำนานเล่ากันว่า พระอินทร์แปลงทรงแปลงร่างมาสร้างพระพุทธรูปองค์นี้ ด้านหลังพระอินทร์แปลงเป็นซุ้มศรียาโพธิ์ ภายในพระวิหารปูด้วยกระเบื้องหินอ่อน ทั้งสองข้างองค์พระอินทร์แปลงยกพื้นเป็นอัฒสน์ พร้อมทั้งมีธรรมาสันหินปิดทอง ๒ แท่น ฝาผนังภายในพระวิหารด้านบน เป็นภาพวาดรูปทวยเทพบูชาองค์พระอินทร์แปลงและระหว่างช่องหน้าต่างเป็นภาพวาดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชาชนอันเกี่ยวเนื่องด้วยวัดและพระศาสนา บานหน้าต่างเป็นภาพ

ลายรดน้ำเป็นรูปสัตว์ ๑๐ อย่างที่ภิกษุไม่ควรบริโภค

พระเจดีย์ ตั้งอยู่ด้านหลังพระอุโบสถ เป็นพระเจดีย์ทรงระฆังคว่ำก่ออิฐฉาบปูนศิลปะสมัยอยุธยา สูงประมาณ ๑๓ วาเศษ มีฐานทักษิณสี่เหลี่ยม

วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหาร อยู่ในเขตพระนครด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เหนือบริเวณป้อมเพชร สามารถใช้เส้นทางเดียวกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม แต่พอถึงสามแยกให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นป้ายทางเข้าวัดอยู่ทางด้านขวามือ วัดนี้เดิมชื่อว่า “วัดทอง” เป็นวัดที่พระบรมมหาราชวังของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสร้างไว้ตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จขึ้นครองราชย์ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาวัดทองขึ้นใหม่และพระราชทานนามว่า “วัดสุวรรณดาราราม” เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พระบรมชนกและพระบรมราชชนนี ตามพระนามเดิมของทั้งสองพระองค์คือ “ทองดี” และ “ดาวเรือง”

วัดแห่งนี้มีสิ่งต่างๆ ที่น่าสนใจจะเป็นพระอุโบสถซึ่งยังคงรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย คือทำส่วนฐานโค้งอ่อนลงตรงกลางคล้ายปากเรือสำเภา หน้านับอุโบสถสลักลายเป็นรูปนารายณ์ทรงครุฑ มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเทพชุมนุมที่ผนังอุโบสถตอนบน ตอนล่างเขียนเรื่องเวสสันดรชาดก เต็มยี่ซาดกและสุวรรณสามชาดก ผนังด้านหน้าพระประธานเขียนภาพมารวิชัย มีแม่พระธรณีบีบมวยผมอยู่ตรงกลาง ส่วนพระประธานในพระอุโบสถ รัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้จำลองขยายส่วนจากพระแก้วมรกต นอกจากนั้นภายในพระวิหารมีลักษณะรูปแบบฐานเป็นเส้นตรง ไม่ใช่ฐานอ่อนโค้งตามรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยา บัวหัวเสามีลักษณะเป็นบัวกลีบยาวหรือบัวแฉก พระวิหารสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๒ ภายในพระวิหารมีภาพเขียนสีในสมัยรัชกาลที่ ๗ แสดงพระราชประวัติของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถี นับเป็นจิตรกรรมฝาผนังที่มีฝีมือยอดเยี่ยมงดงามมาก กรมศิลปากรได้ถ่ายแบบภาพเขียนนี้ไปไว้ที่อนุสรณ์ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

บริเวณหน้าพระอุโบสถจะเห็น **แท่นพระศรีมหาโพธิ์** ลักษณะเป็นแท่นฐานบัวคว่ำและบัวหงาย ประดิษฐานต้นพระศรีมหาโพธิ์ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ได้นำหน่อโพธิ์มาจากประเทศอินเดีย ไม่ไกลกันนั้นมี หอระฆัง ลักษณะแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก ก่ออิฐถือปูน มีผนังรูปสี่เหลี่ยมสองชั้น ชั้นล่างเจาะประตูเป็นรูปโค้งแหลม ชั้นบนเป็นส่วนของหอระฆัง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ พร้อมกับการปฏิสังขรณ์วัดครั้งใหญ่

ป้อมปราการรอบกรุง กำแพงเมืองที่พระเจ้าอยู่หัวทรงสร้างครั้งแรกนั้นเป็นเพียงเชิงเทินดิน และมีเสาไม้ระเียบปักข้างบน ต่อมาในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิจึงได้ก่ออิฐถือปูนขึ้น ตามพระ

ราชพงศาวดารมีการสร้างป้อมต่างๆ อาทิ ป้อมมหาไชย ป้อมซัดกบ ป้อมเพชร ป้อมหอราชคฤห์และป้อมจำปาพล เป็นต้น ป้อมขนาดใหญ่ๆ มักตั้งอยู่บริเวณทางแยกระหว่างแม่น้ำ เช่น ป้อมเพชรตั้งอยู่ตรงที่บรรจบของแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำป่าสัก จัดเป็นสวนสาธารณะริมน้ำสำหรับนั่งเล่น ป้อมมหาไชยตั้งอยู่ริมวังจันทน์เกษมบริเวณซึ่งเป็นตลาดหัวรอในปัจจุบัน ตัวป้อมได้ถูกรื้อเพื่อนำอิฐไปสร้างพระนครใหม่ที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่นอกคูเมือง ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่กว้างขวาง ในพื้นที่ปลูกต้นไม้ต่างๆ ในวรรณคดีศาลาไทยและมีซากโบราณสถาน นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาพื้นที่เป็นสวนป่าสมุนไพรอีกด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จแทนพระองค์มาเปิดพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี เมื่อพ.ศ. ๒๕๔๓ การเดินทางหากมาจากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วให้ข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนสุดถนน พอถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาแล้ว จะเห็นสามแยกข้างหน้าให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงสามแยกไฟแดงแล้วเลี้ยวขวาตรงไป ผ่านโรงพยาบาลจังหวัดไปไม่ไกลนักจะเห็นสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์อยู่ทางขวามือ

วังหลัง ตั้งอยู่ริมกำแพงพระนครศรีอยุธยาด้านทิศตะวันตก ตรงข้ามกับวัดกษัตริย์ราช เดิมเป็นอุทยานสำหรับเสด็จประพาสเป็นครั้งคราวเรียกว่า สวนหลวง และมีเพียงตำหนักที่พัก ต่อมาในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเพิ่มเติมเป็นพระราชวังเพื่อให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเอกาทศรถ หลังจากนั้นได้กลายเป็นที่ประทับของเจ้านายในพระราชวงศ์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเจดีย์พระศรีสุริโยทัย

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย อยู่ในเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก ติดกับสำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๓ ถนนคูทอง พระเจดีย์แห่งนี้เป็นโบราณสถานที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นอนุสรณ์สถานของวีรสตรีไทยพระองค์แรก สมเด็จพระสุริโยทัยซึ่งสิ้นพระชนม์ในการทำสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระมหาจักรพรรดิกับพระเจ้าแปรและเป็นการยืนยันเกียรติแห่งสตรีไทยที่ได้รับการยกย่องจากสังคมไทยมาแต่ครั้งบรรพกาล

ปี พ.ศ. ๒๐๙๑ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิขึ้นครองราชสมบัติมีสมเด็จพระสุริโยทัยเป็นพระมเหสี หลังจากครองราชย์ได้ ๗ เดือนพระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้และบุเรงนองยกทัพเข้ามาล้อมกรุงศรีอยุธยาโดยผ่านมาจากด้านด่านพระเจดีย์สามองค์จังหวัดกาญจนบุรีและตั้งค่ายล้อมพระนคร สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงช้างออกไปพร้อมกับพระราชโอรส สมเด็จพระสุริโยทัยทรงเป็นห่วงพระราชสวามีจึงได้ทรง

เครื่องแบบอย่างนักบวชประทับข้างตามเสด็จออกไป กองทัพกรุงศรีอยุธยาปะทะกับทัพหน้าของกรุงหงสาวดีซึ่งมีพระเจ้าแปรเป็นแม่ทัพ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงไล่ช้างเข้าชนกับช้างของพระเจ้าแปรและบังเอิญช้างทรงเกิดเพลิงพล่า สมเด็จพระสุริโยทัยจึงไล่ช้างพระที่นั่งเข้าขวางพระเจ้าแปรด้วยเกรงว่าสมเด็จพระมหาจักรพรรดิพระราชสวามีจะเป็นอันตราย จนถูกพระแสงของ้าวฟันพระอังสาขาดสะพายแล่งสิ้นพระชนม์อยู่บนคอช้าง เมื่อสงครามยุติลงสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงปลงพระศพของพระนางและสถาปนาวัดที่ปลงพระศพขึ้นเป็นวัดสวนหลวงสวรวัตร (เดิมชื่อ วัดสวรวัตร) ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการ สบสวนหาตำแหน่งสถานที่ต่างๆ ที่กล่าวถึงในพระราชพงศาวดารเพื่อเรียบเรียงเป็นหนังสือประชุมพงศาวดารขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย จึงเป็นเหตุให้ทราบตำแหน่งของวัดสวรวัตร ซึ่งยังคงพบเจดีย์แบบย่อไม้สิบสองสูงใหญ่ปรากฏตามที่ตั้งในปัจจุบันนี้ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงขนานนามเรียกชื่อเจดีย์ว่า "เจดีย์พระศรีสุริโยทัย"

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ รัฐบาลได้มอบให้กรมศิลปากรและกรมกลางดำเนินการบูรณะซ่อมแซมเสริมรูปทรงพระเจดีย์ที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพเดิมและจากการบูรณะ ศิลปากรได้พบวัตถุโบราณ เช่น พระพุทธรูป

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย

รูปสลักแก้วสีขาวยาวมารวิชัย พระเจดีย์จำลอง ผอบทองคำบรรจุพระธาตุ เป็นต้น ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา

สวนศรีสุริโยทัย สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ตั้งอยู่ในเขตทหาร กองสรรพาวุธซ่อมยาง สวนศรีสุริโยทัยจะอยู่ด้านหลัง องค์การสุราเป็นผู้สร้างสวนนี้เพื่ออุทิศส่วนกุศลถวายอดีตพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในที่ดินซึ่งเคยเป็นเขตพระราชฐานชั้นใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานชื่อ "สวนศรีสุริโยทัย" เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๒ และองค์การสุราได้ทูลเกล้าฯ ถวายสวนนี้แด่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๔ สวนนี้มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ ประกอบด้วยศาลาอเนกประสงค์ พลับพลาสมเด็จพระสุริโยทัย อนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยแสดงเหตุการณ์ตอนสู้รบบนหลังช้าง ในสวนด้านหลังมีเนินเสมหินอ่อนโบราณอายุกว่า ๔๐๐ ปีบรรจุชิ้นส่วนพระพุทธรูปที่ชำรุดอันเชิญมาจากวัดพุทไธศวรรย์ (พระตำหนักเรียงเล็กของพระเจ้าอู่ทอง) สวนนี้เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

วัดโลกยสุธา อยู่ใกล้กับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ใช้เส้นทางถนนหลังพลับพลาตรึมในบริเวณพระราชวังโบราณผ่านวัดวรโพธิ์และวัดวรเชษฐารามเข้าไปจนถึงพระพุทธรูปไสยาสน์องค์ใหญ่ซึ่งตั้งอยู่กลางแจ้งพระพุทธรูปไสยาสน์องค์นี้ก่อด้วยอิฐถือปูน ยาวประมาณ ๒๙ เมตร มีซากเสา ๖ เหลี่ยมตั้งอยู่ชิดกับองค์พระ หลงเหลือให้เห็นอยู่หลายต้น เข้าใจว่าอาจเคยเป็นซากพระอุโบสถ

วัดกษัตราธิราชวรวิหารอยู่นอกเกาะเมืองตรงข้ามกับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ริมแม่น้ำเจ้าพระยา สามารถใช้เส้นทางเดียวกับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ไปจนถึงสี่แยกแล้วเลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัดกษัตราธิราช จากนั้นเลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนักก็จะถึงวัดนี้ วัดนี้เดิมชื่อ "วัดกษัตรา" หรือ "วัดกษัตราราม" เป็นวัดโบราณในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีพระปรางค์ใหญ่เป็นประธานหลักของวัด และยังมีพระอุโบสถสมัยอยุธยาซึ่งมีลายดาวเพดานจำหลักไม้งดงามมาก ภายในวัดมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์

วัดไชยวัฒนาราม ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกนอกเกาะเมือง เป็นวัดที่พระเจ้าปราสาททอง กษัตริย์กรุงศรีอยุธยาองค์ที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๑๗๓-๒๑๙๘) โปรดให้สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ. ๒๑๗๓ ได้ชื่อว่าเป็นวัดที่มีความงดงามมากแห่งหนึ่งในกรุงศรีอยุธยา ความสำคัญอีกประการหนึ่งคือวัดนี้เป็นที่ฝังพระศพของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) กวีเอกสมัยอยุธยาตอนปลายกับเจ้าฟ้าสังวาลย์ซึ่งต้องพระราชอาญาโดยจมน้ำพระชนม์ในรัชสมัยของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

สิ่งที่น่าชมภายในวัดได้แก่ พระปรางค์ศรีรัตนมหาธาตุ เป็นปรางค์ประธานของวัดตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสและที่มุมฐานมี

วัดไชยวัฒนาราม

ปรากฏทิศประจำอยู่ทั้งสี่มุม การที่สมเด็จพระเจ้าปราสาททองซึ่งเป็นกษัตริย์สมัยอยุธยาตอนปลายทรงสร้างปราสาทขนาดใหญ่เป็นประธานของวัดเท่ากับเป็นการรื้อฟื้นศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้นที่นิยมสร้างปราสาทเป็นประธานของวัด เช่น การสร้างปราสาทที่วัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ เนื่องมาจากพระองค์ทรงได้เขมรมาอยู่ได้อำนาจ จึงมีการนำรูปแบบสถาปัตยกรรมเขมรเข้ามาใช้ในการก่อสร้างปราสาทอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีพระระเบียงรอบปราสาทประธาน ภายในพระระเบียงมีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ผนังระเบียงก่อด้วยอิฐถือปูน มีลูกกรงหลอกเป็นรูปลายกุดั่น พระอุโบสถอยู่ด้านหน้าของวัดภายในมีซากพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยสร้างด้วยหินทราย ใบเสมาของพระอุโบสถทำด้วยหินสีค่อนข้างเขียว จำหลักเป็นลายประจำยามและลายก้านขด และเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ทางด้านหน้าพระอุโบสถมีเจดีย์ ๒ องค์ ฐานกว้าง ๑๒ เมตร สูง ๑๒ เมตร ซึ่งถือเป็นศิลปะที่เริ่มมีแพร่หลายตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง วัดไชยวัฒนารามได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๘ และกรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะตลอดมาจนปัจจุบันไม่มีสภาพรกรุงรังอยู่ในป่าอีกแล้ว และยังคงมองเห็นเค้าแห่งความสวยงามยิ่งใหญ่ตระการตา ซึ่งผู้ไปเยือนไม่ควรพลาดชมอย่างยิ่ง เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๕๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม

วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยาและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม หมายถึง ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐- ๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

การเดินทาง สามารถใช้เส้นทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

เรือ ท่านอาจเช่าเหมาเรือหางยาวจากบริเวณหลังลานจอดรถฝั่งตรงข้ามพระราชวังจันทรเกษมด้านตะวันออกของเกาะเมือง ล่องไปตามลำน้ำป่าสักลงไปทางใต้ผ่านวิทยาลัยการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดพุทไธศวรรย์ โบสถ์โปรตุเกส วัดไชยวัฒนาราม วัดกษัตริย์ราชวรวิหาร และเจดีย์พระศรีสุริโยทัยอันสง่างามอีกด้วย ซึ่งจะทำให้การเดินทางมีรสชาติไปอีกแบบหนึ่งโดยเฉพาะเวลาพลบค่ำจะเห็นภาพบริเวณวัดไชยวัฒนารามงดงามมาก

รถยนต์ สามารถใช้เส้นทางเดียวกับวัดกษัตริย์ราชฯ แต่พอข้ามสะพานวัดกษัตริย์ราชฯไปแล้วให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปเรื่อยๆ ก็จะมีวัดไชยวัฒนารามตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ทางด้านหน้า

วัดพุทไธศวรรย์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำทางด้านใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง หากเดินทางโดยรถยนต์ และใช้เส้นทางสายอยุธยา-เสนา ข้ามสะพานวัดกษัตริย์ราชวรวิหาร แล้วเลี้ยวซ้าย จะผ่านวัดไชยวัฒนาราม มีป้ายบอกทางเป็นระยะไปจนถึงทางแยกซ้ายเข้าวัดพุทไธศวรรย์ วัดนี้สร้างขึ้นบริเวณด้านหน้าที่ประทับเดิมของสมเด็จพระเจ้าอู่ทองซึ่งเรียกว่า “ตำหนักเยี่ยงเหล็ก หรือเยี่ยงเล็ก” หลังจากนั้นพระองค์ไปสร้างพระราชวังใหม่ที่ตำบลหนองโสน (บึงพระราม) จึงสถาปนาสถานที่นี้เป็นวัดพุทไธศวรรย์ ภายในวัดมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ ปราสาทประธาน องค์ใหญ่ศิลปะแบบขอม ตั้งอยู่กึ่งกลางอาณาเขตพุทธาวาสบนฐานไพที ซึ่งมีลักษณะย่อเหลี่ยมมีบันไดขึ้น ๒ ทางคือทางทิศตะวันออกและทางทิศตะวันตก ส่วนทิศเหนือทิศใต้มีมณฑปสองหลัง ภายในพระมณฑปมีพระประธาน พระตำหนักสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ประจำอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตำหนักนี้อยู่ในสภาพค่อนข้างทรุดโทรม แต่ภายในผนังของตำหนักมีภาพสีเกี่ยวกับเรื่องหมู่เทวดา นักพรต นมัสการพระพุทธบาท และเรือสำเภาตอนพระพุทธโฆษาจารย์ไปลังกา ภาพเหล่านี้อยู่ในสภาพไม่ชัดเจนนัก นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของปราสาท หมู่พระเจดีย์สิบสององค์ และวิหารพระนอน

วัดภูเขาทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากพระราชวังหลวงไปประมาณ ๒ กิโลเมตร สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปจังหวัดอ่างทอง ทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ กิโลเมตรที่ ๒๖ จะมีป้ายบอกทางแยกซ้ายไปวัดนี้ วัดภูเขาทองนี้หนังสือคำให้การชาวกรุงเก่าเล่าว่า พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองเป็นผู้สร้างเมื่อพ.ศ. ๒๑๑๒ คราวยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา ในเวลาที่ประทับอยู่พระนครศรีอยุธยา ได้สร้างพระเจดีย์ภูเขาทองใหญ่แบบมอญขึ้นไว้เป็นที่ระลึกเมื่อคราวรบชนะไทย โดยรูปแบบของฐานเจดีย์มีลักษณะคล้ายกับแบบมอญพม่า

สันนิษฐานว่าสร้างเจดีย์องค์นี้ขึ้นเพื่อชัยชนะแต่ทำได้เพียงรากฐานแล้ว ยกทัพกลับ ครั้นสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกอบกู้เอกราชกลับคืนมาเมื่อพ.ศ. ๒๑๒๗ จึงโปรดเกล้าให้สร้างเจดีย์แบบไทยไว้เหนือฐานแบบมอญและพม่าที่สร้างเพียงรากฐานไว้ ณ สมรภูมิตั้งมะขามหย่อง มีมือช้างมอญเดิมจึงปรากฏเหลือเพียงฐานทักษิณส่วนล่างเท่านั้น เจดีย์ภูเขาทองจึงมีลักษณะสถาปัตยกรรมสองแบบผสมกัน

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช อยู่ริมถนนสายอยุธยา-อ่างทอง ห่างจากเกาะเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ ๑ ก.ม. บริเวณนี้เรียกว่าทุ่งภูเขาทอง ในอดีตเคยเป็นสมรภูมิตรบหลายครั้งหลายคราว วีรบุรุษของไทยนับไม่ถ้วนที่ได้เสียสละชีวิตเลือดเนื้อเพื่อปกป้องอธิปไตยและดำรงไว้ซึ่งความเป็นไท เมื่อ พ.ศ. ๒๑๒๙ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้ทรงกระทำศึกอย่างเหี้ยมโหดเป็นผลให้อริราชศัตรูต้องพ่ายแพ้ไป พื้นที่นี้จึงได้รับการพัฒนาสร้างเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เพื่อเทิดพระเกียรติและเป็นอนุสรณ์สถานและรำลึกมหาวีรกรรมในครั้งนั้น พระบรมราชานุสาวรีย์มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๐๗๙ ไร่ ประกอบด้วยสระเก็บน้ำ พื้นที่จัดกิจกรรม มีภูมิทัศน์บริเวณรอบอนุสาวรีย์สวยงาม สวนสาธารณะพักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชน พื้นที่รับน้ำทำการเกษตร

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง) ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใหม่ ทุ่งมะขามหย่องตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาออกไปประมาณ ๓-๔ กิโลเมตร มีสภาพเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทิศตะวันออก ภายในมีพระรูปสมเด็จพระสุริโยทัยหล่อด้วยสำริด มีขนาดหนึ่งเท่าครึ่งขององค์จริงประทับบนหลังพระคชาธารพร้อมด้วยกลุ่มอนุสาวรีย์ประติมากรรมประกอบกันทั้งสิ้น ๔๙ ชิ้น มีประติมากรรมจำลองประวัติศาสตร์ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และสวนสาธารณะพักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชน ทุ่งมะขามหย่องแห่งนี้เคยเป็นสมรภูมิการสู้รบระหว่างไทย-พม่าหลายครั้ง จนเกิดเป็นมหาวีรกรรมคือ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระสุริโยทัยพระอัครมเหสีของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงทำยุทธหัตถีกับพระเจ้าแปรจนต้องพระแสงของ้าวสิ้นพระชนม์บนคอช้าง และในรัชกาลสมเด็จพระมหาธรรมราชาเป็นกษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยาซึ่งหลังจากที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงประกาศอิสรภาพได้ ๒ ปี พระเจ้าหงสาวดีนันทบุเรงได้ให้มังมอดตราบุตรยกทัพมาตั้งที่ทุ่งมะขามหย่อง และทัพพระเจ้าหงสาวดีตั้งค่ายหลวงบริเวณขนอนปากคูซึ่งอยู่ถัดจากทุ่งมะขามหย่องลงมาทางใต้ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชนำพลออกมาปล้นค่ายพม่าหลายครั้งโดยจะใช้ปากคาบพระแสงดาบ ปีนเสาระเนียดเข้าไปในค่ายพระเจ้าหงสาวดี และได้ชัยชนะทุกครั้ง พระแสงดาบนั่นจึงปรากฏนามว่า “พระแสงดาบคาบค่าย”

ด้วยเหตุที่ทุ่งมะขามหย่องเคยเป็นสมรภูมิที่มีความสำคัญทาง

ประวัติศาสตร์ ทางรัฐบาลจึงได้จัดทำโครงการสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย เป็นโครงการจัดสร้างขึ้นตามพระราชดำริ รัฐบาลและพสกนิกรชาวไทยได้ร่วมกันสร้างน้อมเกล้าฯ ถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๕

พระที่นั่งเพนียด ตั้งอยู่ในตำบลสวนพริก ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๕ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางหมายเลข ๓๔๗ กิโลเมตรที่ ๔๒-๔๓ (เส้นทางเดียวกับทางไปวัดภูเขาทอง) แต่ให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปตามถนนจะมีป้ายบอกเส้นทางไปพระที่นั่งเพนียด เพนียดแห่งนี้มีขนาดใหญ่มากร้างขึ้นเป็นที่สำหรับพระมหากษัตริย์ประทับทอดพระเนตรการคล้องช้างหรือจับช้างเถื่อนในเพนียด ซึ่งเป็นประเพณีที่ทำกันมาแต่โบราณเพื่อนำช้างมาใช้ประโยชน์ในราชการทั้งในยามปกติและยามสงคราม หรือในเวลาที่มิใช่ยกบ้านแขกเมืองมาพระมหากษัตริย์ก็จะโปรดให้ทำพิธีคล้องช้างให้ชมทุกครั้งไป การคล้องช้างนี้ทำกันเรื่อยมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ จึงได้เลิกไป พระที่นั่งเพนียดและตัวเพนียดที่เห็นในปัจจุบันนั้นลักษณะเป็นคอกล้อมด้วยขุ้งทั้งด้าน มีปีกกาแยกเป็นรั้วไปสองข้าง รอบเพนียดเป็นกำแพงดินประกอบอิฐเสมอยอดเสา ด้านหลังคอกตรงข้ามแนวปีกกาเป็นพลับพลาที่ประทับซึ่งได้รับการบูรณะเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังได้สนับสนุนงบประมาณแก่กรมศิลปากร ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ เพื่อบูรณะเพนียดให้อยู่ในสภาพเดิม

วัดหน้าพระเมรุ ตั้งอยู่ริมคลองสระบัวด้านทิศเหนือของคูเมือง (เดิมเป็นแม่น้ำลพบุรี) ตรงข้ามกับพระราชวังหลวง สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น พุทธศักราช ๒๐๔๖ มีชื่อเดิมว่า “วัดพระเมรุราชิการาม” ที่ตั้งของวัดนี้เดิมคงเป็นสถานที่สำหรับสร้างพระเมรุถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระมหากษัตริย์พระองค์ใดพระองค์หนึ่ง สมัยอยุธยาตอนต้นต่อมาจึงได้สร้างวัดขึ้น มีตำนานเล่าว่าพระองค์อินทร์ในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงสร้างวัดนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๐๔๖ วัดนี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์สมเด็จพระมหาจักรพรรดิเมื่อครั้งทำศึกกับพระเจ้าบุเรงนองได้มีการทำสัญญาสงบศึกเมื่อ พ.ศ. ๒๑๐๖ ได้สร้างพลับพลาที่ประทับขึ้นระหว่างวัดหน้าพระเมรุกับวัดหิสาवास

วัดนี้เป็นวัดเดียวในกรุงศรีอยุธยาที่ไม่ได้ถูกพม่าทำลายและยังคงปรากฏสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาอยู่ในสภาพสมบูรณ์มากที่สุด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระอุโบสถมีขนาดยาว ๕๐ เมตร กว้าง ๑๖ เมตรเป็นแบบอยุธยาตอนต้นซึ่งมีเสาอยู่ภายใน ต่อมาสร้างขยายออกโดยเพิ่มเสารับชายคายานอกในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ หน้าบันเป็นไม้สักแกะสลักเป็นรูปพระนารายณ์ทรงครุฑาเหยียบเศียรนาครและมีรูปราหูสองข้างติดกับเศียรนาคร หน้าต่างเจาะเป็นช่องยาวตามแนวตั้ง เสาเหลี่ยมสองแถวๆ ละแปดต้น มีบัวหัวเสาเป็นบัวโถแบบอยุธยา ด้านบนประดับด้วยดาวเพดานเป็นงานจำหลักไม้ลงรัก

วัดหน้าพระเมรุ

ปิดทอง ส่วนลายแกะสลักบานประตูพระวิหารน้อย เป็นลายแกะสลักด้วยไม้สักหนา แกะสลักจากพื้นไม้ไม่มีการนำชิ้นส่วนที่อื่นมาติดต่อ เป็นลายซ้อนกันหลายชั้น พระประธานในอุโบสถสร้างปลายสมัยอยุธยาเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ทรงเครื่องแบบกษัตริย์ราช มีนามว่า “พระพุทธรูปมิตวิชิตมารโมลีศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถ” จัดเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องสมัยอยุธยาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่มีปรากฏอยู่ในปัจจุบันและมีความสมบูรณ์งดงามมาก สูงประมาณ ๖ เมตรหน้าตักกว้างประมาณ ๔.๕๐ เมตร ในสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการปฏิสังขรณ์วัดนี้โดยรักษาแบบอย่างเดิมไว้ และได้อัญเชิญพระพุทธรูปศิลาสีเขียวหรือพระคันธารราษฎร์ประทับนั่งห้อยพระบาทสมัยทวารวดีจากวัดมหาธาตุมาไว้ในวิหารสรรพเพชญ์ หรือเรียกว่า วิหารน้อยเพราะขนาดเล็ก มีความยาว ๑๖ เมตร กว้างประมาณ ๖ เมตร ซึ่งอยู่ข้างพระอุโบสถ พระพุทธรูปศิลาแบบนั่งห้อยพระบาทสมัยทวารวดีนี้ นับเป็น ๑ ใน ๕ องค์ที่มีอยู่ในประเทศไทย จึงนับเป็นสิ่งที่มีความควรแก่การเก็บรักษาไว้ พระอุโบสถเปิดเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

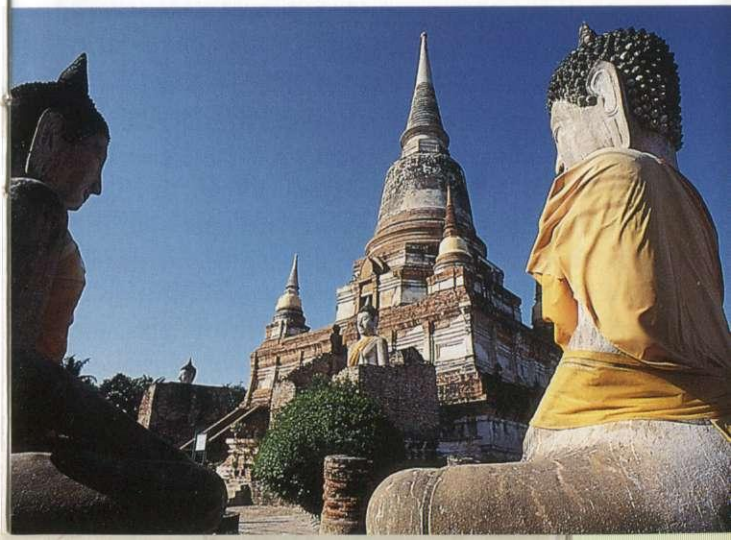
วัดกุฎีดาว อยู่หน้าสถานีรถไฟ ผังตะวันออก เป็นวัดเก่าแก่ฝีมือการสร้างงดงามยิ่ง เห็นได้จากซากอาคาร เสาบัวและยอดพระเจดีย์ที่หักโค่นลงมา แม้จะปรักหักพังไปหมดแล้ว แต่ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงความงดงามในอดีต ปัจจุบันเป็นวัดร้างไม่ปรากฏแน่ชัดว่าใครเป็นผู้สร้าง

วัดสมณโกฏฐาราม สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอยุธยาตอนต้น

และปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเจ้าพระยาโกษา (เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษา (ปาน) อาจเป็นในช่วงสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช “ในจดหมายเหตุของแกมเฟอร์ แพทย์ชาวเยอรมันที่ทำงานในบริษัทอีสต์อินเดียของฮอลันดาเดินทางเข้ามากรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๓ ในรัชกาลสมเด็จพระเพทราชา ได้บันทึกไว้ว่า ห่างจากตัวเมืองไปทางตะวันออกมีวัดที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งเรียกว่า วัดพระยาคลิ่ง แผนผังที่นายแกมเฟอร์เขียนประกอบไว้ปรากฏว่าเป็นวัดสมณโกฏฐารามและวัดกุฎีดาว และยังระบุว่าสมเด็จพระเพทราชาได้เสด็จไปที่วัดนี้เพื่อราชทานเพลิงศพเจ้าแม่ดูลิตซึ่งเป็นมารดาของเจ้าพระยาโกษา(เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษา(ปาน) และยังเป็นพระแม่นมของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๓ ” สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ พระอุโบสถ เป็นพระอุโบสถสมัยอยุธยาก่ออิฐถือปูน มีประตูเข้าออกทางด้านข้าง ๔ ด้าน ภายในพระอุโบสถมีหลังคาต่อเป็นโครงไม้แบบหน้าจั่ว ประดิษฐานพระประธาน กว้างประมาณ ๓.๕ เมตร ทางด้านทิศตะวันออกมีวิหารขนาดใหญ่ วัดนี้มีพระปรารภ องค์ใหญ่รูปทรงสันฐานแปลกตากว่าแห่งอื่นเข้าใจว่าเลียนแบบเจดีย์เจ็ดยอดของเชียงใหม่ เป็นพระปรารภที่สร้างบนเจดีย์องค์เดิม มีมุขยื่นออกไปทางทิศตะวันออก มีบันไดทางขึ้นสู่ลานประทักษิณ ๒ ทาง สันนิษฐานว่า พระปรารภองค์นี้สร้างขึ้นในราวสมัยอยุธยาตอนกลาง นอกจากนี้ยังมี เจดีย์ระฆัง ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ระหว่างพระปรารภและพระอุโบสถ สันนิษฐานว่าน่าจะมีความแต่แรกเริ่มการสร้างวัดตามลักษณะของเจดีย์และลวดลายที่ประดับอยู่บนบัลลังก์ ซึ่งโบราณสถานเหล่านี้ได้สร้างทับรากฐานอาคารเดิมอันเป็นงานที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น

วัดใหญ่ชัยมงคล เดิมชื่อวัดป่าแก้วหรือวัดเจ้าพระยาไท ตั้ง

วัดใหญ่ชัยมงคล

อยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำป่าสัก จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วจะเห็นเจดีย์วัดสามปลื้ม(เจดีย์กลางถนน) ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นวัดใหญ่ชัยมงคลอยู่ทางซ้ายมือ วัดนี้ตามข้อมูลประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าพระเจ้าอู่ทองทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๙๐๐ สำหรับเป็นสำนักของพระสงฆ์ซึ่งไปบวชเรียนมาแต่สำนักพระวันรัตน์มหาเถรในประเทศไทย องค์สงฆ์ที่ไปศึกษาพระธรรมวินัยเรียกนามนิกายในภาษาไทยว่า “คณะป่าแก้ว” วัดนี้จึงได้ชื่อว่า วัดคณะป่าแก้ว ต่อมาเรียกให้สั้นลงว่า “วัดป่าแก้ว” ต่อมาคนเลื่อมใสบวชเรียนพระสงฆ์นิกายนี้ พระราชาธิบดีจึงตั้งอธิบดีสงฆ์นิกายนี้เป็นสมเด็จพระวันรัตน์มีตำแหน่งเป็นสังฆราชฝ่ายขาวคู่กับพระพุทธโฆษาจารย์เป็นอธิบดีสงฆ์ฝ่ายคันถธุระมีตำแหน่งเป็นสังฆราชฝ่ายซ้าย หลังจากนั้นได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดเจ้าพระยาไท” สันนิษฐานว่ามาจากที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ทรงสร้างวัดป่าแก้วขึ้น ณ บริเวณที่ซึ่งได้ถวายพระเพลิงพระศพของเจ้าแก้วเจ้าไทหรืออาจมาจากการที่วัดนี้เป็นที่ประทับของพระสังฆราชฝ่ายขาว ซึ่งในสมัยโบราณเรียกพระสงฆ์ว่า “เจ้าไท” ฉะนั้นเจ้าพระยาไทยจึงหมายถึงตำแหน่งพระสังฆราช

ในปี พ.ศ. ๒๑๓๕ เมื่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำศึกยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชาแห่งพม่าที่ตำบลหนองสาหร่าย เมืองสุพรรณบุรี ทรงสร้างพระเจดีย์ใหญ่ขึ้นที่วัดนี้เป็นอนุสรณ์แห่งชัยชนะการสร้างพระเจดีย์อย่างสร้างเสริมพระเจดีย์เดิมที่มีอยู่หรืออาจสร้างใหม่ทั้งองค์ก็ได้ ไม่มีหลักฐานแน่นอน ชื่อนานานมาว่า “พระเจดีย์ชัยมงคล” แต่ราษฎรเรียกว่า “พระเจดีย์ใหญ่” ฉะนั้นนานวันเข้าวัดนี้จึงเรียกชื่อเป็น “วัดใหญ่ชัยมงคล” วัดนี้ร้างไปเมื่อคราวเสียกรุงครั้งสุดท้าย และเพิ่งจะตั้งขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษาเมื่อไม่นานมานี้ นอกจากนี้ยังมี วิหารพระพุทธไสยาสน์ สร้างในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เพื่อเป็นที่ถวายสักการะบูชาและปฏิบัติพระกรรมฐาน ปัจจุบันมีการสร้างพระตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มีผู้นิยมไปนมัสการอย่างสม่ำเสมอเป็นจำนวนมาก

วัดพนัญเชิงวรวิหาร ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลคลองสวนพลู ริมแม่น้ำป่าสักทางทิศใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง ห่างจากตัวเมืองราว ๕ กิโลเมตร หรือเมื่อออกจากวัดใหญ่ชัยมงคล ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปตามถนนประมาณ ๑ กิโลเมตร ก็จะเห็นวัดพนัญเชิงอยู่ทางขวามือ วัดพนัญเชิงเป็นพระอารามหลวงชั้นโทชนิดวรวิหาร แบบมหานิกาย เป็นวัดที่มีมาก่อนการสร้างกรุงศรีอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใครเป็นผู้สร้าง ตามพงศาวดารเหนือกล่าวว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งซึ่งครองเมืองอโยธยาเป็นผู้สร้างขึ้นตรงที่พระราชทานเพลิงศพพระนางสร้อยดอกหมาก และพระราชทานนามวัดว่า “วัดพระเจ้าพระนางเชิง” หรือวัดพระนางเชิง

พระวิหารเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ตาม

พงศาวดารกล่าวว่าสร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๙๖๗ ก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปีเดิมชื่อ “พระพุทธเจ้าพนัญเชิง” (พระเจ้าพะนางเชิง) แต่ในรัชกาลที่ ๔ เมื่อมีการบูรณะปฏิสังขรณ์พระพุทธรูปองค์นี้ได้พระราชทานนามใหม่ว่า “พระพุทธไตรรัตนนายก” (ชาวบ้านนิยมเรียกหลวงพ่อดุสิต ชาวจีนนิยมเรียกว่าเจ้าปอคง ผู้คุ้มครองการเดินทางทางทะเล) เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะแบบอู่ทองปางมารวิชัยลงรักปิดทอง มีขนาดหน้าตักกว้าง ๑๔ เมตรและสูง ๑๙.๑๓ เมตร ฝีมือปั้นงดงามมาก เบื้องหน้ามีตาลปัตรหรือพัดยศและพระอัครสาวกที่ทำด้วยปูนปั้นลงรักปิดทองประดิษฐานอยู่เบื้องซ้ายและขวา อาจนับได้ว่าเป็นพระพุทธรูปนั่งสมัยอยุธยาตอนต้นที่มีขนาดใหญ่มากที่สุดที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน เป็นที่เคารพสักการะของชาวจังหวัดอยุธยาและจังหวัดใกล้เคียง เข้าใจว่าเมื่อสร้างพระองค์ใหม่เสร็จแล้วจึงสร้างพระวิหารหลวงขึ้นคลุมอีกทีหนึ่ง ตามตำนานกล่าวว่า เมื่อคราวพระนครศรีอยุธยาจะเสียกรุงแก่ข้าศึกนั้น พระพุทธรูปองค์นี้มีนำพระเนตรไหลออกมาทั้งสองข้างส่วนในพระวิหารเสาพระวิหารเขียนสีเป็นลายพุ่มข้าวบิณฑ์ก้านแย่งสีแดง ที่หัวเสามีปูนปั้นเป็นบัวกลุ่มที่มีกลีบซ้อนกันหลายชั้น ผนังทั้งสี่ด้านจะเป็นซุ้มเล็กประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดเล็กโดยรอบจำนวน ๘๔,๐๐๐ องค์ เท่ากับจำนวนพระธรรมชั้นตรีตามความเชื่อทางพุทธศาสนา ส่วนประตูทางเข้าด้านหน้าซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก เป็นบานประตูไม้แกะ

วัดพนัญเชิงวรวิหาร

สลักลอยตัวเป็นลายก้านขดยกดอกนูนออกมา เป็นลักษณะของศิลปะอยุธยาที่งดงามมากแห่งหนึ่ง

พระอุโบสถ ประดิษฐานพระพุทธรูป ๕ องค์ ศิลปะสุโขทัย วิหารเขียน อยู่ด้านหน้าของพระวิหารหลวงเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งแต่เดิมมีภาพจิตรกรรมเขียนไว้บนผนังทั้งสี่ด้าน แต่ถูกโบกปูนทับไปแล้วเมื่อคราวบูรณะปฏิสังขรณ์ ข้างในพระวิหารหลังนี้ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะแบบอยุธยา ศาลาการเปรียญ หลังเก้าย่ายจากริมแม่น้ำมาอยู่ด้านหลังของวัด เป็นศาลาทรงไทยสร้างด้วยไม้ หน้าบันประดับช่อฟ้าใบระกา หางหงส์ บริเวณคอสอง(ซื่อ) ด้านในศาลามีภาพเขียนสีบนผ้าเป็นภาพพุทธประวัติอยู่โดยรอบ มีตัวอักษรเขียนไว้ว่าภาพเขียนสีนี้เขียนขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๗๒ ภายในศาลามีธรรมาสถูปอยู่ ๑ หลังสลักลวดลายสวยงามเป็นศิลปะแบบรัตนโกสินทร์

ภายในวัดพญางิ้วจะพบ **ตึกเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก** ตั้งอยู่ริมแม่น้ำปาก ก่อสร้างเป็นตึกแบบจีนเป็นที่ประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่สร้อยดอกหมากในเครื่องแต่งกายแบบจีน ชาวจีนเรียกว่า "จูแซเนี่ย" เป็นที่เคารพนับถือของชาวจีนทั่วไป สำหรับชาวต่างประเทศเสียค่าเข้าชมคนละ ๒๐ บาท

หมู่บ้านโปรตุเกส ตั้งอยู่ที่ตำบลลำเภาลุ่ม บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตก อยู่ทางใต้ของตัวเมือง ชาวโปรตุเกสเป็นชาวยุโรปชาติแรกที่เข้ามาติดต่อกับชาวยุโรปที่กรุงศรีอยุธยาเมื่อปี พ.ศ. ๒๐๕๔ โดยอัลฟองโซ เดอ อัลบูเคอร์ก ผู้สำเร็จราชการของโปรตุเกสประจำเอเชีย ได้ส่งนายดูอาร์เต้ เฟอร์นันเดส เป็นทูตเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ แห่งกรุงศรีอยุธยา ชาวโปรตุเกสเข้ามาตั้งหลักแหล่งค้าขายและเป็นทหารอาสาในกองทัพกรุงศรีอยุธยา สร้างโบสถ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ศาสนาและเป็นศูนย์กลางของชุมชนปัจจุบันบริเวณนี้ยังมีร่องรอยซากสิ่งก่อสร้างปรากฏให้เห็นคือ **โบสถ์สถานซานเปโตร**หรือเรียกในสมัยอยุธยาว่าโบสถ์เซนต์โดมินิค เป็นโบสถ์ในคณะโดมินิกัน นับเป็นโบสถ์แห่งแรกที่สร้างขึ้นในแผ่นดินไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๐๘๓ ตั้งอยู่ในบริเวณเกือบกึ่งกลางหมู่บ้านโปรตุเกส มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๔๐๐ ตารางเมตร ยาวตามแนวทิศตะวันออกไปตะวันตกหันหน้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ตัวอาคารแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนหน้าเป็นสุสาน ของชาวคาทอลิกคณะโดมินิกัน ส่วนกลางใช้ประกอบพิธีทางศาสนาและฝังศพบาทหลวง ส่วนในด้านหลังและด้านข้างเป็นที่พักอาศัยและมีการขุดค้นพบโบราณวัตถุที่สำคัญได้แก่ โครงกระดูกมนุษย์ กล้องยาสูบ เหรียญกษาปณ์ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับกำไลแก้วและเครื่องประกอบพิธีทางศาสนาเช่น ไม้กางเขน เหรียญรูปเคารพในศาสนา ลูกประคำ

ในส่วนของสุสาน พบโครงกระดูกจำนวนมากมายถึง ๒๕๔ โครง ฝังเรียงรายอย่างเป็นระเบียบและทับซ้อนกันหนาแน่นทั้งภายในและภายนอกอาคาร จากแนวโครงกระดูกที่พบแบ่งขอบเขตสุสานออกเป็น

๓ ส่วน ส่วนในสุดกลางตัวอาคารที่เป็นฐานโบสถ์ อาจเป็นโครงกระดูกของบาทหลวงหรือนักบวช ถัดมาส่วนที่สองส่วนนี้อาจเป็นผู้มีฐานะทางสังคมในค่ายโปรตุเกสสูงกว่าคนธรรมดาทั่วไป ส่วนที่สามนอกแนวฐานโบสถ์มีการฝังซ้อนกันมากถึง ๓-๔ โครง โครงกระดูกเหล่านี้มีทั้งที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์และบางส่วนชำรุด จากหลักฐานเอกสารประวัติศาสตร์ กล่าวถึงการเกิดโรคระบาดร้ายแรงในปลายแผ่นดินพระเพทราชาเมื่อปี พ.ศ. ๒๒๓๙ มีผู้คนล้มตายมาก และในปี พ.ศ. ๒๒๕๕ ในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระก็เกิดโรคระบาดอีกครั้งมีผู้คนล้มตายมาก อาจเป็นเหตุให้มีการขยายสุสานออกมาจากเดิม

วัดตุม ตั้งอยู่บริเวณริมคลองวัดตุม ถนนอยุธยา-อ่างทอง ห่างจากตัวเมืองอยุธยา ประมาณ ๖-๗ กิโลเมตร ในท้องที่ตำบลวัดตุม มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่เศษ วัดนี้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างตั้งแต่เมื่อไร ใครเป็นผู้สร้าง ทราบกันแต่เพียงว่าเป็นวัดโบราณตั้งแต่สมัยเมืองโยธยา ก่อนที่จะตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี วัดนี้คงเป็นวัดร้างมาครั้งหนึ่งเมื่อคราวเสียกรุงในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้มีผู้ปฏิสังขรณ์ขึ้นอีกและเป็นวัดที่พระสงฆ์อยู่จำพรรษามาจนทุกวันนี้ วัดตุมนี้เป็นที่สำหรับลงเครื่องพิชัยสงครามแต่ดั้งเดิมมาคงเป็นแต่แรกตั้งกรุงอยุธยาตลอดจนถึงทุกวันนี้ไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ปี สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ พระพุทธรูปซึ่งมีลักษณะพิเศษคือ พระเศียรตอนเหนือพระนลาฏ (หน้าผาก) เปิดออกได้และพระเกศมาลงถอดได้ ภายในพระเศียรเป็นบ่อกว้างลึกลงไปเกือบถึงพระคอ มีน้ำไหลซึมออกมาตลอดเวลาเหมือนหยาดเหงื่อ เป็นน้ำใสเย็นบริสุทธิ์ปราศจากมลทินสามารถรับประทานได้โดยปราศจากอันตรายใดๆ และไม่แห้งขาดหาย พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ทรงเครื่อง ปางมารวิชัย นามเดิมของท่านคือ "หลวงพ่อดองสุขสัมฤทธิ์" เรียกกันเป็นสามัญว่า "หลวงพ่อดอง" หน้าตักกว้าง ๘๗ เซนติเมตร สูง ๑.๕๐ เมตร สร้างสมัยใดไม่ปรากฏตำนาน เป็นพระทรงเครื่องแบบมหาจักรพรรดิราชาธิวาส สวมมงกุฎ มีกุดชฎทับทรวง สัณฐานพารุชาติประดับด้วยนาวรัตน์ ประทับนั่งขัดสมาธิ พระพุทธรูปองค์นี้จะเปิดเศียรพระทุกวันที ๑ ของเดือน

วัดช้างใหญ่ ตั้งอยู่ใกล้กับวัดตุม ตำบลวัดตุม ตามตำนานท้องถิ่นกล่าวไว้ว่าเป็นวัดที่มีความเกี่ยวข้องกับชาวมอญที่มีความสามารถพิเศษในการเลี้ยงช้างฝึกถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งที่สำคัญคือ เจ้าพระยาไชยยานาการะวงศ์ที่เจ้าพระยาปราบหงสาวดี เป็นช้างพระที่นั่งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และเจ้าพระยาปราโมทย์ เป็นช้างพระที่นั่งของสมเด็จพระเอกาทศรถ หัวหน้าชาวมอญได้รับแต่งตั้งเป็นจาดุงคบาท ความคุมช้างศึก ต่อมาได้เป็นทหารเอกแม่ทัพหน้าชนะศึกหลายครั้งคือ "พระยารามมู" ตำแหน่งสูงสุดที่เจ้าพระยา

อัครมหาเสนาธิบดีสมุทลาลโหม เพื่อเป็นอนุสรณ์ของชาวมอญและความสามารถของพระยาช้าง เมื่อร่วมแรงร่วมใจกันสร้างวัดไว้ในพระพุทธศาสนาจึงได้ให้นามว่า “วัดช้างใหญ่” สอบถามข้อมูลได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๓๒๐๑ หรือพระสุแทน ๐ ๑๓๖๕ ๑๗๓๒

วัดธรรมิกราช เป็นวัดสงฆ์มหานิกาย เดิมชื่อวัดมุขราช เมื่อพระเจ้าสุยนาฬังสร้างวัดพนัญเชิงนั้น พระราชโอรส คือ พระเจ้าธรรมิกราชโปรดให้สร้างวัดขึ้นที่บริเวณเมืองเก่าชื่อเมืองสังขบุรี ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยาพระมหากษัตริย์องค์ต่อมาได้ทรงบูรณะมาโดยตลอด ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงธรรม (พ.ศ. ๒๑๕๓) ทรงบูรณะวัดและสร้างวิหารหลวงเพื่อฟังธรรมในวันธรรมสวนะและที่วิหารหลวงแห่งนี้เคยเป็นที่ประดิษฐานของเศียรพระพุทธรูปหล่อสัมฤทธิ์ศิลปะสมัยอู่ทอง ปัจจุบันกรมศิลปากรนำไปไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา สำหรับวิหารพระพุทธรูปไสยาสน์นั้น พระราชมเหสีของพระองค์ทรงสร้างพระวิหารถวายตามคำอธิษฐานที่ขอให้พระราชธิดาทรงหายประชวร ไว้ทางหน้าประตูด้านทิศเหนือของพระเจดีย์สี่เหลี่ยม ๕๒ ตัวที่แตกต่างกันจากเจดีย์ข้างลือ พระพุทธรูปไสยาสน์มีความยาว ๑๒ เมตร หันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือ ที่ฝาพระบาทปิดทองประดับกระจก

อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเมือง ตรงข้ามวัดพนมยงค์ ถ.อู่ทอง ต.ท่าवासกรี เป็นอนุสรณ์สถานแด่ท่าน ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ซึ่งท่านเป็นผู้นำฝ่ายพลเรือนในการทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และท่านได้รับประกาศเกียรติคุณเป็นบุคคลสำคัญของโลกโดยองค์การยูเนสโก ในปี ๒๕๕๒ ภายในอนุสรณ์สถานประกอบไปด้วย

เรือนไทยพิพิธภัณฑสถาน เดิมเป็นเรือนแพทรงปั้นหยา มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี หลังคาเป็นทรงไทยโบราณ ฝาสาวยาวและประตูมีสลักแบบไทยผสมจีนสวยงามมาก เรือนไทยหลังนี้ได้จัดเป็นพิพิธภัณฑสถานเครื่องประดับบ้านและเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้กันอยู่ในสมัยนั้นและเกี่ยวกับท่านรัฐบุรุษอาวุโส รวมทั้งภาพถ่ายแสดงชีวิต ผลงานและเหตุการณ์เกี่ยวกับตัวท่าน

เรือนไทยหอประชุม เป็นเรือนไทยประวัติศาสตรอายุกว่า ๑๒๐ ปี เดิมเป็นเรือนแพจอดอยู่ในคลองเมืองหน้าวัดพนมยงค์ต่อจากเรือนแพที่เป็นที่เกิดของท่านภายหลังได้ย้ายไปปลูกบนบก ภายในเรือนไทยมีชุดประติมากรรมสลักแบบไทยจีนและฝรั่งสวยงามมากได้สร้างตามแบบเดิม

อนุสาวรีย์ปรีดี พนมยงค์ เป็นอนุสาวรีย์ที่มีใบเป็นรูปเหมือนของท่านปรีดี พนมยงค์ แต่เป็นรูปสัญลักษณ์แสดงถึงอุดมการณ์ที่สำคัญยิ่งของท่าน ๓ ประการคือ สันติภาพ เสรีไทย และประชาธิปไตย สร้างด้วยโลหะสัมฤทธิ์ประกอบด้วยเสากลม ๖ ต้นรองรับหลังคา

เรือนไทย ตั้งอยู่ในสระวงกลมมีน้ำล้อมรอบ

พิพิธภัณฑสถานเรือไทย เป็นพิพิธภัณฑสถานเรือของเอกชนตั้งอยู่บริเวณฝั่งตรงข้ามกับวัดมหาธาตุ ถนนบางเขน ภายในบริเวณบ้านพักของอาจารย์ไพฑูรย์ ขาวมาลา ผู้มีความรักและผูกพันกับเรือและน้ำมาตั้งแต่เด็ก ท่านมีความคิดที่จะอนุรักษ์เพื่อให้เยาวชนได้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เป็นบ้านทรงไทยขนาดใหญ่ไม้สักฝาเทียม ชั้นล่าง จัดแสดงเรือจำลองต่างๆ เรือพระราชพิธี โดยต่อขึ้นตามแบบเรือจริงทุกประการ ปัจจุบันมีผลงานนับร้อยลำตั้งแต่เรือเดินสมุทรไปจนถึงเรือแจวลำเล็ก ๆ และมีส่วนที่จัดแสดงเรือไทยพื้นบ้านนานาชนิดหลายรูปแบบที่ปัจจุบันหาดูได้ยากตามแม่น้ำลำคลอง เปิดให้ผู้สนใจเข้าชมทุกวันในบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๑๙๕

วัดนักบุญยอแซฟ ตั้งอยู่เลขที่ ๓๐ ม.๑๑ ต.สำเภาล่ม เริ่มสร้างมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๒๐๙ ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช กษัตริย์องค์ที่ ๒๗ แห่งกรุงศรีอยุธยา หลังจากที่คณะธรรมทูตรุ่นแรกแห่งปารีสคือ ชพนง ท่าน ลังแบร์ต เดอลาม็อต กับพระสงฆ์อีก ๒ รูป ได้เดินทางมากรุงศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๒๐๕ ท่านและคณะได้ทำประโยชน์ต่อชาวกรุงศรีอยุธยา เป็นที่พอพระทัย พร้อมกันนั้นท่านได้เข้าเฝ้า สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพื่อทูลขอที่ดินสร้างวัดและโรงเรียนขึ้น เพื่อประกอบการพิธีทางศาสนาและให้การศึกษาแก่เด็ก พระองค์ท่านได้พระราชทานที่ดินแปลงหนึ่งริมแม่น้ำ เพื่อสร้างวัดและโรงเรียนซึ่งเรียกชื่อสมัยนั้นว่า “ค่ายนักบุญยอแซฟ” ก่อนที่กรุงศรีอยุธยาจะเสียแก่พม่า คนไทยได้อาศัยวัดนี้เป็นป้อมต่อสู้กับพม่าจนกระทั่งถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๑๐ ก่อนกรุงแตกเพียง ๑๐ วัน พม่าได้เผาและปล้นสะดมทรัพย์สินไปจนหมดสิ้น และหลังเสียกรุงศรีอยุธยา พระสังฆราชบรีโกต์และสัตบุรุษถูกกวาดต้อนไปพม่าด้วยวัดนี้จึงกลายเป็นวัดร้างไม่มีพระสงฆ์ดูแล ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๓๗๔ คุณพ่อบิลเลอกัวกับคณะได้เข้ามาเมืองไทยจึงได้บูรณะฟื้นฟู อีก ๗ ปี ต่อมาคุณพ่อบิลเลอกัวได้รับแต่งตั้งเป็นสังฆราชคุณพ่ออเรนย์จึงมาเป็นเจ้าอาวาสแทน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากวัดมีอายุนานถึงร้อยกว่าปีแล้วจึงทำให้วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างผุพัง หลังคาและพื้นทรุดโทรมลง การชำรุดเสียหายมากขึ้น ทางอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยพระคุณเจ้าพระคาร์ดินัล มีชัย กิจบุญชู ได้มอบหมายให้ บริษัท มรดกโลก จำกัด ทำการสำรวจสภาพความเสียหายของวัดและรากฐานเดิม และบูรณะขึ้นมาใหม่ให้แข็งแรงมากขึ้น พร้อมทั้งประดับตกแต่งภายในทั้งหมด และจัดที่บรรจุศพของ พระสังฆราชปีแอร์ ลังแบร์ต เดอ ลา ม็อต และพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ไว้ภายในวัด ด้านพระแท่นทั้งสองข้าง ส่วนศพ (กระดูก) ของพระสังฆราช อีก ๖ องค์ รวมทั้งบรรดามิชชันนารีอีก ๒๓ องค์ ได้รับการย้ายไปบรรจุไว้ในอนุสรณ์สถานฯ ในสุสานของวัด สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ วัดนักบุญยอแซฟ โทร. ๐ ๓๕๒๔

๒๕๘๙, ๐ ๓๕๓๒ ๑๔๔๗ ไทโรสาร ๐ ๓๕๓๒ ๑๔๔๙

โบราณสถานวัดนางกุย ตั้งอยู่เลขที่ ๓๐ ม.๕ ต.สำเภาล้อม อ.พระนครศรีอยุธยา สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาอายุกว่า ๔๐๐ ปี เป็นวัดที่ตั้งอยู่นอกเกาะเมืองด้านใต้ ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก มีสิ่งสำคัญประจำวัด คือ “พระพุทธรูปศิลา สมัยทวารวดี” ผู้ที่สร้างวัดนางกุย คือ “นางกุย” เป็นผู้มียศทรัพย์สินเงินทองมากมายจึงได้สร้างวัดขึ้น สมัยก่อนวัดนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมาก ต่อมาหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ ๒ วัดนางกุยได้ถูกปล่อยให้ชำรุดทรุดโทรมจนมาถึงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓ ได้มาทำการบูรณปฏิสังขรณ์วัดต่างๆ ในพระนครศรีอยุธยา วัดนางกุยเป็นวัดหนึ่งที่ได้รับการบูรณะ เช่น หน้าอุโบสถ หน้าบัน มีรูปนารายณ์ทรงครุฑ และรอบอุโบสถยังมี เสาหินคู่ รวมทั้งเจดีย์ และพระปรางค์ กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ในวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

หลวงพ่อยิ้ม เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่แกะจากไม้สักทอง และลงลักปิดทองเป็นพระเก่าแก่อยู่คู่กับวัดมานาน จากคำบอกเล่าของคนเก่าแก่ว่าสมัยก่อน หลวงพ่อยิ้มได้ลอยมาตามแม่น้ำเจ้าพระยามาติดอยู่บริเวณหน้าวัด ทางเจ้าอาวาสได้อัญเชิญหลวงพ่อยิ้มมาประดิษฐานตั้งแต่นั้น เป็นต้นมา

แม่ตะเคียนทอง เป็นต้นตะเคียนใหญ่ที่อยู่คู่วัดมานานกว่า ๔๐๐ ปี และได้ยืนต้นตายเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทางวัดจึงได้นำมาแกะสลักเป็นรูปแม่ตะเคียนทอง และนำมาไว้บนตอตะเคียนต้นเดิม เพื่อให้คนมาสักการบูชา ปัจจุบันมีผู้มากราบไหว้ขอโชคลาภจากแม่ตะเคียนทองเป็นจำนวนมาก สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ วัดนางกุย โทร. ๐ ๙๐๑๔ ๓๔๔๑, ๐ ๙๐๑๔ ๐๕๐๙

วัดแม่นางปลื้ม ตั้งอยู่ริมคลองเมือง ตรงข้ามกับตลาดหัวรอ เป็นวัดที่สร้างมาก่อนกรุงศรีอยุธยา เมื่อก่อนเสียกรุงฯ ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ เคยเป็นที่ตั้งค่ายของพม่าค่ายหนึ่ง ยังมีเนินค่ายปรากฏอยู่ ชาวบ้านเรียกกันว่า “โคกพม่า” วัดนี้เป็นวัดหนึ่งที่มีได้ถูกทำลายเหมือนวัดอื่นๆ ยังมีโบราณสถานต่างๆ เหลือให้ชมอีกหลายอย่าง สิ่งสำคัญของวัดนี้คือ เจดีย์ทรงระฆังมีสิ่งหุ้มรอบซึ่งสร้างเป็นประธานของวัด สร้างอยู่บนฐานสูง ฐานล่างตั้งสิ่งปูชนียวัตถุรอบ ลักษณะเป็นฐานบัว ประดับด้วยบัวลูกฟัก ลวดบัวแบบนี้สืบทอดมาจากศิลปะเขมร-ลพบุรี นิยมอยู่ในศิลปะอยุธยาตอนต้นความแตกต่างมีอยู่ที่ฐานบัวที่วัดแม่นางปลื้มค่อนข้างสูง ลักษณะพิเศษของเจดีย์แบบนี้ซึ่งพบเพียง ๒ องค์ ในเมืองอยุธยาเป็นไปได้ว่าเป็นการรับแบบอย่างมาจากเขมร ซึ่งมีหลักฐานในพระราชพงศาวดารว่าในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าสามพระยารวบรวมพุทธศตวรรษที่ ๒๐ ทรงยกทัพไปปราบเขมร ส่วนวิหารนั้นมีหลักฐานว่าได้รับการปฏิสังขรณ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทั้งนี้พิจารณาจากลวดลายที่ปูนปั้นที่หน้าบันด้านหน้าเป็นลวดลายที่ได้รับอิทธิพลจากจีน และสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ หลวงพ่อขาว (พระพุทธรูป)

นิมิตมงคลศรีรัตนไตร) เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ สมัยกรุงศรีอยุธยา ประจําอยู่ในวิหาร ผู้คนมักจะมาแวะเวียนกราบไหว้บูชาอยู่เสมอ และขอพรเสริมสิริมงคล สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ วัดแม่นางปลื้ม โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๓, ๐ ๙๙๐๓ ๕๕๗๗

อำเภอบางไทร

วัดช้างใหญ่ ตั้งอยู่ที่ ต.ช้างใหญ่ อ.บางไทร (อยู่ห่างจากศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ประมาณ ๑ กิโลเมตร) เป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างมาก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมเรียกว่า “วัดเสาชงหิน” และมีเสาชงเก่าแก่ตั้งอยู่ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดช้างเผือก” และเปลี่ยนชื่อมาเป็น “วัดช้างใหญ่” ในสมัยก่อนเป็นที่ตั้งของเพนียดคล้องช้าง เป็นที่ต่อช้างฝึกช้างป่า และเป็นที่อยู่ของช้างป่าจำนวนมาก วัดนี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาในปี พ.ศ. ๒๓๖๐ มีพระประธานอยู่ในโบสถ์เดิมเรียกว่า “หลวงพ่อดำ” และเปลี่ยนชื่อเป็น “หลวงพ่อดำศักดิ์สิทธิ์” เมื่อประชาชนเข้าไปสักการะบูชาชมรมมีหลวงพ่อดำแล้วหลวงพ่อดำจะหยั่งจิตใจให้ผู้เข้าไปสักการะได้ว่า จะมีความสุขหรือทุกข์โดยจะเห็นได้จากสีหน้าของหลวงพ่อดำ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ วัดช้างใหญ่ โทร. ๐ ๓๕๒๘ ๓๐๔๓

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

ประวัติความเป็นมา พระราชกรณียกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ คือการเสด็จพระราชดำเนินตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทรงเยี่ยมราษฎรในทุกแห่งหนทั่วทุกภาคของประเทศไทย พระราชกรณียกิจนี้ ได้ทรงปฏิบัติติดต่อกันมานานนับเป็นระยะเวลาหลายสิบปีแล้ว จึงทำให้ทรงเห็นสภาพ

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

ความเป็นอยู่ที่แท้จริงของราษฎรว่ามีความทุกข์สุขอย่างไร ที่ทรงเป็นห่วงมากที่สุดคือ ความยากจนของราษฎร จึงทรงมีพระราชประสงค์จะจัดหาอาชีพให้ราษฎรทำ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้เพียงพอแก่การยังชีพ ในภาวะปัจจุบัน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงสนพระทัยในงานฝีมือพื้นบ้านหรือศิลปกรรมพื้นบ้านที่จัดทำขึ้นโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นมาก พระองค์จึงส่งเสริมในเรื่องนี้โดยการจัดให้มีครูออกไปฝึกสอนราษฎรเป็นการช่วยปรับปรุงคุณภาพ ของงานให้ดียิ่งขึ้น เมื่อราษฎรมีความชำนาญแล้วผลงานที่ผลิตออกมา ก็จะทรงรับซื้อไว้ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ซึ่งงานนี้ต่อมาได้ขยายออกเป็น มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๙ และได้ทรงจัดตั้งโรงฝึกอบรมศิลปาชีพขึ้นแห่งแรกที่พระตำหนักสวนจิตรลดา

ในวันฉัตรมงคลปี ๒๕๒๓ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายธานินทร์ กรัยวิเชียร รองประธานกรรมการมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ สรรหาที่ดินที่ใกล้เคียงกับพระราชวังบางปะอินเพื่อจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพอีกแห่งหนึ่ง นายธานินทร์ กรัยวิเชียร จัดหาที่ดินได้ ๒ แปลง เป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้รัฐบาลจัดการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้ราษฎรผู้ยากไร้ได้มีที่อยู่และทำมาหากินตามอัธยาศัย แปลงหนึ่งอยู่ที่อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก อีกแปลงหนึ่งอยู่ที่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลั่นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรที่ดินแปลงที่อยู่ที่อำเภอบางไทรด้วยพระองค์เอง ซึ่งที่ดินแปลงนี้มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๗๕๐ ไร่เศษ และทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยว่าสมควรจะสร้างศูนย์ศิลปาชีพ ณ ที่นี้ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๓ รัฐบาลได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินแปลงนี้แด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๔ รอบ และรัฐบาลยังได้มีมติให้หน่วยราชการต่างๆ สนับสนุนโครงการของศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจัดตั้งขึ้นโดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในด้านการดูแลสถานที่และการฝึกอบรม และมีหน่วยทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ มาช่วยดูแลในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดฝึกอบรมศิลปาชีพเรื่อยมา และมีการซื้อที่ดินเพิ่มเติมอีก ๒๐๐ ไร่เศษ รวมเป็นเนื้อที่ของศูนย์ฯ ทั้งหมดเกือบ ๑,๐๐๐ ไร่ในปัจจุบัน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จพระราชดำเนินเปิดศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๗

สิ่งที่น่าสนใจ

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตอำเภอ

บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ภายในศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ประกอบด้วยสถานที่และสิ่งที่น่าสนใจหลายแห่งอาทิ

ศาลาพระมิ่งขวัญ เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ จตุรมุขสูง ๔ ชั้น ตั้งตระหง่านอยู่กลางศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ชั้นล่าง เป็นศูนย์สาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ ของศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ และศูนย์ศิลปาชีพอื่นๆ ทั่วประเทศ ชั้นที่ ๒ และ ชั้นที่ ๓ เป็นนิทรรศการผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพพื้นยอดเยี่ยมของศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ชั้นที่ ๔ เป็นห้องประชุมสัมมนา เปิดให้ชมทุกวัน วันธรรมดา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. วันหยุดราชการ ๐๙.๐๐-๑๙.๐๐ น. ไม่เสียค่าเข้าชม

หมู่บ้านศิลปาชีพ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้การสนับสนุนหมู่บ้านแห่งนี้ให้แก่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ เพื่อเป็นสถานที่แสดงถึงสถาปัตยกรรม ในการสร้างบ้านเรือนของคนไทยภาคต่างๆ การจำลองชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมไทยจากทั่วประเทศ ภายในหมู่บ้านมีการสาธิตวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไทยๆ ในแต่ละภาค และการสาธิตงานศิลปาชีพ เปิดให้ชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐-๑๗.๐๐ น. ในวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๙.๐๐ น. นอกจากนี้ยังมีการแสดงนาฏศิลป์ และการละเล่นพื้นบ้านทั้ง ๔ ภาคให้ชมด้วยในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์วันละ ๑ รอบ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐-๑๗.๓๐ น.

นอกจากนี้หมู่บ้านศิลปาชีพบางไทรฯยังมีความยินดีที่จะนำเสนอพิธีมงคลสมรสแบบประเพณีไทยโบราณภาคกลางโดยกติกิริกรรมตามประเพณีไทยสมบูรณ์แบบ เช่น พิธีสงฆ์ ขบวนแห่ขันหมาก พิธีหลั่งน้ำสังข์ ตกแต่งสถานที่ เสียงดนตรีเพลงบรรเลงตลอดงาน อาหารและน้ำดื่มแขกญาติ ดิดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หมู่บ้านศิลปาชีพ ๐ ๓๕๓๖ ๖๖๖๖-๗, ๐ ๙๑๓๒๒ ๐๓๐๓

อาคารฝึกอบรมศิลปาชีพ ตั้งอยู่บริเวณใจกลางของศูนย์ฯ ประกอบด้วยอาคารฝึกอบรมศิลปาชีพของแผนกต่างๆ ปัจจุบันทางศูนย์ได้เปิดอบรมศิลปาชีพด้านหัตถกรรมพื้นบ้านและอาชีพเสริมให้กับเกษตรกรจากทุกภูมิภาคของประเทศรวมทั้งสิ้น ๒๙ แผนก ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปชมวิถีการฝึกอบรมศิลปาชีพของศูนย์ฯ ได้ทุกขั้นตอน และการผลิตงานศิลปาชีพที่มีความประณีตวิจิตร ซึ่งต้องใช้เวลานานเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเปิดให้ชมทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ยกเว้นช่วงที่ปิดรับการฝึกอบรม

พระโศภิต์กวณโถมพันพระหัตถ์ นายภู เจีย ในนามของประชาชนชาวจีน ได้น้อมเกล้าฯ ถวายพระรูปพระโศภิต์กวณโถม พันพระหัตถ์ซึ่งแกะสลักจากไม้ จันทน์เหลือง สูง ๖ เมตร จำนวน ๑ องค์ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำมาประดิษฐานไว้

ณ พระตำหนักชั่วคราว ศาลาโรงช้าง ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เพื่อ
ให้ประชาชนที่มีจิตเลื่อมใสศรัทธาในพระโพธิสัตว์กวนอิม ได้มานมัสการ
และสักการะบูชา ได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

พระตำหนัก เป็นเรือนไทยภาคกลางใต้ถุนสูงสร้างโดยวัสดุที่หา
ได้ง่ายในท้องถิ่นมีความสวยงามตามแบบฉบับเรือนไทยดั้งเดิม พระ
ตำหนักนี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับพักผ่อนของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระ
เจ้าลูกเธอทุกพระองค์ พระตำหนักนี้แวดล้อมไปด้วยไม้ดอกไม้
ประดับและน้ำตกจำลองที่สวยงาม

วังปลา จัดสร้างและดำเนินงานโดยกรมประมง เป็นสถาน
แสดงพันธุ์สัตว์น้ำจัด ตัวอาคารหลักมีตู้กระจกขนาดใหญ่ จำนวน ๒ ตู้
ตู้ใหญ่รูปแปดเหลี่ยมมีขนาดความจุ ๑,๔๐๐ ตัน อีกตู้หนึ่งทรงกลมขนาด
ความจุ ๖๐๐ ตัน ภายในตู้จะแสดงให้เห็นถึงการอยู่อาศัยร่วมกันของ
ปลาน้ำจืดชนิดต่างๆ ที่เป็นปลาพื้นเมืองของไทย เปิดให้ชม เวลา ๑๐.๐๐-
๑๖.๐๐ น. ปิดทุกวันจันทร์และวันอังคาร

สวนนก ดำเนินงานโดยมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่า และพรรณพืช
แห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สวนนกเป็นกรงนกขนาดใหญ่ ๒
กรง ภายในมีนกพันธุ์ที่หายากได้ยากมากกว่า ๓๐ ชนิด มีการจัด
สภาพแวดล้อมภายในให้เหมือนธรรมชาติ อาทิ น้ำตกและธารน้ำจำลอง
มีป่าจำลองที่ร่มรื่นใกล้เคียงกับธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีสะพาน
แขวนให้นักท่องเที่ยวเดินขึ้นไผ่ และถ่ายภาพนกจากด้านบนของ
กรงได้อย่างชัดเจน และบริเวณรอบๆ กรงนกยังมีสัตว์ป่าอื่นๆ ให้ชม
อีกด้วย เปิดให้ชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่
๒๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เปิดให้เข้าชมวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐-
๑๗.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๘.๓๐-
๑๘.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท
ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ ๑๐๐ บาท เด็ก ๕๐ บาท เทียบชมภายในหมู่
บ้านศิลปาชีพ “วังปลา” พิพิธภัณฑ์ปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย
อาคารฝึก อบรมงานศิลปาชีพ “ศาลาพระมิ่งขวัญ” ซึ่งเป็นอาคาร
จำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพของนักเรียนศิลปาชีพ สักการะบูชาพระ
โพธิสัตว์กวนอิม ณ ศาลาโรงช้าง และนั่งรถไฟเล็ก ได้โดยไม่เสียค่า
บริการสอบถามรายละเอียดที่ประชาสัมพันธ์ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร โทร.
๐ ๓๕๓๖ ๖๒๕๒-๔, ๐ ๓๕๒๘ ๓๒๔๖-๙ หรือ www.bangsaiarts.com

ศูนย์ศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศ.ศ.ป.) ตั้งอยู่เลขที่ ๕๙ ม.๔
ต.ช้างใหญ่ เป็นองค์กรมหาชนที่ ได้รับความร่วมมือจากสภา
หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมและศูนย์ศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระ
นางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ดำเนินการโดยมิได้มุ่งหวังผลกำไรมุ่ง
สู่ความเป็นเลิศในการจัดการ การผลิตและการตลาด ในการพัฒนา
เครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิตและการตลาดในระดับนานาชาติ

ศูนย์ศิลปาชีพระหว่างประเทศ

และระดับสากลเพื่อผลักดันให้ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นที่
นิยมแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ ตั้งอยู่บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำ
เจ้าพระยาบนเนื้อที่ ๔๕ ไร่ เริ่มก่อสร้างในปี ๒๕๔๒ และก่อสร้าง
แล้วเสร็จในปี ๒๕๔๗ กระทรวงพาณิชย์ได้น้อมเกล้าถวายศูนย์ส่งเสริม
ศิลปาชีพระหว่างประเทศเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระ
นางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยมีการจัดงาน “ศูนย์ส่งเสริม
ศิลปาชีพระหว่างประเทศ ถวายราชสดุดี ๗๒ พรรษา มหา
ราชินีศรีสยาม” เมื่อวันที่ ๖-๘ สิงหาคม ๒๕๔๗ บริเวณภายในศูนย์
ประกอบด้วย ๒ อาคารหลัก คือ ศาลาพระมิ่งมงคล และอาคาร
ตลาดศิลปาชีพ เปิดทำการทุกวันตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐-๑๘.๐๐ น. สอบถาม
รายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๗๐๕๔-๙ หรือ www.sacict.net

การเดินทาง

เส้นทางที่ ๑ ทางหลวงหมายเลข ๙ (ถ.วงแหวนตะวันตก) จาก
แยกทางหลวง ๓๔๕ (อ.บางบัวทอง) ซึ่งมาได้จาก จ.สุพรรณบุรี-ตลิ่งชัน
หรือปทุมธานี ผ่านแยกต่างระดับสามโคก-ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำ
เจ้าพระยา-เลี้ยวซ้ายทางแยกบ่อสำ-เดินรถตรงจนถึงศูนย์

เส้นทางที่ ๒ ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ (ถ.ติวานนท์) จากห้า
แยกปากเกร็ด-ผ่านแยกสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์-ผ่าน
แยกบางพูน-เลี้ยวขวาที่แยกเทคโนโลยีปทุมธานีเข้าทางหลวงหมายเลข
๓๔๗ (ปทุมธานี-บางปะหัน) ผ่านแยกเชิงรังกน้อย-เลี้ยวซ้ายทาง
ต่างระดับเชิงรังกน้อยเดินรถทางตรงผ่านแยกบ่อสำ-กลับรถได้
สะพานแม่น้ำเจ้าพระยา-เลี้ยวซ้ายทางแยกบ่อสำ-เดินรถตรงมาจนถึง
ศูนย์

เส้นทางที่ ๓ ทางด่วนสายปากเกร็ดบางปะอิน-ลงทางด่วน

บางปะอินตรงผ่านแยกบ่อสำ-กัลปภได้สะพานแม่น้ำเจ้าพระยา-
เลียวซ้ายทางแยกบ่อสำ-เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

เส้นทางที่ ๔ ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถ.พหลโยธิน) จากรังสิต
หรือภาคเหนือหรือภาคอีสาน-ผ่านแยกต่างระดับบางปะอิน

เข้าทางหลวงหมายเลข ๙ (ถ.วงแหวนตะวันตก) ตรงผ่านแยกต่าง
ระดับเชียงรากน้อย-เดินรถทางตรงผ่านแยกบ่อสำ-กัลปภได้สะพาน
แม่น้ำเจ้าพระยา-เลียวซ้ายทางแยกบ่อสำ-เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

เส้นทางที่ ๕ ทางหลวงเอเชีย จาก อ.บางปะหัน-อยุธยา มา
ตามทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ (ปทุมธานี-บางปะหัน) ข้ามสะพาน
ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา-แยกต่างระดับเชียงรากน้อยเลียวขวา-เดินรถ
ทางตรงผ่านแยกบ่อสำกัลปภได้สะพานแม่น้ำเจ้าพระยา-เลียวซ้าย
ทางแยกบ่อสำ-เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

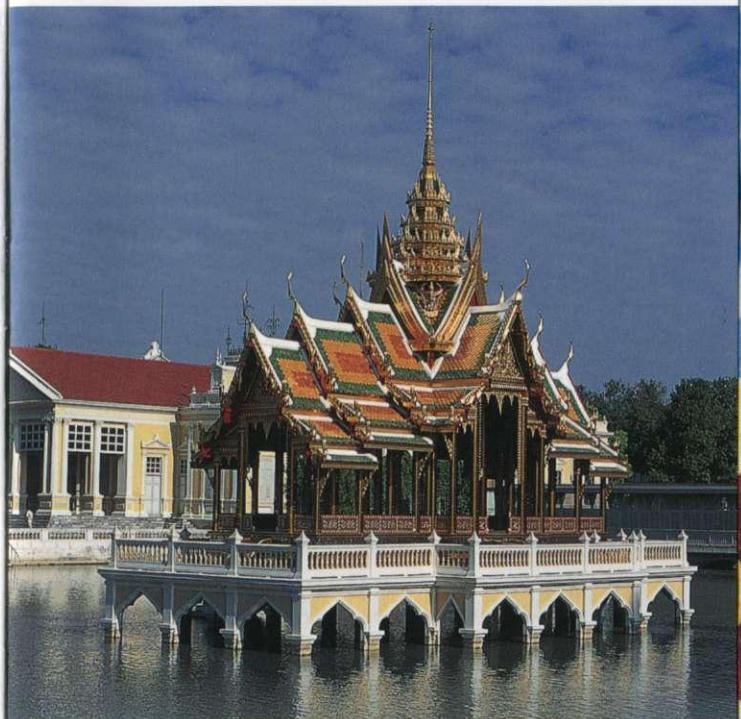
เส้นทางที่ ๖ ทางหลวงหมายเลข ๓๓๐๙ (บางปะอิน-เชียงราก
น้อย) จากทางหลวงสายเอเชีย หรืออยุธยา ผ่านหน้าโรงงานกระดาษ
บางปะอิน-ลอดใต้สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา-เลียวซ้ายทางแยก
ท่าหน้าบางไทร-เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

สวนกล้วยไม้บางไทรการดิน เป็นสวนกล้วยไม้ปลูกบนดินแห่ง
แรกในประเทศไทยที่จัดตกแต่งอย่างสวยงามสกุลมอชกาลาและ
กล้วยไม้หลากหลายพันธุ์เหมือนสวนทิวลิปในประเทศฮอลแลนด์ เป็น
แหล่งเรียนรู้ที่สอนการปลูกกล้วยไม้ เพื่อการท่องเที่ยวและทัศนศึกษา
เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมทุกวันโดยไม่เก็บค่าเข้าชม ตั้งอยู่ริมถนน
สามโคก-เสนา ต.บางไทร อ.บางไทร โทร.๐ ๓๕๓๗ ๒๔๔๓-๖ โทรสาร
๐ ๓๕๓๗ ๒๔๔๑ E-mail :yudhna_t@hotmail.com

อำเภอบางปะอิน

พระราชวังบางปะอิน อยู่ห่างจากเกาะเมืองมาทางทิศใต้ประมาณ
๑๘ กิโลเมตร ประวัติความเป็นมาตามพระราชพงศาวดารกล่าวว่า
พระเจ้าปราสาททองเป็นผู้สร้างพระราชวังแห่งนี้ เนื่องจากบริเวณ
เกาะบางปะอินเป็นที่ประสูติของพระองค์และเป็นเคสดานเดิมของ
พระมารดาซึ่งเป็นหญิงชาวบ้านที่สมเด็จพระเอกาทศรถทรงพบเมื่อ
ครั้งเสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งแล้วเรือเกิดล่มตรงเกาะ
บางปะอิน พระเจ้าปราสาททองทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง
วัดขึ้นบนเกาะบางปะอินตรงบริเวณเคสดานเดิมของพระมารดาใน
ปีพ.ศ.๒๑๗๕ พระราชทานชื่อว่า "วัดชุมพลนิกายาราม" และให้ขุด
สระน้ำสร้างพระราชนิเวศน์ขึ้นกลางเกาะเป็นที่สำหรับเสด็จประพาส
แล้วสร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งที่มีสระน้ำนั้นพระราชทานนามว่า พระที่นั่ง
ไอศวรรย์ทิพย์อาสน์

พระราชวังบางปะอินได้รับการบูรณะฟื้นฟูอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่
๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งสำหรับเป็นที่
ประทับ มีเรือนแถวสำหรับฝ่ายในและมีพลับพลาริมน้ำ ต่อมาในสมัย

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพย์อาสน์

รัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งและสิ่ง
ก่อสร้างต่างๆ ขึ้น ดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ ซึ่งยังคงใช้เป็นที่
ประทับและต้อนรับพระราชอาคันตุกะและพระราชทานเลี้ยงรับรองใน
โอกาสต่างๆ เป็นครั้งคราว พระราชวังบางปะอินแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน
คือ เขตพระราชฐานชั้นนอกและเขตพระราชฐานชั้นใน เขตพระ
ราชฐานชั้นนอกใช้เป็นที่สำหรับการออกมหาสมาคมและพระราชพิธี
ต่างๆ ส่วนเขตพระราชฐานชั้นในใช้เป็นที่ประทับส่วนพระองค์

สิ่งที่น่าสนใจในเขตพระราชวังชั้นนอกของพระราชวังบางปะอิน
มีดังนี้

หอเหมมณเฑียรเทวราช เป็นปราสาทจำลองแบบจาก
ปราสาทขอม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้
สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๔๒๓ เพื่อทรงอุทิศถวายแด่พระเจ้าปราสาททอง
กษัตริย์กรุงศรีอยุธยา ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระรูปฉลองพระองค์
สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพย์อาสน์ เป็นพระที่นั่งปราสาทโถงทรงจตุ
มุขอยู่กลางสระน้ำ รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทย พระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้สร้างเมื่อพ.ศ.๒๔๑๙ โดย

จำลองแบบมาจากพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ปราสาทในพระบรมมหาราชวังที่กรุงเทพฯ และพระราชทานนาม "ไอศวรรย์ทิพย์อาสน์" ตามพระที่นั่งองค์แรกซึ่งพระเจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเดิมพระที่นั่งสร้างด้วยไม้ทั้งองค์ ต่อมารัชกาลที่ ๖ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนเสาและพื้นเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหมด ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปหล่อสัมฤทธิ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในฉลองพระองค์เต็มยศอมพลทหารบก ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น

พระที่นั่งวโรภาษพิมาน อยู่ทางตอนเหนือของ "สะพานเสด็จ" รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๑๙ เดิมเป็นเรือนไม้สองชั้นใช้เป็นที่พักประทับและท้องพระโรงร่วมกันต่อมาโปรดเกล้าฯ ให้รื้อสร้างใหม่ตามแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก ก่อด้วยอิฐ ทรงวิหารกรีกแบบคอรินเธียนรอบรอบ มีมุขตอนหน้า ใช้เป็นท้องพระโรงสำหรับเสด็จออกขุนนางในงานพระราชพิธี และเคยเป็นที่รับรองแขกเมืองหลายครั้ง สิ่งที่น่าสนใจภายในพระที่นั่งวโรภาษพิมานได้แก่ อาวุธโบราณ ตุ๊กตาหินสลักด้วยฝีมือประณีตและภาพเขียนสีน้ำมันเป็นเรื่องราวภาพชุดพระราชพงศาวดาร อีกทั้งภาพวรรณคดีไทยเรื่องอิเหนา พระอภัยมณี สังข์ทอง และจันทราโคจร ตลอดจนเป็นที่เก็บเครื่องราชบรรณาการต่างๆ

สภาคารราชประยูร เป็นตึกสองชั้นริมน้ำ ตรงข้ามพระที่นั่งวโรภาษพิมาน สร้างเมื่อพ.ศ. ๒๔๒๒ ในรัชกาลที่ ๕ สำหรับใช้เป็นที่พักประทับของเจ้านายฝ่ายหน้า และข้าราชการบริพาร

ส่วนเขตพระราชฐานชั้นในเชื่อมต่อกับเขตพระราชฐานชั้นนอกด้วยสะพานที่เชื่อมจากพระที่นั่งวโรภาษพิมานกับประตูเทวราชครรไลซึ่งเป็นประตูทางเข้าพระราชฐาน สะพานนี้มีลักษณะพิเศษคือมีแนวฉากคล้ายบานเกล็ดกั้นกลางตลอดแนวสะพานเพื่อแบ่งเป็นทางเดินของฝ่ายหน้าด้านหนึ่งและฝ่ายในอีกด้านหนึ่งซึ่งฝ่ายในสามารถมองลอดออกมาได้ด้วยตัวเองไม่ถูกแลเห็น บริเวณพระราชฐานชั้นในประกอบด้วยที่ประทับ พลับพลาและศาลาต่างๆ สิ่งที่น่าสนใจได้แก่

พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร อยู่ทางทิศตะวันออกตรงข้ามกับสระน้ำ เป็นพระที่นั่งเรือนไม้ สองชั้นตามแบบชาเลต์ของสวิส คือมีเฉลียงชั้นบนและชั้นล่าง ทาสีเขียวอ่อนและสีเขียวแก่สลับกัน ภายในประดับตกแต่งด้วยเครื่องเรือนไม้แกะสลักงานที่จัดสลับลายทองทับที่สั่งจากยุโรปทั้งสิ้น นอกนั้นเป็นสิ่งของหายากในประเทศอันเป็นเครื่องราชบรรณาการจากหัวเมืองต่างๆ ทั่วราชอาณาจักรรอบๆ มีสวนดอกไม้สวยงาม เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรได้เกิดเพลิงไหม้ขณะที่มีการซ่อมแซมเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ทำให้พระที่นั่งนี้เสียหายไปเกือบกองเพลิงหมดสิ้นทั้งองค์คงเหลือแต่หอนำลักษณะคล้ายหอรับของยุโรปเท่านั้น ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๔๓๑ สำนักพระราชวังได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชา

อนุญาตสร้างขึ้นใหม่ตามแบบเดิมทุกประการแต่เปลี่ยนวัสดุจากไม้เป็นอาคารคอนกรีตแทน

พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ พระที่นั่งองค์นี้มีนามเป็นภาษาจีนว่า "เทียน เม่ง เต๋ย" (เทียน=เวหา, เม่ง=จำรูญ, เต๋ย=พระที่นั่ง) พระยาโชติกราชเศรษฐี (พัก) เป็นนายงานสร้างถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ในปี พ.ศ. ๒๔๓๒ เพื่อเป็นพระที่นั่งสำหรับประทับในฤดูหนาว พระที่นั่งนี้เคยใช้เป็นที่พักรับรองเจ้านายต่างประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบจีนมีวดลายแกะสลักงดงามวิจิตรยิ่ง โถงด้านหน้าปูด้วยกระเบื้องแบบกังไสเขียนด้วยมือทุกชิ้น

เก๋งบุปผาประพาส เป็นตึกหน้าเก๋งเล็กอยู่กลางสวนริมสระน้ำในเขตพระราชวังชั้นใน สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๔

หอนิทรรศน์ เป็นพระที่นั่งหอสูงยอดมน ตั้งอยู่กลางเกาะน้อยในสวนเขตพระราชวังชั้นใน ระหว่างพระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรกับพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ เป็นพระที่นั่ง ๓ ชั้น มีบันไดเวียน เป็นหอส่งกลองชมภูมิประเทศบ้านเมืองโดยรอบ สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๔

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ หรือเรียกเป็นสามัญว่า อนุสาวรีย์พระนางเรือล่ม ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของพระราชวัง ก่อสร้างด้วยหินอ่อนก่อเป็นแท่ง ๖ เหลี่ยม สูง ๓ เมตร บรรจุพระสรีรังคารของสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระมเหสีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พร้อมทั้งจารึกคำไว้อาลัยที่ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เองไว้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

อนุสาวรีย์พระอัครชายาเธอพระองค์เจ้าเสาวภาคัลยานีรัรัตน และ**เจ้าฟ้าสามพระองค์หรืออนุสาวรีย์ราชานุสรณ์** ในปี พ.ศ. ๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเศร้าโศกเสียพระทัยเป็นอย่างยิ่งอีกครั้งหนึ่ง ด้วยทรงสูญเสียพระอัครชายาเธอ พระราชโอรส และพระราชธิดาถึง ๓ พระองค์ ในปีเดียวกัน คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าสิริราชกฤภรณ์ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ พระอัครชายาเธอพระองค์เจ้าเสาวภาคัลยานีรัรัตน เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าพาหุรัดมณีมัย เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าตรีเพ็ชรุตม์ธำรง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๐ ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์ที่ระลึกทำด้วยหินอ่อนแกะสลักพระรูปเหมือนไว้อาลัยกับอนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางพหลโยธิน เมื่อถึงประตูน้ำพระอินทร์แล้วให้ข้ามสะพานวงแหวนรอบนอกจะมีทางแยกโดยให้

เลี้ยวซ้ายประมาณบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๕ ไปพระราชวังบางปะอิน เป็นระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร หรือจะผ่านเข้ามายังตัวเมือง อุทรยาพอมถึงเจดีย์วัดสามปลื้ม (เจดีย์กลางถนน) ให้เลี้ยวซ้ายโดย ผ่านวัดใหญ่ชัยมงคล วัดพนัญเชิง ตัวอำเภอบางปะอินพอมถึงสถานี รถไฟบางปะอินแล้วให้เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางจนถึงพระราชวัง บางปะอิน

รถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารธรรมดากรุงเทพฯ-บางปะอิน ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ทุกวัน

รถไฟ สามารถขึ้นรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพงมาสถานี รถไฟอำเภอบางปะอิน จากนั้นต่อรถสองแถว รถสามล้อเครื่อง หรือ รถจักรยานยนต์ไปยังพระราชวังบางปะอิน

พระราชวังบางปะอินเปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. (เปิดจำหน่ายบัตร ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.) อัตราค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๓๐ บาท เด็ก นักเรียน นิสิตนักศึกษา ๒๐ บาท (ในเครื่องแบบ ต้อง มีบัตรประจำตัวนักศึกษา) พระภิกษุ สามเณร ไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างประเทศ ๑๐๐ บาท นอกจากนี้ยังมีบริการเรือ River Jet ออกจากท่าเรือพระราชวังบางปะอิน ล่องรอบเกาะวัดนิเวศธรรมประวัติ ใช้ เวลาประมาณ ๒๕ นาที ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. (วันเสาร์-อาทิตย์ ถึง ๑๖.๐๐น. เรือออกทุกชั่วโมง หยุดวันพุธ-วันพฤหัสบดี) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ สำนักพระราชวังบางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๐๔๔, ๐ ๓๕๒๖ ๑๕๔๔, ๐ ๓๕๒๖ ๑๖๗๓

วัดนิเวศธรรมประวัติ ตั้งอยู่บนเกาะกลางแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่ง ตรงข้ามกับพระราชวังบางปะอิน หลังจากเที่ยวชมพระราชวังบางปะอิน นักท่องเที่ยวสามารถนั่งกระเช้าข้ามแม่น้ำไปเยี่ยมชมวัดนี้ได้ พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ โปรดให้สร้างวัดนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๙ เพื่อใช้เป็นที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่างๆ ขณะเสด็จประทับที่ พระราชวังบางปะอิน วัดนี้มีลักษณะพิเศษคือ มีการตกแต่งเป็นแบบ ตะวันตกพระอุโบสถคล้ายกับโบสถ์ฝรั่งในศาสนาคริสต์ มีหลังคายอดแหลมและช่องหน้าต่างเจาะโค้งแบบโกธิค ผนังอุโบสถเหนือหน้าต่าง ด้านหน้าพระประธานประดับกระจกสีเป็นพระบรมฉายาลักษณ์ของ รัชกาลที่ ๕ ฐานชุกชีที่ประดิษฐานพระประธาน "พระพุทธนฤมล ธรรมโมภาส" ทำเหมือนที่ตั้งไม้กางเขนในโบสถ์คริสต์ศาสนา ด้านขวามือของพระอุโบสถนั้นมีหอประดิษฐานพระคันธารราษฎร์ซึ่งเป็นพระพุทธรูปยืนปางขอฝน ตรงข้ามกับหอพระคันธารราษฎร์เป็นหอประดิษฐาน พระพุทธรูปศิลาเก่าแก่ปางนาคปรกอันเป็นพระพุทธรูปสมัยลพบุรี ฝีมือช่างขอมอายุเก่านับพันปี พระนาคปรกนี้อยู่ติดกับต้นพระ ศรีมหาโพธิ์ใหญ่ที่แผ่กิ่งก้านไปทั่วบริเวณหน้าพระอุโบสถ ถัดไปไม่ไกลนัก มีสวนหิน "ดิศกุล อนุสรณ์" ซึ่งรวบรวมหินชนิดต่างๆ เช่น หินปูน หินทราย หินกรวด หินชนวน และยังเป็นสถานที่บรรจุอัฐิของสมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และอัฐิของเจ้าจอมมารดาชุ่ม พระ

สนมเอกในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นพระมารดาของสมเด็จพระยา ดำรงราชานุภาพ และมีอัฐิของเจ้านายราชสกุลดิศกุลอีกหลายองค์

วัดชุมพลนิกายรามราชวรวิหาร อยู่บริเวณหัวเกาะตรงสะพาน ข้ามไปยังสถานีรถไฟบางปะอิน ตำบลบางเลน ด้านเหนือติดกับ พระราชวังบางปะอิน ด้านตะวันตกติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา สมเด็จพระ เจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๕ บริเวณเคหสถานเดิมของพระราชชนนีของพระองค์ ต่อมาขุนหลวง ท้ายสระซึ่งผนวชอยู่ที่วัดโคกแสงได้เสด็จมาปฏิสังขรณ์ในครั้งกระนั้น และต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ได้รับการปฏิสังขรณ์อีกครั้งในสมัย รัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๖ ครั้งมีพระกระแสนพระราชปรารภอยู่ใน ศิลาจารึกซึ่งติดอยู่ที่พระเจดีย์ทั้งสององค์หลังพระอุโบสถ (แต่ปัจจุบัน อ่านไม่ออกเพราะลบเลือน) ในสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๕๑ ได้ทรง ปฏิสังขรณ์ ทรงซ่อมพระอุโบสถและพระวิหาร พระประธานปูนปั้น หินทรายในพระอุโบสถทั้ง ๗ พระองค์และมีพระประวัติจารึกแผ่นศิลา ติดอยู่ตามผนังพระอุโบสถด้วยทุกพระองค์ ในพระอุโบสถมีภาพเขียน พระพุทธประวัติ หอระฆังด้านใต้พระอุโบสถมีระฆังขนาดใหญ่และ เสียงดังมาก

วัดลาดระโง (ศูนย์วิปัสสนาภาษาอังกฤษ) ตั้งอยู่ที่ตำบลวัดยม อำเภอบางปะอิน เป็นวัดที่มีพระอาจารย์ผู้มีประสบการณ์การสอนฝึก สมาธิวิปัสสนาแก่ชาวต่างประเทศทั้งในเอเชีย ยุโรป อเมริกา เป็น เวลานานหลายปี โดยมีการฝึกสมาธิทั้งในระยสั้นและระยยาว โดย สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่พระครูเกษมวฑฺฒิตร เจ้าอาวาสวัดลาดระโง โทร. ๐ ๑๘๕๒ ๙๐๐๕, ๐ ๓๕๔๑๑ ๖๔๕๕, ๐ ๓๕๒๕ ๕๐๐๐ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๐๒๑๑ E-mail: sjsati@yahoo.com หรือ noblemagga@hotmail.com

อำเภอบางปะหัน

วัดไก่อ ตั้งอยู่ที่ตำบลหันสัง จากตัวเมืองพระนครศรีอยุธยาไป ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ จะ เห็นทางเข้าวัดอยู่ทางขวามือ เข้าไป ๖๐๐ เมตร (ปากทางเข้าจะมี ป้ายสัญลักษณ์เป็นรูปสิง) วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมากลายเป็นวัดร้างภายหลังจากการเสียกรุงแก่พม่า ประมาณปีพ.ศ. ๒๕๓๕ มีพระสงฆ์มาบูรณะและตั้งเป็นสำนักสงฆ์ขึ้น และในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเป็นวัด และให้ชื่อว่า "วัดไก่อ" เนื่องจากมีไก่อโดนโรคระบาดตายไปจำนวนมาก ส่วนฝูงลิงป่าที่อาศัย อยู่ที่นี่ไม่มีใครบอกว่ายูมาตั้งแต่เมื่อใดเป็น ลิงแสม หรือลิงกัง มี อยู่เป็นจำนวนมากแต่เป็นลิงที่มีนิสัยน่ารัก เชื่องไม่ดุร้าย

วัดตาลเอน เป็นวัดที่มีฝูงค้างคาวแม่ไก่และนกนานาชนิด อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเช่น นกกาน้ำ นกเบ็ดน้ำ นกกระยาง เป็นต้น แวดล้อมด้วยบรรยากาศร่มรื่นและธรรมชาติอันเงียบสงบ ด้านหลัง

ปราสาทนครหลวง

ของวัดติดกับคลองชลประทาน มีฝูงปลาน้ำจืดอาศัยอยู่นานาชนิด การเดินทาง สามารถใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ถนนสายเอเชีย ไปจนถึงแยกอำเภอบางปะหันแล้วเลี้ยวขวา จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ ปากทางเข้าวัดจะอยู่ทางขวามือและเข้าไปอีก ๒ กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

อำเภอนครหลวง

ปราสาทนครหลวง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสักฝั่งทิศตะวันออก ในเขตตำบลนครหลวง เดิมเป็นตำหนักที่ประทับของกษัตริย์ในระหว่างเสด็จไปนมัสการพระพุทธบาทสระบุรี และเป็นที่ประทับแรมในระหว่างเสด็จไปลพบุรี สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แต่มาสร้างเป็นที่ประทับก่ออิฐถือปูนในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๔ พระองค์โปรดให้ช่างถ่ายแบบมาจากปราสาทศิลาที่เรียกว่า “พระนครหลวง” ในประเทศกัมพูชา นำมาสร้างใกล้กับวัดเทพจันทร์เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติที่ได้ทรงกัมพูชากลับมาเป็นประเทศราชอีก แต่สร้างไม่เสร็จสมบูรณ์ด้วยประการใดไม่ปรากฏ องค์ปราสาทที่เหลืออยู่คงงาม ต่อมาจึงมีผู้สร้างมณฑปและพระบาทสำหรับขึ้นบนปราสาทนี้ ส่วนตำหนักที่สร้างอยู่ข้างปราสาทนี้ได้ปรักหักพังไปหมดแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘

หมู่บ้านหัตถกรรมมีดอรัญญิก

ประวัติความเป็นมา บ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนอง เป็นหมู่บ้านที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ และ ๗ ตำบลท่าช้าง

อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งสองหมู่บ้านมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักกันไปทั่ว เพราะเป็นแหล่งผลิตมีดที่ใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศที่ทำกันเป็นล่ำเป็นสันมาเกือบสองร้อยปี

กลุ่มชาติพันธุ์ ชาวบ้านต้นโพธิ์และชาวบ้านไผ่ล้อม รกรากถิ่นฐานเป็นชาวเวียงจันทน์ ประเทศลาว ได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยประมาณช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีอาชีพทางช่าง มีช่างทำทองกับช่างตีเหล็ก คือคนไหนแข็งแรงก็ตีเหล็ก คนไหนอ่อนแอมีความละเอียดให้ตีทองคำ เครื่องอาวุธประดับกาย การทำมาหากิน ในสมัยนั้นอาชีพทั้งสองทำกันเป็นล่ำเป็นสันตลอดมา ครั้นต่อมาในราวพ.ศ. ๒๓๖๕ อาชีพช่างทองก็ได้เลิกลาสาละสลวยไป คงเหลือแต่อาชีพตีมีดประเภทเดียว ชาวบ้านจึงยึดอาชีพตีมีดเป็นอาชีพหลัก ไม่ได้ประกอบอาชีพอื่นปะปนเลย ข้อสังเกตที่เป็นหลักฐานว่าชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้มีอาชีพช่างทองคือ ถ้าเรานำดินที่ชุมชนแห่งนี้ลงร่อนในน้ำก็จะพบเศษทองและขี้ตะไบทองอยู่ทั่วไป

การตั้งถิ่นฐาน เหตุที่ชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยจะโดยถูกกวาดต้อนมาในสมัยเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกคราวยกทัพไปตีเมืองเวียงจันทน์หรือจะเป็นการอพยพมาเองนั้น ไม่มีหลักฐานปรากฏชัดเจนแต่มีหลักฐานบันทึกไว้ว่าเข้ามาโดยมีนายเทาเป็นผู้นำ (ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “ขุนรบบริรักษ์”) ได้เดินทางมาพบภูมิประเทศแห่งนี้ เป็นที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพคือ เดิมเป็นดงไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่หนาแน่น มีหนองน้ำและแม่น้ำป่าสักไหลผ่านสมัยนั้นไม่มีถนนหนทางเหมือนปัจจุบันนี้ ต้องอาศัยทางน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการคมนาคมโดยเฉพาะ ไม้ไผ่เป็นวัสดุที่สำคัญมากสำหรับช่างตีมีด เพราะไม้ไผ่มีประโยชน์อยู่ในตัวของมันนานัปการ เช่น นำมาเผาถ่านใช้เผาเหล็ก เพราะถ่านไม้ไผ่ให้ความร้อนสูงกว่าไม้ชนิดอื่น ต้น ลำ ใช้ทำบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ทำด้ามพะเนิน ด้ามค้อนและด้ามมีด ซึ่งช่างตีเหล็กต้องใช้อยู่เป็นประจำ จึงเห็นว่าภูมิประเทศแห่งนี้เป็นอยู่ช้าวุ่นน่าแหล่งทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์จึงพร้อมใจกันลงหลักปักฐานและได้ประชุมหารือกันตั้งชื่อบ้านของตนว่า “บ้านไผ่หนอง” ให้เป็นการเหมาะสมกับภูมิประเทศแต่ก่อนนั้น สำหรับบ้านต้นโพธิ์ คนเก่าคนแก่เล่าว่า เมื่อมาถึงทำเลนี้มีต้นโพธิ์ใหญ่อยู่กลางหมู่บ้านจึงตั้งชื่อว่า “บ้านต้นโพธิ์” ครั้นกาลเวลาล่วงมาบ้านเมืองเจริญขึ้นสภาพของหมู่บ้านก็ได้เปลี่ยนแปลงไป ดงไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่นก็โล่งเตียนกลายเป็นท้องไร่ท้องนา หนองน้ำก็ตื้นเขินไปหมดแล้ว

เกียรติประวัติของชุมชน สมัยรัชกาลที่ ๓ แผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อราวพ.ศ. ๒๓๖๙ เจ้าอนุเวียงจันทน์เสด็จมาถวายพระเพลิง พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มาขอให้ชาวเวียงจันทน์กลับประเทศ แต่ชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้ไม่ยอมกลับขออยู่ได้ร่มโพธิ์ร่มไทร เพราะพระองค์ให้ความผาสุกร่มเย็น

พสกนิกรของพระองค์ตลอดมาก็มีความเจริญรุ่งเรืองมาเป็นลำดับ ชื่อเสียงการดีมีดีก็เลื่องลือไปทั่วสารทิศ ชาวบ้านจึงมีฐานะที่มั่นคง มีการอยู่ดีกินดี ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของล้นเกล้าล้นกระหม่อม

สมัยรัชกาลที่ ๕ แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงทราบที่บ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนองเป็นหมู่บ้านที่มีดี พระองค์พร้อมด้วยพระบรมวงศ์ศานุวงศ์ได้เสด็จทอดพระเนตรการดีมีดีของชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้ จึงได้ปลูกพลับพลาที่ประทับอย่างสมพระเกียรติ และได้เกณฑ์ชาวบ้านมาทำการดีมีดีให้พระองค์ทรงทอดพระเนตร พระองค์ท่านสนพระทัยและทรงพอพระราชหฤทัยเป็นอันมาก

ในสมัยรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ทรงทอดพระเนตรการทำมิดอรัญญิก เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๙ และปีพ.ศ. ๒๕๓๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จนำนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ มาทอดพระเนตรการทำมิดอรัญญิกและเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๗ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ ทรงนำครอบครัวมาทัศนศึกษาการทำมิดอรัญญิกที่ชุมชนแห่งนี้เช่นกัน

ที่มาของคำว่ามิดอรัญญิก ในสมัยก่อนมีตลาดร้านค้า มีโรงบ่อนอยู่ที่บ้านอรัญญิก ตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้านต้นโพธิ์และหมู่บ้านไผ่หนองมากนัก ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร มีผู้คนนำสินค้ามาซื้อขายแลกเปลี่ยนกันมากในยุคนั้นชาวบ้านก็นำเอามิดไปขาย เมื่อคนที่ซื้อไปใช้เห็นว่าคุณภาพดีจึงบอกต่อๆ กันไปว่ามีคุณภาพต้องมีอรัญญิก เลยเรียกติดปากไปหาซื้อมิดต้องไปที่อรัญญิก ที่จริงแล้วทำที่หมู่บ้านต้นโพธิ์หมู่บ้านไผ่หนองและหมู่บ้านอื่นๆ ซึ่งเป็นที่มาของคำว่า "มิดอรัญญิก"

ลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์อรัญญิก มีอยู่ด้วยกัน ๔ ตระกูล ได้แก่ มิดตระกูลเกษตรกรรม มิดตระกูลคหกรรม มิดตระกูลอาวุธ และมิดตระกูลอื่นๆ แต่ละตระกูลสามารถจำแนกตามการใช้งานได้อีก ๑๒ ประเภท ซึ่งในแต่ละประเภทประกอบไปด้วยชนิดของมิดต่างๆ อีกมากมายหลากหลายไปตามขนาดและความแตกต่างของวัสดุที่ใช้ในการผลิต ขึ้นส่วนองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาปรากฏมีถึง ๒๗๔ ชนิด

ประเพณีและวัฒนธรรม ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ คือ งานมาฆบูชา บุญวิสาขบูชา บุญเข้าพรรษา บุญกฐิน บุญตักบาตรดอกไม้มัน บุญสงกรานต์ บุญเข้าสาลง บุญออกพรรษา บุญมหาชาติ เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเพณีและวัฒนธรรมของชนชาติไทยทั่วไปที่ปฏิบัติกันมาเป็นประจำ แต่ยังมีประเพณีหนึ่งที่ขาดไม่ได้เป็นประเพณีที่นำประทับใจของชุมชน และถือว่าเป็นประเพณีที่สำคัญมากคือ การไหว้ครู หรือไหว้ครูบูชาเตา ซึ่งปกติแล้วจะทำกันทุกหมู่บ้าน ไม่มีใครเว้นเลย เมื่อทำบุญ บำเพ็ญกุศล ดุริยและ

สงกรานต์และผู้ใหญ่จะประชุมหาหรือกำหนดวันไหว้ครูกัน ส่วนมากกำหนดวันข้างขึ้นเดือนหกตรงกับวันพฤหัสบดีเมื่อหาหรือกันดีแล้วทุกบ้านจะลงมือซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ให้เรียบร้อยก่อนกำหนดหนึ่งหรือสองวันและทำความสะอาดเครื่องมือแล้วนำมาวางไว้ในที่อันสมควร และเตาเผาเหล็กจะต้องปั้นกันใหม่ และจัดเตรียมเครื่องสังเวยให้ครูอย่างครบครัน มีเครื่องบูชาพระพุทธรูปเป็นชั้นห้าพอรุ่งอรุณของวันพฤหัสบดี เราจะนำเครื่องบูชาและอาหารคาวหวานเป็นเครื่องบูชา บูชาพระภูมิ แม่ธรณี ส่วนเครื่องสังเวยต่างๆ ที่ได้เตรียมไว้จะต้องนำมาวางไว้ที่เครื่องมือ แล้วจัดทำพิธีสวดโอวาทกรรมเชิญเทพเจ้ามาเป็นศิริมงคล แล้วผู้ใหญ่ในเรือนนั้นจะเรียกลูกหลานมาบูชากราบไหว้ ขอพรอันศักดิ์สิทธิ์อันเป็นศิริมงคลแก่ทุกคนสำหรับในวันนั้นทุกบ้านจะต้องรับทุกคนที่มานะเยิน ชุมชนแห่งนี้ยังรักษาประเพณีนี้ไว้เสมอ นับเป็นประเพณีอันดีงามโดยเฉพาะในวันนั้นของเดือนเขาถือว่าเป็นมงคล เรื่องอัปมงคลจะไม่เกิดขึ้นเลย

การเดินทาง ปัจจุบันการเดินทางสะดวกมาก มีรถยนต์วิ่งถึงหมู่บ้านเลยโดยจะต้องเดินทางเข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีรถประจำทางจอดอยู่ที่ตลาดเจ้าพรหม จะเห็นป้ายติดหน้ารถว่า "อยุธยาถึงท่าเรือ" รถจะออกจากตัวเมืองไปทางถนนสายเอเชีย (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสายเอเชียไปทางจังหวัดนครสวรรค์ เลยโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชฯ ไปประมาณ ๑๐๐ เมตร เลี้ยวซ้ายลอดใต้สะพานที่จะข้ามแม่น้ำป่าสัก เข้าถนนสายอำเภอนครหลวงตลอดทางมีป้ายบอกที่ตั้งชุมชนฯ ทั้งสองเป็นระยะหรือถ้าอยากจะเดินทางไปโดยทางน้ำก็ได้ โดยจะต้องลงเรือในตัวจังหวัดที่หน้าวังจันทร์เกษม ย้อนขึ้นไปตามแม่น้ำป่าสัก ผ่านโรงงานวัดกระเปิดช่วงแสง และอำเภอนครหลวงตามลำดับ การเดินทางใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง ก็จะถึงชุมชนฯ เมื่อได้แวะไปชมก็จะได้รับการต้อนรับด้วยอภัยคำยอไมตรีจากชาวบ้านทั้งสองหมู่บ้านเป็นอย่างดี

อำเภอลาดบัวหลวง

วัดสุทธาวาส วิปัสสนา ตั้งอยู่ที่ บ้านตะพังโคตรน ม.๔ ต.ลาดบัวหลวง เดิมเรียกว่า "วัดตะพังโคตรน" ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบอากาศเหมาะสมต่างๆ สำหรับปฐมนิเทศวัดสำคัญมี "พระบรมสารีริกธาตุ" (ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๙ องค์) ที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานให้กับวัดเมื่อวันพุธที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๗ และมีพระประธานในพระอุโบสถ

วัดสุทธาวาส วิปัสสนา เจริญพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลทุกวันอาทิตย์เวลา ๑๖.๐๙ น. และมีการสอนกรรมฐานปฏิบัติธรรมแก่ชาวไทยและชาวต่างชาติ ทุกเดือนตลอดทั้งปี สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เจ้าอาวาสวัดสุทธาวาส วิปัสสนา โทร.

๐ ๔๗/๐๗ ๒๓๕๔, ๐ ๑๑๙๐ ๕๗๕๗

สถานที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

กินอยู่อย่างไทยสัมผัสวิถีชีวิตไทย พักแรมที่บ้านชาวบ้านได้ที่
คลองรางจระเข้ อยู่ริมคลองรางจระเข้ ในพื้นที่อำเภอสนา
 นมัสการหลวงพ่อโตวัดรางจระเข้ อายุ ๔๐๐ ปีสร้างในสมัยอยุธยา ชม
 อุทยานปลาหน้าวัดรางจระเข้ แมวตาเพชรที่สำนักปฏิบัติธรรมปัญญา
 โสภิต ล่องเรือชมธรรมชาติและบ้านทรงไทยริมฝั่งคลอง บรรยากาศ
 เงียบสงบ ค่าบริการ ๓๕๐ บาท รวมอาหาร ๒ มื้อ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ จ.ส.ต.เรงไชย ฤกษ์บุปผา โทร. ๐ ๙๘๘๑ ๑๐๔๒
 และ ๐ ๑๒๕๑ ๘๐๕๘

บางไทร อยู่ริมแม่น้ำน้อยในพื้นที่อำเภอบางไทร มีบ้านพัก ๕
 หลัง รับนักท่องเที่ยวพักค้างคืนได้ ๒๕ คน มีกิจกรรมล่องเรือชมวิถี
 ชีวิตชาวบ้านริมแม่น้ำน้อย ชมการตกกุ้ง ตกปลา ลอยชาย และการ
 ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมการเป่าแก้วและถักแก้ว ร่วมกิจกรรมการทำนา
 ข้าวตามฤดูกาล สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ คุณอุไร ศรีแก้วอินทร์
 ๐ ๑๖๘๔ ๓๑๘๖ E-mail WATCHIRAPHAN_๓๒๘@hotmail.com

หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP VILLAGE ตำบลเกาะเกิด (บ้าน
 แก้วเรือนขวัญ) บริการบ้านพักล่องเรือชมทัศนียภาพบริเวณเกาะเกิด
 วัดนิเวศธรรมประวัติ ชมการเลี้ยงปลาทั้งในกระชัง ชมสินค้าหนึ่ง
 ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สมุนไพรอายุวัฒนะ สมุนไพรอบไอน้ำ ใ
 กรอกอีสาน ดอกไม้ประดิษฐ์จากใบบัว กาละแม ผักปลอดสารพิษ ขนม
 ไทยหลายชนิด ข้าวยาคุ แชมพูสระผมสมุนไพร ฯลฯ นอกจากนี้ผู้ที่
 สนใจยังสามารถเข้าพักผ่อนแบบโฮมสเตย์ (บ้านแก้วในสวน) สัมผัส
 กับบรรยากาศแบบธรรมชาติ บ้านพักในสวน ดิถีริมแม่น้ำเจ้าพระยา
 ล่องเรือชมสถานที่สำคัญในอำเภอบางปะอิน ค่าบริการท่านละ ๗๐๐ บาท
 (พักค้าง ๑ คืน ล่องเรือเวลากลางวันพร้อมรับประทานอาหาร ๒ มื้อ)
 สำหรับท่านที่เข้าพักเป็นหมู่คณะตั้งแต่ ๒๐ ท่านขึ้นไป ค่าบริการท่าน
 ละ ๕๐๐ บาท ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ผู้ใหญ่
 ลำพูน พรหมไวย โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๒๘๑๕, ๐ ๑๘๕๑ ๖๖๓๒ หรือ
 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๗๓๒

กิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรมขี่จักรยาน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีบริการให้เช่า
 จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว โดยมีเส้นทางที่สามารถขี่จักรยานไปตาม
 สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆหลายเส้นทาง ได้แก่

เส้นทางช่วงที่ ๑ เริ่มต้นที่ สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา-
 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ฯ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร เดินทาง
 จากฝั่งตรงข้าม ททท. ออกตรงไปแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าถนนโรจนะ ผ่าน
 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยาและศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์

พระนครศรีอยุธยาซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามพิพิธภัณฑ์ ควรใช้เวลาอยู่ที่นี้
 ประมาณชั่วโมงครึ่ง

เส้นทางช่วงที่ ๒ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา-
 วัดพระศรีสรรเพชญ์ ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร จากศูนย์ศึกษา
 ประวัติศาสตร์ฯ ให้เลี้ยวซ้ายออกสู่ถนนโรจนะ ผ่านศาลากลางจังหวัด
 หลังเก่า แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนศรีสรรเพชญ์ ผ่าน ททท. และวัดเกษ
 ตรงไปเรื่อยๆ จะเห็นวิหารพระมงคลบพิตรและวัดพระศรีสรรเพชญ์
 อยู่ด้านซ้ายมือ ควรมีเวลาอยู่ที่นี้ประมาณ ๑ ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๓ วัดพระศรีสรรเพชญ์-วัดมหาธาตุ-วัดราชบูรณะ
 ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดพระศรีสรรเพชญ์ให้ตรงไป
 ตามถนนนเรศวร ผ่านกลางระหว่างวัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ และ
 สามารถแวะชมพิพิธภัณฑ์เรือไทยใกล้ๆ นั้นได้ ควรใช้เวลาที่วัด
 มหาธาตุและวัดราชบูรณะประมาณ ๑ ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๔ พิพิธภัณฑ์เรือไทย-วัดหน้าพระเมรุ ระยะทาง
 ประมาณ ๑ กิโลเมตร จากพิพิธภัณฑ์เรือไทยใช้เส้นทางถนนชีกุนสาย
 เดิมเลยไปจนถึงถนนนเรศวรให้เลี้ยวซ้ายตรงไปถึงเจดีย์ทางแยกให้
 เลี้ยวขวาแล้วตรงไป และเลี้ยวซ้ายอีกครั้งเข้าสู่ถนนสายรอบเกาะเมือง
 ขับเลียบผ่านแม่น้ำลพบุรีไปจนถึงวัดหน้าพระเมรุ ควรมีเวลาชม
 ความงามของพระอุโบสถ และองค์พระประธานทรงเครื่องสมัยอยุธยา
 ประมาณ ๑ ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๕ วัดหน้าพระเมรุ-วัดโลกยสุธา ระยะทางประมาณ
 ๑ กิโลเมตร จากวัดหน้าพระเมรุให้เลี้ยวขวาไปตามถนนเลียบแม่น้ำ
 ลพบุรี ระหว่างทางด้านซ้ายมือจะเป็นเขตพระบรมมหาราชวังของ
 กรุงศรีอยุธยา ตรงไปเรื่อยๆ พอข้ามสะพานแล้วให้เลี้ยวซ้ายไปตาม
 เส้นทางเลียบคลอง ตรงไปเรื่อยๆ จนมาถึงทางแยกเข้าวัดโลกยสุธา
 จึงเลี้ยวขวาเข้าไป ควรใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที หรือครึ่งชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๖ วัดโลกยสุธา-วัดไชยวัฒนาราม ระยะทาง
 ประมาณ ๒ กิโลเมตร จากวัดโลกยสุธาให้ย้อนกลับด้วยเส้นทางเดิมที่
 เข้ามา จนออกปากทางถนนเลียบคลองท่อกจนถึงทางแยกขวามือ ผ่าน
 สวนสมเด็จพระฯ ตรงไปจนถึงสามแยกแล้วให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัด
 กษัตริย์ราชวรวิหารแล้วเลี้ยวซ้ายตรงไปตามเส้นทางจะมองเห็นวัด
 ไชยวัฒนาราม ควรมีเวลาเดินชมความงามของวัดนี้ประมาณสักครึ่ง
 ชั่วโมง หรืออาจจะใช้เวลามากกว่านี้ก็ได้

เส้นทางช่วงที่ ๗ วัดไชยวัฒนาราม-บ้านโปรตุเกส ระยะทาง
 ประมาณ ๔ กิโลเมตร จากวัดไชยวัฒนารามขับไปตามทางถนนลาด
 ยางเรื่อยๆ จะผ่านบ้านเรือนไทยโบราณ จากนั้นให้เลี้ยวซ้ายที่สามแยก
 เส้นทางนี้จะผ่านวัดพุทไธศวรรย์ สุดทางสายนี้คือหมู่บ้านโปรตุเกส

เส้นทางช่วงที่ ๘ บ้านโปรตุเกส-วัดพุทไธศวรรย์ ระยะทาง
 ประมาณ ๒ กิโลเมตร จากบ้านโปรตุเกสย้อนกลับเส้นทางเดิมจนถึง
 วัดพุทไธศวรรย์ ควรใช้เวลาที่นี่ประมาณครึ่งชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๙ วัดพุทธโศภนาราม-สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดพุทธโศภนารามขึ้นจักรยานผ่านโรงเรียนวัดพุทธโศภนาราม แล้วเลี้ยวซ้ายไปท่าเรือข้ามฟาก นำจักรยานข้ามฟากไปอีกฝั่งหนึ่ง จากนั้นจึงเลี้ยวซ้ายกลับไปทาง ททท.

นอกจากนี้ยังมีเส้นทางที่สามารถขึ้นจักรยานได้อีกหลายเส้นทาง เช่น เส้นทางไปหมู่บ้านญี่ปุ่น วัดใหญ่ชัยมงคลและวัดพนัญเชิง เป็นต้น ติดต่อสอบถามรายละเอียดเส้นทางเพิ่มเติมได้ที่สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗ และสามารถหาเช่าจักรยานได้ที่ สำนักงานตำรวจท่องเที่ยวพระนครศรีอยุธยา บริเวณด้านหน้าสถานีรถไฟ บริเวณตลาดเจ้าพรหมและตามเกสต์เฮาส์ต่างๆ ได้อัตราค่านั่งประมาณ ๕๐-๗๐ บาทต่อวัน

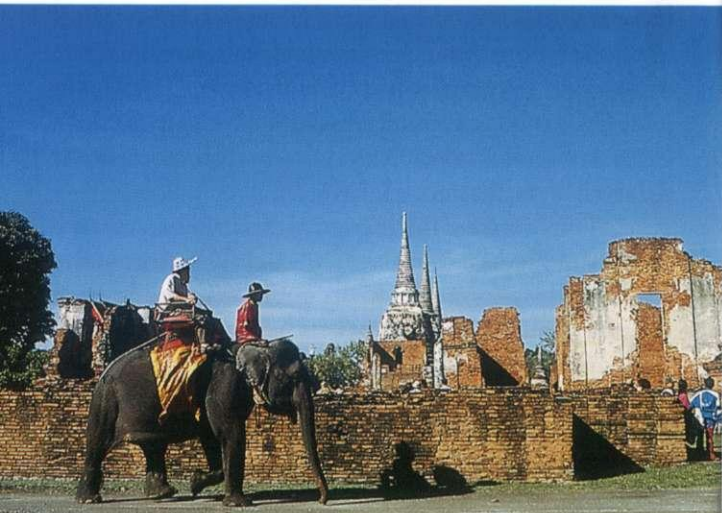
นั่งรถไฟพ่วงสามล้อชมโบราณสถาน มีบริการรถไฟพ่วงนำชมโบราณสถาน เริ่มต้นที่ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ชมบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ ได้แก่ วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วิหารพระมงคลบพิตร วัดพระราม มีมัคคุเทศก์บรรยายบนรถ ค่าบริการท่านละ ๒๐ บาท

นั่งสามล้อชมโบราณสถาน มีบริการรถสามล้อชมโบราณสถาน โดยมีให้เลือก ๒ ประเภท คือ

สามล้อปั่น มีบริการนั่งสามล้อปั่นด้วยแรงคนท่องเที่ยวบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ทั้งกลางวัน และในตอนเย็นรถสามล้อจะติดไฟประดับมีสีสันสวยงามนำชมไฟส่องโบราณสถาน โดยกลุ่มบริการสามล้อตั้งอยู่ที่ศาลาทรงไทย หน้าวิหารพระมงคลบพิตร

สามล้อหน้าหมู มีสามล้อหน้าหมูติดเครื่องยนต์อยู่ทั่วไปให้บริการเที่ยวชมโบราณสถานทั้งในเกาะอุทยานประวัติศาสตร์และรอบ

กิจกรรมนั่งช้าง

เมือง

นั่งช้างชมและสัมผัสวิถีชีวิตช้างไทย นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอยุธยาสามารถนั่งช้างชมโบราณสถานและสัมผัสวิถีชีวิตช้างไทยได้หลายแห่ง เช่น

วังช้างอยุธยา แลเพนียด อยู่ตรงข้ามกับคุ้มขุนแผนในอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีบริการขี่ช้าง การแสดงช้าง ให้อาหารช้าง ทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. ราคาประมาณ ๑๐๐-๕๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับระยะเวลา ๑๕ หรือ ๓๐ นาที สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๐๑, ๐ ๓๕๓๒ ๑๙๙๒, ๐ ๑๙๒๑ ๗๐๖๕, ๐ ๑๙๕๒ ๔๕๒๗ หรือ www.ayutthayaelephantcamp.com หรือ www.saveelephant.com

หมู่บ้านช้าง เพนียดหลวง อยู่ติดกับเพนียดคล้องช้างเป็นชุมชนที่มีช้างอาศัยอยู่จำนวน ๑๐๐ เชือก ช้างที่อยู่ในชุมชนนี้เป็นช้างที่ต้องพักผ่อนได้แก่ช้างที่หยุดไม่ต้องออกไปทำงานที่ปางช้าง เจ็บป่วย และลูกช้าง นักท่องเที่ยวสามารถให้อาหาร ถ่ายรูป และชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของช้างได้อย่างใกล้ชิด พร้อมกันนี้ได้เปิดให้นักท่องเที่ยวพักแรมที่หมู่บ้านแบบโฮมสเตย์เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง การฝึกช้าง การควบคุมช้างได้อย่างใกล้ชิด ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ www.elephantstay.com โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๐๑, ๐ ๓๕๓๒ ๑๙๙๒, ๐ ๑๙๒๑ ๗๐๖๕, ๐ ๑๙๕๒ ๔๕๒๗ หรือ www.ayutthayaelephantcamp.com หรือ www.saveelephant.com

หมู่บ้านช้างอยุธยาและไทรงาม ตั้งอยู่ที่ ๖๕/๑๒ หมู่ ๗ ต.ไผ่ลิง อ.พระนครศรีอยุธยา มีบริการนั่งช้างลุยน้ำ เข้าป่า ชมนกป่าหลากหลายชนิดชมโบราณสถาน ไหว้พระวัดมเหยงคณ์ บริการนั่งเกวียนเทียมวัวชมโบราณสถาน และการแสดงไทรงามทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๓๐ น. ติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่ ๐ ๓๕๒๔ ๕๒๔๕ หรือ www.cozun.com

ท่องเที่ยวทางน้ำ มีบริการท่องเที่ยวทางน้ำล่องเรือชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตความเป็นไทยริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา โดยการเช่าเหมาเรือหางยาว ได้ที่ทำนันทนาการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทรเกษม ท่าเรือป้อมเพชร และท่าเรือวัดพนัญเชิงอัตราค่าบริการจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาและเส้นทาง นอกจากนี้แล้วยังมีร้านอาหารที่อยู่ริมน้ำที่จัดบริการเรือนำเที่ยวชมเมืองพระนครศรีอยุธยาทางน้ำมีเส้นทางต่างๆ ให้เลือกหลากหลายได้แก่ เลียบชมรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ชมพระราชวังบางปะอิน ชมศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ระยะเวลาตามความต้องการ เดินทางโดยการ Joygrop หรือ เช่าหมาลำ

เทศกาลงานประเพณี

งานประจำปีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดเป็นประจำทุกปี ช่วงปลายเดือนมกราคม ภายในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการแสดงและประกวดผลงานด้านศิลปาชีพ มีการจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองทั่วไป การแสดงศิลปวัฒนธรรมอันงดงาม

งานเทศกาลสงกรานต์ จัดขึ้นในวันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี หน้าวิหารพระมงคลบพิตร อำเภอพระนครศรีอยุธยา มีขบวนแห่ตามประเพณีของชาวอยุธยาและขบวนแห่เกิดเทิง มีการสงฆ์นำพระมงคลบพิตรจำลอง การประกวดนางสงกรานต์

พิธีไหว้ครูบูชาเตา เป็น "พิธีไหว้ครู" ช่วงตีมีดตีดาบ ของชาวบ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนอง และบ้านสาไล ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง ซึ่งมีอาชีพในการตีมีดเป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่า "มีดอรัญญิก"

บรรพชนของชาวบ้านไผ่หนองและบ้านต้นโพธิ์ ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวงนั้นเป็นชาวเวียงจันทน์ เข้ามาตั้งรกรากอยู่ตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีอาชีพในการตีทองและตีเหล็ก แต่ต่อมาเลิกการตีทองจึงเหลือแต่การตีเหล็กเพียงอย่างเดียว เหล็กที่ตีนี้ส่วนใหญ่ทำเป็นมีด ดาบ และอาวุธ ตลอดจนเครื่องมืออื่นๆ ซึ่งมีคุณภาพดีมากเมื่อทำเสร็จแล้วก็นำมาขายที่หมู่บ้านอรัญญิก ตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ จึงเรียกว่า "มีดอรัญญิก" สิ่งที่ชาวตำบลท่าช้างทุกคนยังคงถือ

งานแสดงแสงเสียงอยุธยาามรดกโลก

สืบต่อกันมาตามขนบประเพณีเดิมคือการ "ไหว้ครูบูชาเตา" ซึ่งทุกบ้านจะจัดบูชาในวันพฤหัสบดีช่วงเช้าตรู่ของวันขึ้น ๗ ค่ำ ๙ ค่ำ ขลุ่ยเดือน ๕ (ประมาณเมษายน-พฤษภาคม) ตามแต่ความสะดวก เพื่อระลึกถึงพระคุณครูบาอาจารย์ และเพื่อความเป็นสิริมงคลของตน ทั้งยังเป็นการปิดป่าอุปัทวเหตุต่างๆ ในการตีเหล็กอีกด้วย

พอได้เวลาผู้ทำพิธีไหว้ครูก็จะกล่าวบทชุมนุมเทวดาไหว้พระรัตนตรัย จากนั้นก็จะกล่าวบทอัญเชิญครูบาอาจารย์ทั้งหลาย อันได้แก่ พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม พระวิฆณุกรรม พระมาตุลี พระพาย พระคงคา พระฤๅษี ๘ องค์ ขลุ่ย ตลอดจนบูรพาจารย์ทั้งครูไทย ครูลาว ครูมอญ ครูจีน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาตีเหล็กให้แก่ตน มารับเครื่องบูชาสังเวย และประสาธพร แก้วผู้เข้าร่วมพิธีให้ประสบแต่ความสุขความเจริญ แล้วปิดทองเครื่องมือทุกชิ้น ทำนํามนต์ธนิสสาร ประพรมเครื่องมือและผู้เข้าร่วมพิธี

งานลอยกระทงตามประเพณีและแข่งเรือยาวประเพณีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดเป็นประจำทุกปี ประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน ภายในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการประกวดนางนพมาศ ประกวดขบวนแห่ ประกวดกระทง ประกวดโคมขวาน การแสดงการละเล่นพื้นบ้าน การแข่งเรือยาวประเพณี เรือยาวนานาชาติ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ

งานแสดงแสงเสียงอยุธยาามรดกโลก เนื่องจากนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้รับการประกาศโดยองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ทางจังหวัดจึงได้จัดให้มีการงานเฉลิมฉลองทุกปี ในช่วงเวลาดังกล่าวในงานจะมีการแสดงชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปหัตถกรรม วัฒนธรรม และประเพณีของไทย รวมทั้งการแสดงแสงเสียงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา

อยุธยาหามงคล (ไหว้พระแก้ววัด) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานภาคกลางเขต ๖ รวมทั้งหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน กำหนดจัดงาน "อยุธยาหามงคล" (ไหว้พระแก้ววัด) เป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาหรือตามที่กำหนดในแต่ละปี โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้าร่วมโครงการได้โดยขอรับหนังสืออยุธยาหามงคลที่ผ่านพิธีพุทธาภิเษกแล้วได้ที่ ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (ศาลากลางหลังเก่า) หรือ ที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค จากนั้นเดินทางนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์และประทับตราอยุธยาหามงคลในแต่ละสถานที่ตามเอกสารแผนที่ที่ได้จัดทำไว้โดยมีรายชื่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์พร้อมแผนที่ในการเดินทาง เมื่อไหว้พระครบ ๙ วัด หรือครบตามกำหนด จะได้รับของที่ระลึกเป็นเหรียญอยุธยาหามงคลและลุ้นรับของรางวัลต่างๆ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค โทร.

ปลาทะเียนสาน เครื่องแขวน

๐ ๓๕๒๑ ๓๘๒๘-๙ ต่อ ๑๐๑ หรือ ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (ศาลากลางหลังเก่า) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานภาคกลางเขต ๖ โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๘๓๐-๑

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ปลาทะเียนสาน เครื่องแขวน ประวัติปลาทะเียนโบราณผู้ผลิตปลาทะเียนโบราณที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมที่ประกอบอาชีพสานปลาทะเียนโบราณและหัตถกรรมโบราณอื่นๆ เป็นอาชีพเก่าแก่ทำสืบต่อกันมาแต่บรรพบุรุษนานกว่า ๑๐๐ ปี โดยสันนิษฐานว่าชาวไทยมุสลิมรุ่นเก่าแก่ ซึ่งเป็นพวกที่ล่องเรือค้าขายเครื่องเทศ อยู่ตามแม่น้ำเจ้าพระยาและอาศัยอยู่ในเรือและเรือนแพ เป็นผู้ประดิษฐ์ปลาทะเียนสานด้วยโบราณชิ้นเป็นครั้งแรก แรงบันดาลใจอาจจะมาจากความรู้สึกผูกพันอยู่กับท้องน้ำและสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ความคุ้นเคยกับรูปร่างหน้าตาของปลาทะเียนเป็นอย่างดี โดยใช้วัสดุจากท้องถิ่น เช่น มะพร้าว ใบลาน ใบตาล ปลาทะเียนที่สานด้วยใบลานในสมัยก่อนนั้นไม่สวยงามและมีขนาดใหญ่โตเช่นปัจจุบันนี้ ปลาทะเียนรุ่นแรกที่สร้างขึ้นเรียกว่า "ปลาโบราณ" โดยจะทำเป็นตัวปลาขนาดเล็กๆ ขนาด ๒-๓ ตัวเท่านั้น ปลาทะเียนโบราณมักทำด้วยสีเหลืองซีดๆ หลุดออกง่าย นอกจากนั้นยังมีเพียง ๒-๓ ตัวเท่านั้น ปลาทะเียนโบราณในระยะเริ่มแรกเป็นปลาทะเียนโบราณที่สานได้หนึ่งตัวเท่านั้น แล้วนำมาทาสี สีที่ทำด้วยวัตถุดิบตาม

ธรรมชาติเรียกว่า "รงค์" ผสมกับน้ำมันวานิช แล้วนำไปเสียบไม้สำหรับห้อยแขวนเลยและปลาทะเียนโบราณยังไม่มีจำนวนมากเช่นในปัจจุบัน ปลาทะเียนที่แขวนเหนือเปลเด็กนั้นส่วนมากนิยมใช้สีแดงเพราะเป็นสีเข้มสะดุดตา เด็กๆ เห็นก็จะเบนความสนใจมาอยู่กับสิ่งสะดุดตา อยากรู้อยากเห็นตามประสาเด็ก เด็กไทยก็มีความใกล้ชิดกับปลาทะเียนสานตั้งแต่ยังเป็นทารกคนไทยสมัยก่อนมีความเชื่อว่าปลาทะเียนเป็นสิ่งดีมีศิริมงคล ทำให้เงินทองไหลมาเทมา จึงนิยมนำปลาทะเียนโบราณมาแขวนไว้ตามทางเดินหน้าบ้าน นอกจากนั้นยังเชื่อว่าการแขวนปลาทะเียนต้องแขวนให้พอดีกับระดับสายตาของเด็กสามารถมองเห็นได้ตรงๆ ไม่ค่อนไปทางหัวนอนหรือทางปลายเท้า ซึ่งจะทำให้เด็ก มีนิสัยตาไม่ปกติ เพราะถ้าเด็กมองปลาทะเียนนานๆ เด็กจะมีไมตาซ้อนขึ้นเพราะถูกแม่ซื้อมารบกวน แต่บางคนถือเคล็ดว่าเพื่อให้ลูกหลานโตเร็ว มีลูกหลานมากมายเหมือนปลาทะเียนที่แขวนไว้ก็จะได้มีแรงงานใช้ ร้านจำหน่ายปลาทะเียนมีดังนี้

หัตถสานไม้ไผ่ อ.บ้านแพรก ส่วนใหญ่เป็นการเรียนการสานพัดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งในการเรียนสานพัดครั้งแรกนั้นจะเรียนการสานพัดแบบง่าย ๆ มีลายค่อนข้างหยาบที่เรียกกันว่า "พัดตาลบัตร" โดยใช้มือเย็บขอบพัด ขอบพัดในระยะแรกนั้นจะใช้ผ้าขาวเนื้อหยาบในการเย็บต่อมาเริ่มใช้ผ้าริมทองเย็บขอบและริเริ่มทำพัดในรูปแบบใบโพธิ์ ลวดลายที่สานได้แก่ ลายเครือวัลย์ ลายดอกสีข้าว ลายตะกร้อ ลายสิบหกชั้นบันได ลายบังทวาร เป็นต้น ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ เป็นวัสดุที่หาได้ง่ายได้แก่ ดอกไม้ไผ่สีสุก มีดจักดอก ผ้าเย็บริมทอง ผ้าขาวสีที่เขี่ยยอดดอกไม้ไผ่ แบบตัดไม้ ไผ่สำหรับทำด้ามเป็นต้น

งอบใบลาน ประวัติความเป็นมา งานจักสาน งอบใบลาน ถือเป็นงานศิลปหัตถกรรม ที่มีการสืบทอดการทำมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันของชาวอำเภอบางปะหัน งอบใบลานเป็นงานที่ต้องอาศัยความปราณีตละเอียดอ่อนไม่แพ้งานจักสานประเภทอื่นๆ ผู้ทำต้องมีความชำนาญและความอดทน เนื่องจากการทำงอบมีหลายขั้นตอนในปัจจุบันถือเป็นสินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ของตำบลบางนาร้า อ.บางปะหัน ซึ่งได้รับความนิยมจากชาวไทย ชาวต่างประเทศ และมีการผลิตออกจำหน่ายยังต่างจังหวัดทั่วประเทศไทย

โรตีสายไหม โรตีสายไหมเป็นอาหารว่างมีส่วนประกอบที่สำคัญคือ แผ่นโรตีสายไหม ชาวอิสลามเป็นผู้ทำโรตีสายไหมขายถ้ายทอดวิซากันสืบต่อกันมา แหล่งจำหน่ายบริเวณด้านข้างโรงพยาบาลประจำจังหวัดอยุธยาบริเวณหน้าท้อง และตามร้านค้าทั่วๆ ไป

ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก อำเภอพระนครศรีอยุธยา

บริเวณวิหารวัดพระมงคลบพิตรและบริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหาร มีร้านค้ามากมายหลายร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองแทบทุกชนิดเช่น ปลาตะเพียน เครื่องจักสาน เครื่องหวาย มีดอรัญญิก กลองชนิดต่างๆ เครื่องดนตรีไทย ผลไม้กวน และขนมชนิดต่างๆ

ตลาดกลางเพื่อเกษตรกร ตั้งอยู่ริมถนนสายเอเชียที่ตำบลหันตรา หลังจากเที่ยวชมในจังหวัดอยุธยาแล้วจะเดินทางกลับให้ขับรถข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปทางฝั่งตะวันออกของเกาะเมืองแล้วให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงถนนสายเอเชีย เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ไปไม่ไกลนักจะมีทางให้เลี้ยวขวาเข้าไปจะเห็นตลาดกลางอยู่ทางซ้ายมือก็จะพบกับสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองแทบทุกชนิดของจังหวัดเช่น มีดอรัญญิกแท้จากอำเภอนครหลวง พัดสานจากอำเภอบ้านแพรก ไม้แกะสลักของอำเภอพระนครศรีอยุธยา เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากอำเภอบางปะอิน ปลาสำราญ ปลาแห้งและผลไม้กวนทุกชนิด ตลอดจนของขวัญของฝากหลากหลายจากทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารซึ่งมีกุ้งและปลาสดๆ รสชาติอร่อยอยู่หลายร้าน

การทำหัวโชน ม.ล.พงษ์สวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ต. ๕ ถ.อุทอง ต.ท่าวาสุกรี ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๗๕๕

การเขียนภาพจิตรกรรมไทย (ลงรักปิดทอง) ศุภชัย นัยมั่งศรี ม.๓ ต.คลองสระบัว ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๗๑๐, ๐ ๓๕๒๔ ๑๒๑๑

ปลาตะเพียน เกตุสุณี รุ่งสาตรา (หน้าตลาดหัวแหลม) ต. ๑๖/๓ ถ.อุทอง ต.ท่าวาสุกรี ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๘๑, ๐ ๓๕๒๔ ๓๗๗๐

ปลาตะเพียน วันทนีย์ มีพลกิจ (หน้าโรงเรียนประดู่ชัย) ต.ท่าวาสุกรี ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๗๒, ๐ ๙๖๗๓ ๘๘๐๑

ปลาทอง สาทิตและจำหน่ายปลาตะเพียนโบราณ คุณวิสิทธิ์ กระจำวี ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๔๐๑

ผลิตภัณฑ์จากโบราณ (พัดสาน) พัชร ศรีสินท ๙๖/๕๔ ม.๒ ต.ประดู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๘ ๖๔๗๙, ๐ ๓๕๒๔ ๔๖๕๕

ร้านสังคิตประดิษฐ์ เครื่องดนตรีไทยทุกชนิด ๙๗ ม.๔ หมู่บ้านสหกรณ์ครู (หมู่บ้านวรเชษฐ์) ถ.อยุธยา-เสนา ต.บ้านป้อม ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๖๓๑, ๐ ๓๕๒๔ ๕๗๒๔

ร้านปฏิมาประทีป จำหน่ายเครื่องสังฆภัณฑ์ทุกชนิด บุษบก ธรรมมาศน์ ราชรถ โต๊ะหมู่บูชา เครื่องบูชา ศาลพระภูมิทำด้วยไม้ หล่อพระประธาน พระพุทธรูป รูปปั้นพระเกจิอาจารย์ รูปปั้นโกน สัตว์ต่างๆ ทำด้วยเซรามิค ตั้งอยู่ถนนอุทอง ริมคลองเมือง ตรงข้ามโรงเรียนประดู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๘๕๗

ร้านจำหน่ายหินแกะสลัก-เซรามิค สมบัติ อรุณเกษม ๘๓/๗-๘ ถ.ศรีสรรเพชญ์ ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๕๓

ดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นไสน สมหมาย มีศรีเรือง ๓๔/๔ ม.๓ ต.คลองสวนพลู ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๗๒๗

ขิมสีทอง สักดิ์เดชา สุวรรณกิจ ๖๓/๓ ม.๒ ต.บ้านเกาะ ไทร. ๐๘ ๙๘๐๘ ๑๑๔๒, ๐ ๑๙๔๗ ๘๗๑๐

ปลาตะเพียน ประพาส เรืองกิจ ๑๓ ม.๑ ต.ภูเขาทอง ไทร. ๐๘ ๓๕๒๑ ๑๖๐๘, ๐ ๑๕๐๖ ๓๓๖๐

งานปั้นจั่ว เฉลิมเกียรติ รุ่งพานิชย์ ๑๔๗/๖ ม.๘ ต.ประดู่ชัย ไทร. ๐๘ ๑๘๘๑ ๒๗๔๗, ๐ ๙๕๓๘ ๑๙๖๕

รูป สมบัติ พึ่งนาย ๗ ม.๔ ต.หันตรา ไทร. ๐๘ ๑๘๑๔ ๑๒๒๕

อำเภอนครหลวง

มีดอรัญญิก วินัย รวยเจริญ ๑๖๒/๓ ม.๗ ต.ท่าช้าง ไทร. ๐ ๓๕๓๕ ๙๙๕๖, ๐ ๓๕๗๑ ๕๓๔๖

เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร บริษัท น.ว. อรัญญิก จำกัด ๔๘/๓ ม.๕ ต.แม่ลา ไทร. ๐ ๓๕๓๕ ๙๖๕๗-๘

ศิลปประดับมุก ศตพร จันยะนัย ๑๐๐ ม.๕ ต.หนองปลิง ไทร. ๐๘ ๖๓๙๒ ๖๖๔๓, ๐ ๓๕๒๕ ๕๑๘๑

โรงงานผลิตสินค้าเย็บห่อ เอ็คโค (ecco) ๑๑๓ ม.๔ นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร ต.บางพระครู มีโชว์รูมจำหน่ายสินค้าแกล่งค้าทั่วไปได้ชมและเลือกซื้อ เช่น รองเท้าที่ผลิตจาก โรงงานแห่งนี้ และสินค้าที่ผลิตจากโรงงานอื่นๆ ทั่วโลก เช่น กระเป๋า เข็มขัด ปากกา ฯลฯ ทั้งของ สุภาพบุรุษและสตรี เปิดบริการทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. ไทร. ๐ ๓๕๗๑ ๖๖๐๑ ต่อ ๖๔๖๕

อำเภอบางปะหัน

งอบ
- ชิต จันทรัมย์ ม.๑ ต.บางเพลิง ไทร. ๐๘ ๑๘๕๑ ๕๙๒๕
- ธาราวุฒิ จุลวงศ์ ม.๕ ต.นางรำ ไทร. ๐ ๓๕๓๐ ๑๑๗๐
- ประทุม รุ่งแสง ๙๖ ม.๖ ต.บางปะหัน ไทร. ๐ ๓๕๓๘ ๑๕๐๗
- เกษียร ผิวหอม ๓๑ ม.๑ ต.บางเตือ ไทร. ๐ ๓๕๗๑ ๐๑๗๕
กระดัง พะยอม แสงบุชัย ม.๔ ต.บ้านม้า ไทร. ๐ ๓๕๗๑ ๐๓๗๙
กระจาด ถนอมศรี คุ่มจัน ม.๒ ต.ตานิม ไทร. ๐ ๓๕๗๑ ๐๑๖๓
ผลิตภัณฑ์ผักตบชวา สุนีย์ ทรุติลย์ ๖๔ ม.๔ ต.หันสัง ไทร. ๐๘ ๙๘๒๒ ๙๘๑๗

ผลิตภัณฑ์เรซินและกรอบรูปไม้สัก นเรศ สุวรรณวงศ์ ๖๗ ม.๑ ต.บางเพลิง ไทร. ๐ ๖๖๐๓ ๔๗๐๙

เครื่องดนตรีไทย เป้า ทับสาคร ๒/๑ ม.๓ ต.ทับน้ำ ไทร. ๐๘ ๑๘๓๖ ๗๔๗๔

เครื่องสำอางค์สมุนไพร สดใส สนธิระ ๔๔/๘๘ ม.๕ ต.ขวัญเมือง ไทร. ๐ ๓๕๓๐ ๑๔๘๘

ผลิตภัณฑ์รูปหอม ศศิภา สุขสมาน ๒๐ ม.๑ ต.เสาชิง ไทร. ๐ ๓๕๓๕ ๑๕๐๗

บ้านเรือนไทยย้อนส่วนจากดิน รำพึง ศิลาสะอาด ๖ ม.๑ ต.ทางกลาง ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๕๑๘๓

เรือนไทยย้อยส่วนจากดิน ศิลปหัตถกรรมบ้านเรือนไทยย้อยส่วน
ผลิตจากดิน ๔ ม.๑ ต.ทางกลาง ไทร. ๐๘ ๑๗๗๖ ๓๐๗๓

แกะสลักโต๊ะหมู่บูชา อำนวย น้อยโสภณ ม.๔ ต.พทุเลา ไทร.
๐ ๓๕๗๑ ๓๕๒๗

ดอกไม้ประดิษฐ์ นฤมล กันตามระ ๕๖ ม.๒ ต.ขวัญเมือง ไทร.
๐ ๓๕๓๘ ๑๐๒๙

อำเภอภาษี

หัวโชนจำลอง กลุ่มทำหัวโชนจำลอง ๔๔/๕ ม.๕ ต.ดอนหญ้า
นาง ไทร. ๐๘ ๖๑๓๐ ๐๙๒๐

อำเภอบางช้าง

เบญจรงค์เคลือบมุก สมชาย เล็กสถิน ๖๑/๓ ม.๓ ต.เทพมงคล
ไทร. ๐ ๓๕๒๙ ๒๔๔๙, ๐๘ ๑๙๙๑ ๕๑๔๖

อำเภอบางไทร

แก้วประดิษฐ์ ร.ต.ชัยพร ชำนาญ ๑๐๐/๓๘ ม.๑๐ ต.บางไทร
ไทร. ๐ ๓๕๓๗ ๑๒๐๘, ๐๘ ๑๘๐๗ ๕๖๒๘

บางไทรการ์เด็นท์ อุทยานกล้วยไม้ ๓๖ ม.๙ ถ.สามโคก-เสนา
ต.บางไทร ไทร. ๐ ๓๕๓๗ ๒๔๔๓-๕ (เป็นแหล่งรวบรวมสายพันธุ์
กล้วยไม้ตัดดอกของประเทศไทย)

อำเภอห้วย

ครกหินกลึง ผู้ผลิตกลุ่มผลิตภัณฑ์ ม.๑๒ ต.บ้านหีบ ไทร.
๐ ๓๕๒๕ ๕๕๓๘

กลุ่มจักสาน "บ้านหัวเวียง" ๕๑ ม.๒ ต.หัวเวียง ไทร. ๐ ๑๙๐๔
๖๗๖๖, ๐ ๒๕๗๓ ๕๒๙๖

อำเภอบางปะหัน

การสร้างบ้านเรือนไทย สมจิต สุขมะโน อ.บางปะหัน ไทร.
๐๘ ๑๖๑๗ ๗๘๒๕

กระเป๋ากัดบ สุนีย์ ทูรศิลป์ ๖๔ ม.๔ ต.หันสัง อ.บางปะหัน
ไทร. ๐๘ ๙๘๒๒ ๙๘๑๗

กรอบรูป นเรศ สุวรรณวงศ์ ๗๐/๑ ม.๑ ต.บางเพลิง อ.บางปะหัน
ไทร. ๐๘ ๖๖๐๓ ๔๗๐๙

อำเภอเสนา

กระเป๋าทรงต้อ กลุ่มอาชีพผลิตกระเป๋าทรงต้อ ๖๑/๒ ม.๗ ต.ราง
จระเข้ อ.เสนา ไทร. ๐ ๓๕๒๗ ๕๘๘๕, ๐๘ ๙๖๐๙ ๐๐๘๑, ๐๘ ๙๖๖๘
๘๗๐๓

กลุ่มจักสาน "บ้านหัวเวียง" ๕๑ ม.๒ ต.หัวเวียง อ.เสนา ไทร.
๐๘ ๑๙๐๔ ๖๗๖๖, ๐ ๒๕๗๓ ๕๒๙๖

อำเภอวังน้อย

ผ้าไหม คณเษ พาสีข้า ๔๑/๓ ม.๑ ต.พะยอม อ.วังน้อย ไทร.
๐ ๓๕๒๑ ๑๓๔๔, ๐ ๓๕๓๕ ๓๗๖๔, ๐๘ ๑๙๔๖ ๐๙๔๘

สิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่พัก

(ราคาที่พักในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจาก
โรงแรมก่อนที่จะเข้าพัก)

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

โรงแรม และเกสต์เฮาส์ริมแม่น้ำ

กรุงศรีริเวอร์ ๒๗/๒ ม.๑๑ ถ.โรจนะ ต.กะมัง ไทร. ๐ ๓๕๒๔
๔๓๓๓ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๓๗๗๗ จำนวน ๒๑๒ ห้อง ราคา ๑,๘๐๐-
๗,๖๑๘ บาท (มีบริการเรือล่องรอบเกาะ)

ริเวอร์วิวเพลส ก. ๓๕/๕ ถ.อุททอง ต.หอรัตนไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๔
๑๗๒๙-๓๐ จำนวน ๗๖ ห้อง ราคา ๑,๔๐๐-๒,๕๐๐ บาท

วรบุรี อโยธยา คอนเวนชั่น รีสอร์ท ๘๙ ม.๑๑ ต.กะมัง ไทร.
๐ ๓๕๒๔ ๙๖๐๐-๔๙ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๙๖๒๖ จำนวน ๑๗๐ ห้อง
ราคา ๑,๑๐๐-๑,๕๐๐ บาท www.woraburi.com

อโยธยา ริเวอร์ไซด์ (ทางเข้าสถานีรถไฟ) น. ๙๑ ม. ๑๐ ต.กะมัง
อ.พระนครศรีอยุธยา ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๔๘๗๓-๗ จำนวน ๑๐๒ ห้อง
ราคา ๑,๒๐๐-๒,๕๐๐ บาท E-Mail: ayu_riverside@maildozy.com

อโยธยา ริเวอร์ ไซด์ เฮาส์ ๑๗/๒ ต.บ้านป้อม อ.พระนครศรี
อยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐ ไทร. ๐ ๒๕๘๕ ๖๐๐๑, ๐๘ ๑๙๓๒
๖๑๖๒, ๐๘ ๑๖๔๔ ๕๓๒๘, ๐ ๒๙๑๐ ๘๗๗๗ จำนวน ๗ ห้อง ราคา
ห้องเดี่ยว (ห้องพัสดุ) ๓๐๐ บาท ราคา บ้านเรือมี ๒ ห้อง (ห้องพัสดุ)
๑,๐๐๐ บาท และ (ห้องปรับอากาศ) ๑,๒๐๐ บาท

บ้านคุณพระ ๔๘ ม.๓ ถ.ป่าโทน ต.หอรัตนไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๔
๑๙๗๘, ๐๘ ๑๔๔๒ ๒๗๔๒ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ห้องนอนรวม
(นอนได้ ๔ คน) เตียงละ ๒๕๐ บาท ราคาห้องเดี่ยว (ห้องพัสดุ) ๔๐๐-
๖๐๐ บาท ราคา (ห้องปรับอากาศ) ๑,๐๐๐ บาท E-mail: baankunpra@ai-ayutthaya.com

โรงแรมและเกสต์เฮาส์ในเมือง

แกรนด์ พาเหรท โฮม ๒๒/๖ ม.๑ ช. มั่นทนนา ถ.นครสวรรค์ ต.ประตู
ชัย อ.พระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๐ ห้อง ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๑๔๘๐
ราคา ๑๕๐-๕๐๐ บาท

จิตต์วิไลเพลส ๓๘/๗ ถ.อุททอง ต.หอรัตนไชย ไทร. ๐ ๓๕๓๒
๘๑๗๗, ๐๘ ๙๖๙๖ ๔๙๙๖, ๐๘ ๑๙๙๑ ๒๑๖๖ จำนวน ๗๐ ห้อง ราคา
๔๕๐-๕๐๐ บาท ห้องพักรายเดือน ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท

ชั้นไรซ์เพลส (ใกล้ท่ารถไปกรุงเทพฯ) ๖/๓ ถ.นครสวรรค์ ต.ประตู
ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๒๕, ๐๘ ๑๖๙๖ ๙๕๔๙, ๐๘ ๑๙๙๑ ๗๔๘๗
จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา (ห้องพัสดุ) ๓๕๐ บาท ราคา (ห้องปรับ
อากาศ) ๕๐๐-๖๐๐ บาท

ติ โอลด์ พาเลส รีสอร์ท (ข้างวัดหน้าพระเมรุ) ๑/๓๕ ม.๕ ต.ท่าวาสกรี ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๓๕ จำนวน ๙ ห้อง ราคา ๕๙๐ บาท บังกะโล จำนวน ๗ หลัง ราคา ๗๙๐ บาท

ติ โอลด์ เฟลส เกสต์เฮาส์ ค.๑๐๒ ถ. อุทอง ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๖๑, ๐๘ ๑๗๘๐ ๙๓๒๑ จำนวน ๑๑ ห้อง ราคา ๒๕๐-๕๐๐ บาท

ไทยไท บังกะโล ๑๓/๑ ถ. นเรศวร ต.ประตูลี้ ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๗๐๒ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา (ห้องพัสดุม) ๒๐๐ บาท ราคา (ห้องปรับอากาศ) ๕๐๐ บาท

โทนี เฟลส ๑๒/๑๘ ถ. นเรศวร ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๗๘ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๒๐๐-๗๐๐ บาท

ธงชัย เกสต์เฮาส์ ๙/๖ ม. ๑๓ ต.ประตูลี้ ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๒๑๐ จำนวน ๓๘ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท

บ้านจิตต์วิไล ๙/๒๓ ม.๓ ต.ท่าวาสกรี ไทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๒๕๙-๖๐ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท

บ้านจันทนะ ๖.๑๒/๒๒ ถ.นเรศวร สาย ๑ (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ) ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๓๒ ๓๒๐๐, ๐๘ ๙๘๘๕ ๐๒๕๗ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๒๕๐-๔๐๐ บาท

บ้านไม้รีสอร์ท ๓๘/๑๙ ม.๘ ต.บ้านป้อม ไทร. ๐๘ ๑๙๙๔ ๓๘๖๓, ๐๘ ๑๔๕๐ ๒๘๘๔ โทรสาร ๐ ๓๕๓๓ ๕๑๓๔ บ้านพัก จำนวน ๙ หลัง ราคา ๔๐๐ บาท/๒ ท่าน

บ้านสวน เกสต์เฮาส์ ๒๓ /๑ ถ. จักรพรรดิ ต.ประตูลี้ ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๓๙๔ จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๓๐๐-๖๐๐ บาท www.baan-suanguethouse.com E-Mail: bemyguest@baansuan-guesthouse.com

พี ยู เกสต์เฮาส์ ๖.๒๐/๑ ม. ๔ ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๒๑๓ จำนวน ๒๓ ห้อง ราคา ๓๕๐-๗๐๐ บาท

พรรษพร (พี. เอส) เกสต์เฮาส์ ๑๔/๔ ม.๓ ถ.นเรศวร ต.หอรบดินไชย จำนวน ๙ ห้อง ราคา ๑๒๐-๑๕๐ บาท

โลตัส เกสต์เฮาส์ ๖.๒๐ ถ. ป่ามะพร้าว (สายหนึ่ง) ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๙๘๘, ๐๘ ๙๕๓ ๑๑๖๘, ๐ ๓๕๓๒ ๘๒๗๒ ห้องพัก ๙ ห้อง ราคา ๓๐๐ บาท

เวียงฟ้า ๑/๘ ถ.โรจนะ ต.ประตูลี้ ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๒๕๒ จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๔๐๐-๖๐๐ บาท

ศรีอยุธยา ๑๐/๑ ม.๒ ถ.อุทอง ต.ท่าวาสกรี ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๓๐๔๑ จำนวน ๗๒ ห้อง ราคา ๙๐๐-๑,๔๐๐ บาท

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในธุรกิจสวนหลวง (อาคารสวนหลวง) ๙๖ ม.๒ ถ.โรจนะ ต.ประตูลี้ ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๓๗ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา (ห้องพัสดุม) ห้องนอนรวม ๑๒ คน ๕๐๐ บาท ราคา (ห้องปรับอากาศ) ห้องเดี่ยว ๕๐๐ บาท/ห้องรวม (ห้องปรับอากาศ) ๖ คน ๖๐๐ บาท

อยุธยา เกสต์เฮาส์ ๑๒/๓๔ ถ.นเรศวร ต.หอรบดินไชย ไทร.

๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๘ จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๓๕๐-๕๐๐ บาท

อุทองอินน์ ๒๑๐ ม.๕ ถ.โรจนะ ต.ไผ่ลิงไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๒๕๓๑-๔๐ จำนวน ๒๐๗ ห้อง ราคา ๑,๖๐๐-๔,๐๐๐ บาท

อุทอง โฮเต็ล จ.๙๖ ถ.อุทอง ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๓๐๐๐, ๐ ๓๕๒๕ ๑๐๖๓ จำนวน ๖๗ ห้อง ราคา ๒๕๐-๓๕๐ บาท

อโยธยา (บริเวณตลาดเจ้าพรหม) ๑๒ ม.๔ ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๒๔๙-๕๐ จำนวน ๑๐๑ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๓,๕๐๐ บาท

อยุธยาธานี ๔/๘๙ ม.๘ ต.หัวรอ ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๗๗๖, ๐๘ ๖๓๒๔ ๘๐๑๙, ๐๘ ๖๓๒๔ ๘๐๓๘ โทรสาร ๐ ๓๕๒๓ ๒๘๑๗

จำนวน ๗๘ ห้อง ราคา ๑,๑๐๐-๓,๐๐๐ บาท www.Ayutthayathanee.com

อยุธยา โฮสเทล Ayutthaya Hostel (ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอฯ) ๗ ม. ๒ ถ. โรจนะ ต.หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๙๔๑, ๐๘ ๑๓๖๖ ๘๑๖๑ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๐๐ บาท E-Mail: ayutthaya@tyha.org

อยุธยา เฮาส์ ๔๘/๓ ข.ไผ่ลิง ๓ ถ.โรจนะ ต.ไผ่ลิง ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๙๐๕, ๐๘ ๑๓๖๒ ๓๕๓๔ จำนวน ๔ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๕๐๐ บาท (พร้อมน้ำอุ่น+ห้องปรับอากาศ+อาหารเช้า) WWW.AYUTTHAYA-HOUSE.COM

อยุธยา โฮมสเตย์ (เกาะลอย) สามารถติดต่อได้ที่ ๑๕/๒๖ ม.๒ เกาะลอย ต.หัวรอ ไทร. ๐๘ ๑๒๙๐ ๖๖๓๐, ๐๘ ๑๔๓๔ ๑๘๕๘ จำนวน ๖ ห้อง ราคา ๖๕๐-๑,๓๐๐ บาท

โอลด์ บี เจ เกสต์เฮาส์ (บรรจง) ๑๖/๗ ถ. นเรศวร ต. หอรบดินไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๒๖ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๑๐๐-๓๕๐ บาท

อำเภออุทัย

แกรนด์ การ์เด็น รีสอร์ท ๒๐/๒ ม.๑ ถ.แยกวัดกะสังข์ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๖๘๘-๙ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๔๘๐-๕๔๐ บาท

ทิพย์วิมาน รีสอร์ท ๙ ม.๖ ถ.หัวลาน-ดอนพุทธร ต.ธนู จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๕๕๐-๑,๕๐๐ บาท โทร. ๐ ๓๕๓๕ ๖๘๐๘-๑๒

กระท่อมเจ้าพระยา (ข้างอนุสาวรีย์พระสุริยทัย) ๔๕/๑ ม.๘ ต.บ้านใหม่ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๙๐๐ บาท บังกะโล ๔ หลัง ราคา (หลังเล็ก) ๑,๒๐๐ บาท ราคา (หลังใหญ่) ๑,๕๐๐ บาท

ไทยทิพพาเลซ ๑๙/๒ ม.๒ ต.ธนู อ.อุทัย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๒๓๓๕-๔๐ จำนวน ๑๒๒ ห้อง ราคา ๔๐๐-๙๐๐ บาท

ปลายนา รีสอร์ท ๒๕/๙๙ ม.๑๐ ต.ข้าวเม่า ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๕๓๘-๔๓ โทรสาร ๐ ๓๕๒๑ ๓๕๓๗ จำนวน ๗๕ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท

มายเฮาส์ เกสต์เฮาส์ ๕๙/๘-๙ ถ.โรจนะ (ใกล้โรงพยาบาลราชธานี) ต.ธนู อ.อุทัย ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๙๓-๔ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๓๕๐-๓๗๐ บาท

โรจนะพล โฮเต็ล ๖๔/๖ ม.๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๘๘๕-๘ จำนวน ๖๕ ห้อง ราคา ๓๙๐-๖๐๐ บาท

เรือนเดิม รีสอร์ท ๒๘ ถ.สายเอเชีย (ริมทางหลวงหมายเลข ๓๒) ต.ธนูจำนวน ๑๓ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท

วิชัยเพลส ๗๗ เลขที่ ๕๕/๗๗ ม.๑ ต.ธนู โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๗๗, ๐ ๓๕๒๒ ๙๖๙๙-๙, จำนวน ๗๙ ห้อง ราคา ๕๐๐-๖๐๐ บาท (รายวัน) ราคา ๔,๕๐๐-๘,๐๐๐ บาท (รายเดือน)

อยุธยาแกรนด์ โฮเต็ล ๕๕/๕ ถ.โรจนะ ต.ธนู โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๙๓-๙๑ จำนวน ๑๖๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๘๐๐ บาท

อำเภอบางไทร

โฮมสเตย์อำเภอบางไทร แพกแพมที่บ้านชาวบ้านส้มผัสดิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นริมแม่น้ำน้อย ๔๗ ม.๓ ต.บางพลี โทร. ๐ ๓๕๓๗ ๑๗๓๒, ๐๘ ๑๖๘๔ ๓๑๙๖ ราคา ๕๐๐ บาท/คืน/คน

บางไทรฮอสปิเอร์ส รีสอร์ท แอนด์ สปา (เวลเนสโฮม) มีห้องพักที่สะดวกสบายเหมาะสำหรับพักผ่อนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ห้องประชุมสัมมนา ภัตตาคาร สระว่ายน้ำ ฐานกิจกรรมค่าย นวด สปา ทางกายภาพบำบัด ห้องฟิสิกส์บำบัด และสหคลินิกที่ได้จัดให้มีแพทย์และพยาบาลที่พร้อมบริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อความปลอดภัยด้านสุขภาพของผู้พักอาศัยบ้านพัก ตั้งอยู่เลขที่ ๑ ม.๔ ต.ช้างเหล็ก อ.บางไทร โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๙๕๐๐ ต่อ ๘๐๓, ๘๐๔ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๙๕๐๑ www.hospihouse.com E-mail : hospihouse@hotmail.com หรือ สำนักงานขาย ๒๕๓๙ อิมพีเรียลลาดพร้าว ชั้น ๔ แขวงวังทองหลาง กทม. โทร. ๐ ๒๙๓๔ ๘๘๓๓ โทรสาร ๐ ๒๙๓๔ ๘๘๔๔

อำเภอบางปะอิน

พระอินทร์ราชา ๑๓๖ ม.๗ ต.เขียงรากน้อย โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๐๘๑ จำนวน ๕๓ ห้อง ราคา ๒๗๐-๕๐๐ บาท

อำเภอวังน้อย

ศูนย์พัฒนาบุคลากร ปตท. ๗๑ ม.๒ ถ.พหลโยธิน กม. ๗๘ ต.สนับทึบ โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๓๐๔๐-๕๕, ๐ ๒๕๓๗ ๓๐๐๐ จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๘๐๐-๒,๐๐๐ บาท

อำเภอเสนา

โฮมสเตย์คลองรางจระเข้ แพกแพมที่บ้านชาวบ้านส้มผัสดิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นริมคลองรางจระเข้ สามารถติดต่อได้ที่ ๒๖ ม.๑๐ ต.บ้านโพธิ์ อ.เสนา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๑ ค่าบริการคืนละ ๕๐๐ บาท/คน อาหาร ๒ มื้อ ชาวต่างชาติ ๗๐๐ บาท อาหาร ๒ มื้อ โทร. ๐ ๑๒๕๑ ๘๐๕๘, ๐ ๙๘๘๑ ๑๐๔๒

อำเภอท่าเรือ

ท่าเรือ ๗๗/๑๐ ถ.ท่าเรือ-ท่าลาน ต.ท่าเรือ โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๓๓๘๘ จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๑๕๐-๔๐๐ บาท

ร้านอาหาร ล่องเรือ และตลาดโต้รุ่ง

พระนครศรีอยุธยา มีแหล่งรับประทานอาหารที่หลากหลายให้ ผู้มาเยือนได้ลองลิ้มชิมรสและเลือกบรรยากาศได้ตามความต้องการเช่น ร้านอาหารริมน้ำ ล่องเรือรับประทานอาหารรอบเกาะ แม้กระทั่งในยามค่ำคืนยังมีตลาดโต้รุ่งโดยเริ่มตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ เป็นต้นไป ในบริเวณเกาะเมืองได้แก่ ตลาดหัวรออยู่ตรงข้ามโรงพิมพ์อิทธิภัณฑ์จันทร์เกษม ตลาดรุ่งเจริญทรัพย์อยู่ตรงข้ามโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ตลาดหน้าองค์การโทรศัพท์ บนถนนบางเยียน และนอกเกาะเมืองมีตลาดแกรนด์อยู่ด้านหน้าสถานีขนส่งสายเหนือ

บริการล่องเรือ

พระนครศรีอยุธยา มีวิถีชีวิตเกี่ยวข้องกับสายน้ำมายาวนาน เมื่อมาเที่ยวอยุธยาเรามีบริการล่องเรือชมโบราณสถานและวิถีชีวิตริมน้ำทั้งในกลางวันและยามค่ำที่หลากหลายดังนี้

เรือนาวาคร เป็นเรือแบบโบราณ นำมาประยุกต์ให้เข้ากับบรรยากาศของเมืองหลวงเก่า จัดนำเที่ยวชมรอบเกาะอยุธยา ผ่านวัดต่างๆ เช่น วัดไชยวัฒนาราม วัดสิริยาลัย และวัดต่างๆอีกหลายวัด ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง ลำเล็กนั่ง ๘ คน ลำใหญ่นั่งได้ ๑๐ คน ราคาลำละ ๘๐๐ บาท เริ่มตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ คุณชินธร โทร ๐๘ ๑๙๒๘ ๒๘๘๗ คุณวิไล โทร. ๐๘ ๑๖๔๘ ๙๑๔๘

Ayutthaya Boat Travel บริการเรือท่องเที่ยวและจักรยานท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๙๕๐ ๒๘๒๒, ๐๘ ๑๔๕๖ ๙๘๖๒

ประดิษฐ์ท่องเที่ยวทางน้ำ บริการเรือนักท่องเที่ยวทางน้ำรอบเกาะอยุธยา ลงเรือที่ท่าหน้าวัดพนัญเชิง โทร. ๐ ๖๑๒๓ ๑๖๖๙

เรือบริการของโรงแรม มีโรงแรมที่มีบริการล่องเรือดังนี้

เรือกรุงศรีปรีณเชส จากโรงแรมกรุงศรีริเวอร์ มีเรือล่องรับประทานอาหาร ในวันศุกร์และเสาร์ เรือออกเวลา ๑๘.๐๐ น. ค่าเรือท่านละ ๕๐๐ บาท จะต้องจองล่วงหน้า และมีเรือขนาดใหญ่จุได้ประมาณ ๘๐ คนให้เข้าเหมาลำ สำหรับกลุ่มประชุมสัมมนา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓

ริเวอร์วิวเพลส มีเรือบริการให้เข้าเหมาลำ ตั้งอยู่ที่ ถ.๓๕/๕ ม.๑ ถ.อุททอง ต.หวอตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๗/๒๙-๓๐, ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๔

เรือจากโรงแรมวรบุรีอยุธยา มีเรือบริการให้เข้าเหมาลำ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๙๖๐๐

ร้านอาหารมีบริการล่องเรือ มีเรือจากร้านอาหารต่างๆ บริการล่องเรือพร้อมนั่งรับประทานอาหารบนเรือที่หลากหลายดังนี้

กานต์กิตติ ตั้งอยู่ที่ ๗ ม.๒ ถ.อุททอง ต.ประดู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๑ (อาหารไทย, แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย, แกงส้มชะมพูทอด, ปลาช่อนลุยสวน, หมี่กรอบ) มีบริการล่องเรือ

เรือนรบอง ๑๓/๑-๒ ม.๒ ถ.อุททอง โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๓๖, ๐ ๓๕๒๔ ๓๐๙๐ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ทอดมันกุ้ง, ปลาช่อน

แดดเดียว, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ) มีบริการเรือรอบเกาะ

ครัวป้อมเพชร ตั้งอยู่ที่ ๑๓/๕ ถ.อุทอง ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๓๕๔ (ชาห์มุดันยาจินทอครอบครัว, ปุ๊ผัดผงกะหรี, ต้มยำกุ้งแม่น้ำมะพร้าวอ่อน) มีบริการล่องเรือ

โทรทอริเวอร์ (หลังจวนผู้ว่า) ๔๔ ม.๑ ถ.อุทอง ต.ประตูลัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๔, ๐ ๓๕๒๔ ๔๕๗๕ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปลากระพง ๓ รส, แกงส้มปลาช่อน) มีบริการเรือรอบเกาะ

บ้านคุณพระ ๔๘ ถ.อุทอง เยื้องวิทยาลัยอาชีวศึกษา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๘, ๐๘ ๑๔๔๒ ๒๗๔๒ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งแช่น้ำปลา)

บ้านไม้ริมน้ำ ๓๓ ถ.อุทอง ต.ประตูลัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๕๑๖, ๐ ๓๕๒๑ ๑๕๒๖ (ปลาช่อนรมน้ำ, ปลาเนื้ออ่อนฟูลิ)

สมบัติเจ้าพระยา ๑๙ ม.๓ ถ.อุทอง ต.ประตูลัย โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๒๕๙, ๐๘ ๑๙๔๗ ๕๐๑๖, ๐๘ ๓๐๐๓ ๐๕๖๘ (แกงส้มปลาช่อนทอด, ทอดมันกุ้ง, ส้มตำปูม้า)

คุ้มกรุงศรี ๑๕/๑ ม.๖ ต.ประตูลัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๖๗๖, ๐ ๓๕๒๑ ๐๒๑๑ (อาหารไทย, ส้มตำปลากุเลา, ปลาช่อนเผา, กุ้งขาววัง, แกงส้มมะพร้าวอ่อน)

เรือไม้ไทย ๖/๔๓ ม.๖ ต.ประตูลัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๗๗ (อาหารไทย, ปลาแม่น้ำ, ปลาหมึกต้มทอดมัน, ต้มยำปลาคัง, ปลาช่อนลุยสวน)

เรือนกัญญา ถ.อุทอง ต.ประตูลัย โทร. ๐๘ ๙๑๓๐ ๒๐๘๘ (ปลาช่อนเผา, ไก่ทอดตะไคร้, ส้มตำปูม้า)

เจ้าพระยามารวย ๙/๕ ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๖๙๒, ๐๘ ๑๙๕๒ ๓๐๗๙, ๐๘ ๑๙๔๘ ๓๕๘๕ (ชาห์มุดันยาจินทอครอบครัว, ปลาช่อนซาติส, เอ็นหมูต้มยำแห้ง)

แพอาหารเทวราช ๗/๗ ม.๑ ต.กะมัง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๒๒๔, ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๙๗, ๐ ๓๕๒๔ ๔๑๒๔ (กุ้งแม่น้ำ, ปลา)

ซุ้มปาลัก บริการล่องเรือชมโบราณสถานและวิถีชีวิตริมน้ำจากแม่น้ำปาลักสู่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จันทร์-สุกรี มีบริการล่องเรือ ๑ รอบ เรือออกเวลา ๑๘.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ เรือออก ๒ รอบ เวลา ๑๒.๐๐ และ ๑๘.๐๐ น. ใช้เวลาล่องเรือ ๓ ชั่วโมง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำปาลักติดถนนนาเกลือ (ห่างจากเกาะเมืองประมาณ ๑๐ ก.ม.) เลขที่ ๑๑๖ ม.๒ ต.บ่อโพง โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๔๕๑๙, ๐ ๓๕๗๒ ๔๕๑๙

ร้านอาหารริมน้ำ มีร้านอาหารริมน้ำบรรยากาศดีหลากหลายดังนี้
ครัวป้อมเพชร ๑๓/๕ ถ.อุทอง ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๓๕๔ (ชาห์มุดันยาจินทอครอบครัว, ปุ๊ผัดผงกะหรี, ต้มยำกุ้งแม่น้ำมะพร้าวอ่อน) มีบริการล่องเรือ

ชาน้ำ จ.๓๖/๒ ถ.อุทอง ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๐๑๓, ๐๘ ๑๖๖๕ ๒๔๓๙ (อาหารจีน, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งเผา, กุ้งทอดกระเทียม, ทอดมันปลากลาย)

บ้านวัชรราชย์ บรรยากาศร่มรื่นในบ้านทรงไทย ๙ ม.๗ ต.บ้าน

ป้อม (เข้าทางวัดกษัตราธิราช) โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๓๓๓, ๐ ๓๕๒๕ ๕๒๘๐ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปลาช่อนลุยสวน, ปลาหมึกต้มสมุนไพร, ปลาช่อนเผาเกลือ, ต้มโคล้งปลาสลิดใบมะขามอ่อน)

เปิบพิศดาร แม่ช้อยนางรำ บรรยากาศร่มรื่นในบ้านทรงไทย (เข้าทางวัดกษัตราธิราช) ต.บ้านป้อม โทร. ๐๘ ๑๖๕๔ ๔๕๕๕ (กุ้งเผา, ปลาเผา, ต้มยำต่างๆ)

แพกรุงเก่า ร้านอาหารดั้งเดิมของเมืองกรุงเก่า ข.๔ ม.๒ ถ.อุทอง ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๕๕, ๐ ๓๕๒๔ ๓๕๕๕, ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๑๐ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งแม่น้ำเผา, ปลาน้ำเงินราดพริก, แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากลาย)

แพศรีทอง (ใกล้วัดสุวรรณดาราม) ข.๘/๑ ม.๒ ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๑๐ (แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากลาย, ปลาน้ำเงินราดพริก)

เรือนแพ (ตรงข้ามโรงแรมกรุงศรีวิเวอร์) ข.๓๖/๑ ถ.อุทอง ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๘๐๗, ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๖๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ริมคลอง ทางไปวัดหน้าพระเมรุ (อาหารไทย, ปลาต่างๆ, เนื้อย่างเกาหลี)

สำราญปลาเผา ตรงข้ามสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ (อาหารไทย, ปลาช่อนเผา, ยำต่างๆ)

กระท่อมเจ้าพระยา (ข้างอนุสาวรีย์พระสุริโยทัย) ๔๕/๑ ม.๘ ต.บ้านใหม่ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ, ญี่ปลาน้ำเงิน, ต้มยำปลาหมึก)

ร้านอาหารทั่วไป

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

กุ๊อิง (อยู่ในโรงแรมกรุงศรีวิเวอร์) ๒๗/๒ ถ.โรจนะ ต.กะมัง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ (อาหารจีน)

ปาลักคอฟฟี่ช็อป (ในโรงแรมกรุงศรีวิเวอร์) ทางเข้าสถานีรถไฟอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส)

อริชัยมาเสะ (โรงแรมอุทองอินน์) ๒๑๐ ม.๕ ถ.โรจนะ ต.ไผ่ลิง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๓๖ (อาหารญี่ปุ่น)

ริเวอร์ไอร์แลนด์ คอทเทจ ๑๕/๒๖ ม.๒ เกาะลอย ต.หัวรอ โทร. ๐๘ ๑๒๙๐ ๖๖๓๐, ๐๘ ๑๔๓๔ ๑๘๕๘ (อาหารปลาแม่น้ำ)

เทพนิมิตร ในโรงแรมอยุธยา ๑๒ ม.๔ ต.หอรตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๒๔๔ (อาหารไทย)

ตะเพียนทอง ในโรงแรมอยุธยาแกรนด์ไฮเทล โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๘๓-๘ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น)

ครัวสวนหลวง อาคารสวนหลวง ในสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถ.โรจนะ ต.ประตูลัย (ข้างศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๖๙๗, ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๓๗ (อาหารไทย)

ก่ายเตี้ยวัดใหญ่ (ตรงข้ามวัดใหญ่ชัยมงคล) ต.คลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๖๗๙ (ก่ายเตี้ยหมุด)

ก้วยเตี่ยวเรือ หน้าซุ้มสายองค์การโทรศัพท์ ถ.บางเอียน (ก้วยเตี่ยวหมู-เนื้อ)

ก้วยเตี่ยวเรือวัดจีน (หรือวัดรัตนชัย) (อยู่ในวัดจีนอยู่ใกล้กับ ป้อมเพชร) ต.หอรัตนชัย (ก้วยเตี่ยวเนื้อ-หมู)

กึ่งแกว-ก้านทอง ค.๕/๑๗ ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๗๙๓ (ข้าวขาหมู, ข้าวฉ่องเหล้าแดง, ข้าวหมูแดง)

ไก่อ่างแม่ผ่องสี ง. ๑๐/๒๘-๒๙ ม.๔ ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๕๔, ๐๘ ๔๑๓๖ ๒๓๖๖ (ไก่อ่างสูตรพิเศษ)

ข้าวต้มกำลังภายใน ถ.นครสวรรค์ ข้างคิวท่ารถตู้ไปกรุงเทพฯ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๓๔ (อาหารจีน)

ครัวตันคูณ อยู่ตรงข้ามธนาคารอาคารสงเคราะห์ ทำนารถตู้ไป ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต เปิดเวลา ๑๑.๐๐-๒๑.๐๐ น. (สเต็ก อาหารตามสั่ง ไอศกรีม)

คุณแอ๊ด (ยี่เลาะห์เจ้าเก่า) ๖๐ ม.๓ ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๑๐๕ (ข้าวหมกไก่, มัสมันพะ, อาหารอิสลาม)

สยาม ๑๑/๓ ม.๑ ถ.มหาราช ต.ประตูลี้ (ปลาช่อนลุยสวน, แหนมเนือง)

ครัวคุณสุ (ตรงข้ามสวนสมเด็จพระสุยทัย) ๔๘/๑ ม.๒ ต.บ้านใหม่ โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๓๕๔๙, ๐๘ ๕๑๘๔ ๒๖๐๕, ๐๘ ๙๔๑๔ ๙๒๘๒ (ปุนี่มผัดพริกไทยดำ, ปลาแม่น้ำ, ต้มยำปลากระทิง)

ครัวย่าบัว ๔๖ ม.๒ ต.กะมัง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๗๒๕ (ปลา น้ำเงินแกงป่า, ต้มยำต่างๆ)

ครัวต้นน้ำ ถ.๒๖/๒ ถ.อุทอง ตรงข้ามวิทยาเขตพิเศษการราช มงคล โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๑๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ครัวต้ม-ตุ๋น ตรงข้ามสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๑๘/๕ ม.๕ ถ.อุทอง ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๘๗ (ต้มยำปลากระพงแดง, ข้าวคลุก กะปิ, ก้วยเตี่ยวต้มยำปลา)

ครัวแดน ๗/๗ ม.๒ ถ.อุทอง ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๓๗๕ (อาหารไทย, ตามสั่ง, ผัดเผ็ดกระดูกหมูอ่อนใบยี่ห่วย)

ครัวอุทอง ๔๑/๒ ม.๑ ถ.อุทอง ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๗๒๙ (อาหารเวียดนาม, แหนมซีโครงหมูอ่อน, แกงคั่วหอยขม)

เจริญรุ่งเรือง ๘/๓ ม.๔ ถ.ปามะพร้าว ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๔๖๑, ๐ ๓๐๑๘ ๖๒๖๓, ๐๘ ๗๑๑๘ ๙๔๑๓ (ก้วยเตี่ยวทะเล, ผัดไททะเล, ยำทะเล)

ซีฟู้ดพาร์ค ดี แอนด์ เจ ๕๕/๑๗ ม.๑ ต.ธนู (ตรงข้ามโรงแรม อยูธยาแกรนด์) โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๒๕๕-๖ (อาหารทะเล, ญี่ปุ่น)

ดวงพร (ตลาดเจ้าพรหม) ๙/๔๙ ถ.นครสวรรค์ ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๕๖๖ (อาหารจีน)

คำหนักแก้ว ๑๖๖ ม.๒ ถ.ชัยมงคล ๕ ต.ไผ่ลิง (ทางเข้าสนาม กีฬาประชาชน) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๑๕๐-๑ (อาหารไทย, จีน)

นิมิตดี (หน้าโรงเรียนประตูลี้) ๒๐/๒ ม.๒ ถ.อุทอง ต.ท่า วาสกรี โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๐๓๓ (อาหารป่า)

นางกวั้งบึงพระราม ถ.ป่าโตน ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๖๒๘ (อาหารตามสั่ง)

บอนไซ ๑๙/๒๓ ม.๓ ต.คลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๖๖๗ (เนื้อย่างเกาหลี)

ครัวอุทอง ๔๑/๒ ถ.อุทอง โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๒๙๓ (อาหารไทย, เวียดนาม, แหนมซีโครงหมูอ่อน, แกงคั่วหอยขม)

ฟาร์มกุ้งหลวง ๙๘/๔ ม.๓ ถ.สายเอเชีย ต.หันตรา (ตลาด กลางเพื่อการเกษตร) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๕๘๘ (อาหารไทย, ปลา-กุ้ง แม่น้ำ)

มังกรชีวิต (ทางไปท่ารถ ๙๙) ๙๑/๑ ถ.คลองมะขามเรียง ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๒๓ (แกงเขียวหวาน, หมูพริกไทยดำ)

มาเรียม อาหารอิสลาม ๖๙/๖ ม.๓ ถ.บางเอียน ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๑๑๐

คุณแอ๊ด (ยี่เลาะห์เจ้าเก่า) ๖๐ ม.๓ ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๑๐๕ (ข้าวหมกไก่, มัสมันพะ, อาหารอิสลาม)

เรือนไทยไม้สวย ๘/๒ ม.๓ ต.คลองสวนพลู (เลยวัดใหญ่ชัยมงคล ประมาณ ๒๐๐ เมตร) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๙๗๗-๙ (อาหารไทย, ปลา-กุ้ง แม่น้ำ, น้ำแกงคั่วหอยขม, น้ำพริก-ยานิดต่างๆ)

ลุงแอ๊ดปลาเผาบึงพระราม ถ.ป่าโตน ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๖๙๒ (ปลาเผาต่างๆ)

เลขาบึงพระราม ถ.ป่าโตน ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๗๔๖ (ข้าวโปะ, ต้มยำปลาม้า, ส้มตำต่างๆ)

อำนวยบึงพระราม ถ.ป่าโตน ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๕๘๕ (ส้มตำ, อาหารตามสั่ง)

สยาม ตรงข้ามวัดมหาธาตุ ร๑๑/๓ ม.๑ ถ.มหาราช ต.ประตูลี้ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๗๐ (อาหารไทย, อาหารเวียดนาม)

สะแกวัลย์ ๑๙ ถ.วัดป่าโค ใกล้สถานีรถไฟ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๖๙ (อาหารไทย)

อุทองอินน์ คาเฟ่ ในโรงแรมอุทองอินน์ ถ.โรจนะ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๓๖-๙ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส)

แอ๊ว ๑๗ ม.๓ ต.คลองสระบัว โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๑๙๙ (ไข่เจียว คลองสระบัว, ปลาแม่น้ำ)

๒๙ สเต็ก ง.๘ ๑๔/๑๕ ถ.ปามะพร้าว (สาย๑) ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๗๕๕ (สเต็กหมู, ไก่ นกกระจอกเทศ, อาหารไทย)

อำเภอบางไทร

เจ้าพระยาทุ่งเผา ๓๓/๑ ม.๕ ต.ราชคราม ริมน้ำ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา สามแยกบางไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๐๕๐ (อาหารป่า, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เรือนไทย ๗/๒ ม.๔ ต.ราชคราม โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๐๐๒ (อาหาร ประเภทปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เอมโอรส์ อยู่ในศูนย์ศิลป์บางไทร ต.ช้างใหญ่ โทร. ๐ ๓๕๓๖

๖๕๐๑, ๐๘ ๑๕๕๐ ๗๐๓๗ (กึ่งอบเนย, ปลาสำลียาม่วง, ปลาเนื้ออ่อนทอดกระเทียมพริกไทย) นอกจากนี้ภายในศูนย์ศิลปาชีพบางไทรยังมีร้านอาหารข้าวแกง อาหารตามสั่งและส้มตำให้เลือกรับประทานได้หลายร้านด้วยกัน

อำเภอบางปะอิน

ครัวเด่น (ใกล้วัดโปรดสัตว์) ๒๗ ม.๒ ต.ชนอนหลวง โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๘๓๒๔ (ปลาเผา, ปลาม้าต้มยำ, ผู่ฉีปลาหม้อ, ปลาตะเพียนไร้ก้าง)

คุณเชาตะห์ อยู่บริเวณในตลาดเก่าในอำเภอบางปะอิน (อาหารอิสลาม)

คุณมุบีน อยู่ข้างมัสยิดเราะห์มานียะฮ์ (อาหารอิสลาม)

ครัวฟ้า ๒๑๒/๘-๙ ต.บางเลน โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๐๙๓๐ (ก้วยเตี่ยวเรือหมู-เนื้อ)

ควีนโรส ๑ ตลาดบ.ข.ส. (อาหารอิสลาม อาหารตามสั่ง)

ควีนโรส ๒ ตลาดเอกเซนเตอร์ (อาหารอิสลาม อาหารตามสั่ง)

เบ๊เต็กเส็ง ๗๓/๖ ประตูน้้าพระอินทร์ ก่อนถึง อ.บางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๑๕๐ (อาหารไทย, จีน, ทะเล)

ต้นน้ำเรอวิวิ ๒๖ ม.๖ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๐๐๖ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ปราสาททอง ๘๖/๖ ประตูน้้าพระอินทร์ โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๐๑๑ (อาหารไทย, จีน)

พลอย ข้างโรงพยาบาลบางปะอิน ถ.บางปะอิน-ศูนย์ศิลปาชีพ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๒๘๐ (อาหารป่า, ปลาแม่น้ำ)

ภูตะวัน ๕๘ ม. ๕ ต.คลองจิก โทร. ๐๘ ๑๙๘๖ ๐๐๘๕ (อาหารไทย, จีน)

ยางเตี่ยว (ยางโตน) ริมน้ำหน้าวัดชุมพลย โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๑๓๕ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เราะฮ์มัด ติดโรงพยาบาลบางปะอิน (อาหารอิสลาม, อาหารตามสั่ง)

ฮัจยีกะ (ลูกชาย) อาหารอิสลาม อยู่ข้างมัสยิดเราะห์มานียะฮ์ ถ.พหลโยธิน กม.๕๑

อำเภออุทัย

(ในตลาดกลางเพื่อการเกษตร ริมถนนสายเอเชีย)

กึ่งเพื่อนแพร่ ๙๘/๘ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๓๕๓๔ ๕๔๙๐ (อาหารไทย, ปลาแม่น้ำ, ปลาเผา, ปลาคังลาวก)

จำชัย ๒ ๓๒/๕ ม.๑๐ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๘๙๖ (อาหารไทย, แกงส้มชะอมทอด, ปลาคังลาวก, แกงคั่วหอยขม)

สวนอาหารริมน้ำ ๙๘/๓๖ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๓๕๓๔ ๕๔๙๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งเผา, ปลาคังลาวก, แกงส้มกึ่ง)

อำมณา อาหารอิสลาม ๕๑/๑๔ ม.๑ ต.ธนู โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๑๘๔

อำเภอวังน้อย

ครัวสำราญ ๔๕/๑ ม.๒ ต.วังจุฬา โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๑๐๗๓ (ปลาทอดกระเทียม, ปลาช่อนทรงเครื่อง)

ต้นเตย ๓๘/๑ ม.๒ ต.วังจุฬา โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๑๔๐๓ (อาหารไทย, ตามสั่ง, สุกี้)

บัวชม ๑๘๔ ม.๓ ต.ลำตาเสา อ.วังน้อย โทร. ๐ ๓๕๒๗ ๒๐๕๙, ๐ ๓๕๒๗ ๒๐๕๕ (ปลากะพงทอดราดน้ำปลา, ปลาช่อนอบฟาง, ต้มยำกุ้งมะพร้าวอ่อน)

วังกุ้ง-วังปลา ๕๐ ม.๑ ต.ลำไทร โทร. ๐ ๓๕๒๗ ๑๒๑๖ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส, ญี่ปุ่น)

ลุงนวย ๗๒ ม.๑ ต.ลำไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๒๔๘ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปูนิ่ม, หอยหลอดผัดฉ่า)

อำเภอบางปะหัน

ครัวบ้านสร้าง ถ.สายเอเชีย กม.ที่ ๘๕-๘๖

อุดมปลาเผา หน้าวัดพระงาม ถ.สายเอเชีย กม.ที่ ๘๐

อำเภอนครหลวง

คูเหลาไกรวัน ข้างโรงเรียนวัดบ้านซึ้ง ถ.นครหลวง-ภาชี

ลุงม้วน ตลาดใหม่เหนือวัดโดนด ถ.นครหลวง-ท่าเรือ

อำเภอมหาราช

เจ้าปลุก ๑ ๒๓/๔ ม.๕ ต.เจ้าปลุก โทร. ๐ ๓๕๓๘ ๖๒๙๑, ๐๘ ๖๐๔๑ ๑๓๗๘ (ปลาเผาต่างๆ)

เจ้าปลุก ๒ ๓๙/๑ ม.๕ ต.เจ้าปลุก โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๒๒๓๑ (ปลาเผาต่างๆ)

อำเภอเสนา

ก้วยเตี่ยวเรือไถ่ฉีกเจ้าเจ็ด ป่าญี่ปุ่น ป่ามะ (อยู่ใกล้วัดเจ้าเจ็ด)

ก้วยเตี่ยวเรือเจ้าเจ็ด เขตชุมชนเทศบาลเจ้าเจ็ด

จิ้งบริการ ๒ ถ.ริมน้ำ โทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๑๘๕ (อาหารป่า, ปลาแม่น้ำ)

จำรวเป้า ริมน้ำ ก.๒๔๐/๒ ต.เสนา (ตลาดบ้านแพน) โทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๒๔๑ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ, อาหารป่า)

โอ โภชนา (ตลาดริมแม่น้ำเสนา) ๒๕๒/๒๑ ต.เสนา โทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๒๕๕, ๐ ๖๗๕๘ ๒๕๕๕

อำเภอบางบาล

ครัวน้อง ริมแม่น้ำน้อยเชิงสะพานสี่กถ.อยุธยา-สุพรรณบุรี โทร.

๐ ๓๕๒๘ ๙๒๘๘-๙ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ)

สนามกอล์ฟ

สนามกอล์ฟนอร์ธเทิร์น รังสิต กอล์ฟ คลับ ๑๙/๒ ม.๗
ถ.พหลโยธิน (กม.๕๘) ต.วังน้อย อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๕๔๑๒-๓, ๐ ๓๕๒๗ ๑๗๕๕-๖

สนามกอล์ฟบางไทรคันทรี่คลับ ๗๗/๗ ม. ๓ ต.บางพลี อ.บางไทร
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๙๐ โทร. ๐๘ ๑๙๐๕ ๑๘๗๗, ๐๘ ๑๖๔๓
๙๑๒๑, ๐ ๓๕๓๗ ๑๔๙๑ โทรสาร ๐ ๓๕๓๗ ๑๔๙๑

สนามกอล์ฟเมืองเอกวังน้อย ๘๕ ม.๔ ถ.พหลโยธิน ต.ลำไทร
อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๔๘๒๕-๙
โทรสาร ๐ ๓๕๒๑ ๔๘๒๘

ห้างสรรพสินค้า

ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค ตั้งอยู่ริมถนนสายเอเชีย ตำบลคลอง
สวนพลู หลากหลายด้วยร้านค้าชั้นนำ สินค้าต่างๆ มากมาย ศูนย์รวม
อาหารอร่อยแม่ช้อยนางรำ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๒๒
๙๒๓๔-๔๑ หรือ www.ayutthayapark.com

โลตัส ตั้งอยู่ริมถนนสายเอเชียติดกับศูนย์การค้าอยุธยาพาร์คเป็น
ศูนย์จำหน่ายสินค้าและอาหารหลากหลาย โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๒๔
๕๗๕๙

อัมพร ตั้งอยู่ในเกาะเมืองตรงข้ามตลาดเจ้าพรหม เป็นศูนย์
จำหน่ายสินค้าและอาหารหลากหลาย โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๓๒
๘๑๑๑

รายชื่อบริษัทนำเที่ยว

กานต์กิตติธราเวล บริการนำเที่ยว จ. ๖/๑๙ ถ.นครสวรรค์ ต.หอ
รัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๖๐๖, ๐ ๓๕๓๒ ๑๕๘๖

คลาสสิก ทัวร์ บริการนำเที่ยว ๑๒/๔ ม.๘ ถ.อุทอง ต.ประตูลี้
โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๙๗๘, ๐๘ ๑๘๓๒ ๔๘๔

พรหมเอื้อ ฑราเวล เซอร์วิส บริการนำเที่ยว ๘๑/๕๒ ม.๑๑ ต.บ้าน
เลน อ.บางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๒๓๘๔ www.promaur travel.com

เอ็นริช ทัวร์ บริการนำเที่ยว ๒๔/๙๐๒ หมู่บ้านอยู่เจริญ
ถ.วิภาวดีรังสิต ดอนเมือง โทร. ๐๘ ๑๙๙๔ ๙๑๓๓

ARU Travel มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา บริการ
นำเที่ยว ๙๖ ถ.โรจนะ ต.ประตูลี้ อ.พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐๘
๑๙๘๑ ๑๕๒๓ (อาจารย์กัญญารัตน์), ๐ ๓๕๓๒ ๔๑๗๒, ๐ ๓๕๓๒
๒๐๗๖-๙ ต่อ ๔๐๐๑ โทรสาร ๐ ๓๕๓๒ ๒๐๘๕ หรือที่อาคารสวนหลวง
โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๓๗

เอ็น เอส แทรเวล แอนด์ บิซิเนส บริการนำเที่ยว อยู่ตรงข้าม
โรงแรมอยุธยาแกรนด์ ๕๑/๒๑๐ ม.๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู อ.อุทัย โทร.
๐ ๓๕๒๑ ๒๔๖๐, ๐๘ ๑๔๓๒ ๙๘๓๖

Nissin Travel Service Thailand บริการนำเที่ยว ๑๖ ม.๔
ต.อุทัย อ.อุทัย โทร. ๐ ๓๕๓๔ ๖๘๖๘-๗๐

ท่องเที่ยวธรรมทัวร์ บริการนำเที่ยว ๓๘/๑๙ ม.๘ ต.บ้านป้อม
อ.พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐๘ ๑๙๙๔ ๓๘๖๓, ๐๘ ๑๔๕๐ ๒๘๘๔,
๐ ๓๕๓๓ ๕๑๓๔ บริการเรือล่องรอบเกาะ ไร่ได้ ๑๐ ท่าน/ลำ ท่านละ
๖๙ บาท

บริษัท มัลติทราเวล จำกัด บริการนำเที่ยว ศูนย์การค้าอยุธยา
พาร์ค ๑๒๖ ม.๓ ถ.สายเอเชีย ต.คลองสวนพลู อ.พระนครศรีอยุธยา
โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๘๒๘ ต่อ ๑๒๑, ๑๑๐, ๑๓๐, ๑๔๒ E-mail : multitravel
@ayutthayapark.com

อยุธยาการท่องเที่ยว (สยาม) บริการนำเที่ยว ๑๙๓/๒ ม.๗ ต.ลำ
ตาเสา อ.วังน้อย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๔๕๑๔, ๐ ๓๕๓๗ ๕๓๗๗, ๐๘ ๖๓๑๙
๕๐๐๖, ๐๘ ๖๓๑๙ ๕๐๐๗

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๖๕๕๐, ๐ ๓๕๓๓ ๖๖๔๗

สถานีตำรวจภูธรอำเภอพระนครศรีอยุธยา

โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๐๐๑, ๐ ๓๕๒๔ ๑๖๐๘

ตำรวจท่องเที่ยว

โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๖, ๐ ๓๕๒๔ ๒๓๕๒, ๑๑๕๕

ตำรวจทางหลวง โทร. ๑๑๙๓

โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๐๒๗, ๐ ๓๕๒๔ ๑๗๒๘

โรงพยาบาลราชธานี โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๕๕๕-๖๑

สถานีเดินรถโดยสารประจำทาง

โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๓๐๔

สถานีรถไฟ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๒๑

สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๘๒๘-๙ ต่อ ๑๐๑

โทรสาร ๐๓๕๒๑๓๘๒๘-๙ ต่อ ๑๒๘

ชมรมอนุรักษ์และท่องเที่ยวลุ่มน้ำอยุธยา

โทร. ๐ ๓๕๒๘ ๖๒๑๒, ๐ ๙๘๙๖ ๑๒๒๓

ชมรมร้านอาหารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โทร. ๐๓๕๒๒๖๒๖๗-๘ โทรสาร ๐ ๓๕๓๓ ๐๐๑๓

ข้อแนะนำในการเที่ยวชมวัด/พิพิธภัณฑ์/โบราณสถาน

- ศึกษาข้อมูลรายละเอียดสถานที่ต่างๆ ก่อนไป
- แต่งกายให้สุภาพ สำนวณกริยาวาจา
- ถอดรองเท้าและเก็บให้เรียบร้อยก่อนเข้าโบสถ์ เขตศาสนสถาน
- ติดต่อวิทยากรผู้ให้ความรู้ เช่น พระชาวบ้านในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล
- ระวังทรัพย์สินไม่ให้ไปถูกโบราณวัตถุโบราณสถาน แดกหักเสีย

หาย

- ไม่ควรเดินเข้าเข้าไปในเขตหวงห้าม หรือบนโบราณสถาน
- ไม่ควรจับ สัมผัส อาคารโบราณสถานโดยเฉพาะส่วนที่เป็นลวดลายแกะสลักหรือภาพเขียนสี หรือนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นชิ้นส่วนของโบราณวัตถุ โบราณสถานกลับไปเป็นของที่ระลึก
- ขออนุญาตผู้ดูแลสถานที่ก่อนถ่ายภาพ
- การถ่ายภาพไม่ควรใช้แสงแฟลชเพราะอาจทำให้โบราณวัตถุโบราณสถานเสียหายได้

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท.

๑. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ (๑๒๐ เลขหมาย)
โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑
E-mail: center@tat.or.th
Website: www.tourismthailand.org

๒. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

สำนักงานททท. ภาคกลาง เขต ๖

๑๐๘/๒๒ ม.๔ ตำบลประดูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗
โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๘
E-mail: tatyutya@tat.or.th
พื้นที่ความรับผิดชอบ: พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ปทุมธานี นนทบุรี

ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา

อาคารศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (หลังเก่า)
ถนนศรีสรรเพชญ์ ตำบลประดูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๓๒ ๒๗๓๐-๑
โทรสาร ๐ ๓๕๓๒ ๒๓๕๐
เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

วัดนิเวศธรรมประวัติ

